

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

“EDUCAȚIA – ȘANSA CĂTRE SOCIETATEA CUNOAȘTERII” POSDRU/162/2.2/S/136375

O NOUĂ ȘANSA – primul pas ...

STUDIU DE IMPACT

2015

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

**STUDIU DE IMPACT PRIVIND IMPLEMENTAREA
PROGRAMELOR EDUCAȚIONALE DE REDUCERE A
FENOMENULUI DE ABANDON ȘCOLAR ÎN CADRUL
PROIECTULUI**

*“EDUCAȚIA – ȘANSA CĂTRE SOCIETATEA CUNOAȘTERII”
POSDRU/162/2.2/S/136375*

2015

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

CUPRINS

I. Introducere.....	5
II. Politici de sprijin pentru încurajarea participării școlare și pentru reducerea abandonului școlar.....	9
II.1. Definire de concepte.....	9
II.2. Date statistice	10
II.3. Demersuri și măsuri – context național.....	14
II.4. Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii.....	17
III. Proiectul „Educația – șansa către societatea cunoașterii”	19
III.1. Contextul proiectului.....	19
III.2. Obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului.....	23
III.3. Grup țintă și activități în proiect.....	24
IV. Metodologia studiului de impact	27
IV.1. Scopul și obiectivele cercetării	27
IV.2. Instrumente, metode și tehnici de cercetare.....	28
IV.3. Populația investigată. Eșantionare.....	31
IV.4. Derularea cercetării	32
IV.5. Limite și dificultăți în realizarea cercetării	35
V. Rezultatele studiului	37
V.1. Rezultate cantitative și calitative, pe tipuri de programe.....	37
V.2. Sustenabilitate.....	71
VI. Concluzii.....	75
VII. RECOMANDĂRI.....	79

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

STRUCTURA RAPORTULUI STUDIULUI DE IMPACT

Studiul de față urmărește evaluarea impactului programelor educaționale derulate în cadrul proiectului „Educația - șansa către societatea cunoașterii” POSDRU/162/2.2/S/136375, care a abordat problematica părăsirii timpurii a școlii sub două aspecte complementare, cel remedial/corectiv și aspectul preventiv, fiind sprijinite atât operațiunea remedial – corectivă, prin dezvoltarea programului de tip „A doua șansă” de compensare prin reintegrare în educație a unor persoane care au părăsit timpuriu școala, precum și cea referitoare la măsurile de prevenire a fenomenului părăsirii timpurii a școlii în comunitățile în care numărul de elevi aflați în situația de abandon școlar sau neșcolarizare este semnificativ. Cele două programe educaționale sunt de tipul „A doua șansă” și „Școala după școală”.

Conținutul studiului este menit să prezinte o imagine obiectivă a impactului celor două programe educaționale dezvoltate în proiect – cel corectiv pentru *persoanele care au părăsit timpuriu școala*, având nefinalizată educația primară și cel de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, adresat *elevilor în situații de risc prin abandon școlar*, să identifice mijloace și intervenții ce pot fi diseminate/multiplicate ca bune practici, să ofere informații relevante pentru fundamentarea deciziilor ameliorative în sistemul educațional preuniversitar, precum și să se constituie într-un punct de plecare pentru cercetări viitoare în domeniu, la nivel județean, regional și național.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Structura Raportului studiului de impact este următoarea:

Partea I – *Introducere* – prezintă importante reperi la nivel European în domeniul educației și formării profesionale, cu impact asupra reducerii abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.

Partea II – *Politici de sprijin pentru încurajarea participării școlare și pentru reducerea abandonului școlar* – oferă clarificări conceptuale și prezintă situația actuală a problematicii părăsirii timpurii, din perspectivă națională și europeană.

Partea III – *Proiectul „Educația - șansa către societatea cunoașterii”* - prezentare sintetică a proiectului POSDRU/162/2.2/S/136375, finanțat din fonduri structurale, implementat inițial în regiunile Centru și Sud –Muntenia, extins apoi prin Act Adițional la nivel național.

Partea IV - *Metodologia studiului de impact* – este prezentată și motivată abordarea metodologică a cercetării pe baza căreia se elaborează studiul de impact privind programele dezvoltate în cadrul proiectului.

Partea V – *Rezultatele studiului de impact* - oferă informații și exemplificări privind impactul programelor remedial - corective și de prevenție implementate în cadrul proiectului; analiza cantitativă și calitativă a răspunsurilor furnizate de respondenți.

Partea VI – *Concluzii* – identifică efectele programelor dezvoltate și implementate în cadrul proiectului în domeniul prevenirii părăsirii timpurii a școlii, în manieră explorativă.

Partea VII – *Recomandări* - se previzionează posibile schimbări în abordarea părăsirii timpurii a școlii, ca factor esențial al excluziunii sociale ulterioare în viață.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Educația și formarea în context european

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

I. INTRODUCERE

Educația este considerată un „drept fundamental în sine și una dintre cheile exercitării altor drepturi inerente naturii umane. Ca un drept care contribuie la autonomia individului, educația este principalul instrument care permite adulților și copiilor marginalizați din punct de vedere economic și social să iasă din sărăcie și să obțină mijlocul de a participa, din plin, la viața comunității lor” (*Hénaire, 2001*).

În acest context, dreptul la educație trebuie înțeles ca dreptul fiecărui individ de a-și însuși/forma deprinderile, abilitățile, cunoștințele necesare găsirii unui loc de muncă, care să-i aducă un venit și care să-i permită integrarea deplină în viața socială, economică, culturală, politică etc. a societății.

Ținând cont de importanța pe care o are educația și formarea profesională pentru individ și, în același timp, pentru societate, excluderea individului din sistemul de învățământ nu mai constituie doar o problemă a școlii, ci și a societății. Elevii excluși din sistemul educațional nu sunt considerați doar victime ale inegalităților sociale, educaționale, ci și tineri costisitori pentru societate, datorită cheltuielilor pe care le presupune pregătirea și integrarea profesională, susținerea lor prin mecanismele de asistență socială.

Fenomenul de excludere a individului din sistemul de învățământ, și apoi, din viața socială constituie o preocupare a tuturor statelor europene. La nivelul Uniunii Europene este vorba despre o experiență de mai bine de 15 ani de elaborare a unui sistem legislativ, rezultat în urma

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

derulării a numeroase programe, vizând populația aflată în situația de excluziune socială ca urmare a nivelului redus de educație și a lipsei unei calificări profesionale

Totodată, la nivel european, există o recunoaștere unanimă cu privire la faptul că educația și formarea sunt esențiale pentru dezvoltarea și succesul actualei societăți și economii bazate pe cunoaștere.

În acest sens, *Programul de lucru Educație și Formare 2010*, lansat în 2001, precum și urmarea acestuia, *Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării („ET 2020”)*, adoptată de către Consiliu în mai 2009, subliniază cooperarea dintre state și învățarea reciprocă:

“Sprijinirea tuturor cetățenilor în vederea îmbunătățirii competențelor și calificărilor reprezintă un aspect crucial în dezvoltarea UE și asigurarea de locuri de muncă, precum și pentru promovarea egalității și incluziunii sociale., sistemele de educație și formare profesională ar trebui să fie mai deschise și mai relevante pentru nevoile cetățenilor, ale pieței muncii și ale societății în general”.

Cooperarea la nivel european în domeniul politicilor privind educația și formarea profesională a oferit un sprijin valoros reformelor naționale în domeniul educațional și a contribuit la **mobilitatea cursanților și a specialiștilor în interiorul UE**. Urmând această abordare și respectând pe deplin responsabilitatea Statelor Membre în ceea ce privește propriile sisteme de educație, în mai 2009 Consiliul a avizat un *Cadru Strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020)*”.

Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării sprijină țările UE să identifice patru obiective comune, pentru a aborda aceste provocări până în 2020, respectiv :

- ✚ Realizarea obiectivelor programului de învățare pe tot parcursul vieții și ale programului privind mobilitatea ;
- ✚ Îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării
- ✚ Promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active
- ✚ Stimularea creativității și inovării, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare.

Totodată, Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – *Regândirea educației : investiții în competențe pentru rezultate socio-economice mai bune*, din 20.11.2012, stipulează următoarele :

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În conformitate cu acțiunile propuse în 2012 prin recomandările specifice fiecărei țări, Comisia Europeană invită statele membre să accelereze reformele educaționale de combatere a șomajului în rândul tinerilor și să stimuleze oferta de competențe prin următoarele acțiuni:

1. **Promovarea excelenței în învățământ profesional și tehnic (VET).** Acțiunile-cheie cuprind elaborarea unor sisteme de VET în alternanță de înaltă calitate, în funcție de circumstanțele naționale, alinierea politicilor privind VET la strategiile de dezvoltare economică regionale/locale, și anume specializarea inteligentă, introducerea permeabilității cu alte oferte educaționale, introducerea unor programe de calificare de scurtă durată de nivel terțiar (2 ani), care să vizeze domeniile identificate ca fiind caracterizate prin lipsă de personal calificat și potențial de creștere, precum TIC, asistență medicală, sectoarele ecologice, și consolidarea parteneriatelor locale, naționale și internaționale și a rețelelor între întreprinderi, în special IMM-uri și furnizorii de VET.
2. **Îmbunătățirea rezultatelor grupurilor de elevi cu risc ridicat de părăsire timpurie a școlii și cu un nivel scăzut de competențe de bază.** Acțiunile-cheie cuprind introducerea serviciilor de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, de înaltă calitate și accesibile, consolidarea învățării competențelor de bază, precum competențele de citire și scriere, competențele numerice, competențele de bază de matematică și științe, depistarea precoce a persoanelor cu nivel scăzut de competențe de bază în toate fazele perioadei de școlarizare și acordarea de asistență personalizată, precum și punerea în aplicare a unor strategii bazate pe elemente concrete privind reducerea nivelului de părăsire timpurie a școlii.
3. **Consolidarea ofertei de competențe transversale care sporesc șansele de angajare, precum inițiativa antreprenorială, competențele digitale și limbile străine.** Acțiunile-cheie cuprind adoptarea unor măsuri vizând introducerea competențelor transversale în toate programele de învățământ din primii ani de școlarizare până la învățământul superior, utilizând abordări pedagogice inovatoare și centrate pe student, și elaborarea unor instrumente de evaluare prin care nivelurile de competență pot fi estimate și evaluate în mod eficient. Toți tinerii ar trebui să beneficieze de cel puțin o experiență antreprenorială practică înainte de încheierea ciclului obligatoriu de învățământ.
4. **Reducerea numărului de adulți slab calificați.** Acțiuni-cheie sunt stabilirea obiectivelor și a strategiilor naționale, sporirea stimulentele pentru formarea adulților de către întreprinderi, validarea aptitudinilor și a competențelor dobândite în afara sistemului de educație formală, și crearea unor puncte de acces (ghișee unice), care să cuprindă diferite servicii de învățare pe tot parcursul vieții precum validarea și orientarea profesională, oferind cursanților servicii de învățare individuale adaptate.
5. **Intensificarea utilizării învățării bazate pe TIC și a accesului la OER de înaltă calitate.** Acțiuni-cheie sunt modernizarea infrastructurii TIC a școlilor, sprijinirea predării și a practicilor de evaluare bazate pe TIC, promovarea transparenței în privința drepturilor și obligațiilor utilizatorilor de conținut digital, instituirea unor mecanisme pentru validarea și recunoașterea aptitudinilor și a competențelor dobândite prin intermediul OER și sprijinirea

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

instituțiile de învățământ și formare profesională în demersul de adaptare a modelelor lor de afaceri la apariția OER.

- 6. Revizuirea și consolidarea profilului profesional al tuturor profesiilor didactice** (profesorii de la toate nivelurile, directori de unități de învățământ, formatori de profesori). Acțiunile-cheie sunt analizarea eficienței precum și a calității academice și pedagogice a educației inițiale a cadrelor didactice, introducerea unor sisteme coerente și dispunând de resurse adecvate pentru recrutarea, selecția, integrarea și dezvoltarea profesională a personalului didactic pe baza competențelor necesare clar definite pentru fiecare etapă a carierei de cadru didactic, precum și pentru sporirea competențelor digitale ale cadrelor didactice.

În contextul în care scopul proiectului POSDRU/162/2.2/S/136375 „Educația — șansa către societatea cunoașterii” vizează: creșterea calității serviciilor educaționale furnizate de către sistemul de învățământ de stat, cu scopul diminuării numărului de persoane care abandonează sistemul de învățământ obligatoriu și, respectiv, al sprijinirii, în mod real, a persoanelor aflate în situație de risc de părăsire a școlii, prin dezvoltarea și implementarea de programe moderne, în stransă legătură cu dinamica actuală a pieței muncii, o serie de aspecte importante, extrase din documentele de politici menționate anterior, au constituit puncte centrale în implementarea proiectului:

- ✚ Promovarea egalității și a incluziunii;
- ✚ Îmbunătățirea rezultatelor grupurilor de elevi cu risc de abandon și părăsire timpurie a școlii;
- ✚ Intensificarea utilizării învățării bazate pe TIC și a accesului la OER de înaltă calitate;
- ✚ Revizuirea și consolidarea profilului profesional al profesiilor didactice;
- ✚ Creșterea calității și eficienței educației și formării, printr-o mai mare deschidere a sistemului educațional către nevoile beneficiarilor, ale pieței muncii și ale societății.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

*Date privind rata de școlarizare, abandon școlar,
risca de parăsire timpurie a școlii, corelată cu rata șomajului în
regiunile în care s-a derulat proiectul
“Educația – șansa către societatea cunoașterii”*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

II. POLITICI DE SPRIJIN PENTRU ÎNCURAJAREA PARTICIPĂRII ȘCOLARE ȘI PENTRU REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

II.1. DEFINIREA CONCEPTELOR

Indicatorul **rata brută de cuprindere școlară**, în toate nivelurile de învățământ, exprimă numărul total al copiilor, elevilor și studenților cuprinși în toate nivelurile de învățământ, indiferent de vârstă, ca raport procentual din totalul populației din grupa oficială de vârstă corespunzătoare tuturor nivelurilor de educație (3-23 ani). Indicatorul se utilizează pentru a evidenția nivelul general de participare la educație a populației, precum și capacitatea sistemului de învățământ de a permite accesul la toate nivelurile de învățământ. Unul dintre indicatorii UE, derivat al ratei brute de cuprindere în toate nivelurile de educație, este rata de participare la toate nivelurile de educație (ISCED 0-6), ca raport din populația în vârstă de 3-29 ani.

Rata abandonului școlar reprezintă diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar.

Tinerii care părăsesc prematur sistemul de educație: UE definește tinerii care părăsesc prematur sistemul de educație ca fiind acele persoane cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care au finalizat cel mult învățământul gimnazial și care nu sunt cuprinși în nici o formă de educație sau formare profesională. Tinerii care părăsesc prematur sistemul de educație sunt prin urmare acei tineri care au finalizat doar învățământul preșcolar, primar, secundar inferior sau nu mai mult de doi ani din ciclul secundar superior (ISCED (Clasificarea Internațională Standard a Educației) și acei tineri care au finalizat un sistem de educație prevocațională și vocațională, care nu le-a permis obținerea unui Certificat de Capacitate.¹

¹ Pentru mai multe detalii, vezi "Reducing Early School Leaving in the EU (Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii în UE)", Parlamentul European, Comitetul Educației și Culturii, 2011.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație: indicatorul Comisiei Europene măsoară acel procent de tineri care au finalizat doar învățământul preșcolar, primar, secundar inferior sau superior și care au declarat, prin urmare, că nu au primit nici un fel de educație sau instruire în cele patru săptămâni care precedă ancheta.

II.2 DATE STATISTICE

La finalul anului școlar 2012/2013, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1.703,4 mii elevi. Din totalul elevilor, 96,6% au fost declarați promovați, un procent de 2,9% repetenți și 0,5% cu situația școlară neîncheiată.

Datele corespunzătoare pentru învățământul special sunt următoarele: 17,0 mii la final de an, din care 97,7% elevi promovați, în învățământul special. Dintre aceștia, 96,4% au fost declarați promovați, un procent de 1,4% repetenți și 0,9% cu situația școlară neîncheiată.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, **rata abandonului școlar** (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) în anul școlar 2012/2013 a fost de 1,4% (procent ce reprezintă 24,4 mii elevi).

În comparație cu anul anterior, situația s-a ameliorat semnificativ, valoarea indicatorului la nivel general fiind cu 0,4 p.p. mai mică față de 2011/2012. Cel mai probabil, ameliorarea acestei situații este efect al implementării obligativității debutului școlar de la 6 ani, respectiv al includerii clasei pregătitoare în învățământul primar.

Situația s-a ameliorat în special în mediul urban, pe fondul creșterii ratei specifice de participare școlară la vârsta de 6 ani. În ceea ce privește abandonul, pe genuri, se înregistrează o scădere a diferențelor față de anul școlar anterior, până la valoarea de 0,3 p.p. în defavoarea băieților (1,2% abandon în cazul fetelor și 1,5% abandon în cazul băieților).

Tabel 1: Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013
Învățământ primar și gimnazial					
Total	1,7	1,5	1,8	1,8	1,4
Urban	1,5	1,5	1,8	1,7	1,1
Rural	1,9	1,6	1,8	1,8	1,6
Feminin	1,5	1,4	1,7	1,5	1,2
Masculin	1,8	1,7	1,9	2	1,5

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Învățământ primar

Total	1,4	1,4	1,6	1,6	1,1
Urban	1,3	1,4	1,6	1,6	0,9
Rural	1,5	1,4	1,6	1,5	1,3
Feminin	1,3	1,3	1,5	1,4	1,0
Masculin	1,6	1,6	1,7	1,7	1,2

Învățământ gimnazial

Total	1,9	1,7	2,0	1,9	1,7
Urban	1,6	1,5	1,9	1,8	1,4
Rural	2,2	1,8	2,0	2,1	2,1
Feminin	1,8	1,5	1,9	1,7	1,6
Masculin	2,0	1,8	2,1	2,2	1,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2014.

Pe fiecare nivel de studiu, se evidențiază aspecte caracteristice. În învățământul primar, abandonul școlar a crescut constant după momentul trecerii la 10 ani de școlaritate obligatorie; situația s-a îmbunătățit ușor în ultimii ani, ajungând în 2012/2013 la ameliorări semnificative.

În anul școlar 2012/2013, valoarea indicatorului a fost de 1,1%. Se adâncesc diferențele pe medii de rezidență, în defavoarea mediului rural. Se păstrează decalajul constant pe genuri: mai mulți băieți din ciclul primar abandonează școala, comparativ cu fetele.

În învățământul gimnazial, abandonul școlar nu a înregistrat aceleași scăderi spectaculoase ca în învățământul primar, dar și aici, trendul este unul descendent în ultimii ani; valoarea indicatorului a fost de 1,7% în 2012/2013. La acest nivel de studiu diferențele pe medii de rezidență sunt mai ample, de 0,7 p.p. în defavoarea mediului rural. Și în cazul gimnaziului se evidențiază avantajul fetelor în comparație cu băieții (0,3 p.p. în defavoarea băieților).

Relevantă, în contextul de față, este și **analiza abandonului școlar pe clase**. Datele evidențiază faptul că ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate: clasa I (cu excepția ultimului an școlar analizat, în condițiile introducerii debutului școlar cu clasa pregătitoare), respectiv clasa a V-a, la celelalte clase valorile ratei fiind mai reduse.

În mod cert, faptul că *abandonul școlar înregistrează valori mai mari în clasele de început de ciclu* are drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la trecerea de la învățământul preșcolar la cel primar, respectiv de la învățământul primar la cel gimnazial: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular, nu în ultimul rând diferențe

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

semnificative în ceea ce privește numărul de ore/săptămână la trecerea de la învățământul preșcolar la învățământul primar, respectiv de la clasa a IV-a la clasa a V-a.

Este de menționat *tendința de scădere a ratei abandonului școlar de la clasa de debut într-un ciclu de școlaritate la clasa de final din cadrul acestuia* – determinată, cel mai probabil, de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

Discrepanțele în defavoarea mediului rural rămân semnificative, în special în învățământul gimnazial: abandonul elevilor din școlile rurale păstrează valori semnificativ mai mari mai ales către clasele de final (a VII-a, a VIII-a), comparativ cu rata corespunzătoare mediului urban.

Repetenția este unul dintre cei mai importanți factori de predicție ai abandonului școlar sau ai exmatriculărilor (care apar atunci când sistemul de învățământ forțează elevul să plece). Ratele de repetenție din România sunt destul de mari, în special în rândul băieților și al elevilor din învățământul secundar inferior din mediul rural, după cum arată și tabelul de mai jos:

Tabel 2: Ratele de repetenție în învățământul primar și secundar inferior, în funcție de mediul de rezidență și sex, 2011

	Primar	Secundar inferior
Total	2.2	4.1
Urban	1.5	3.3
Rural	2.9	4.9
Fete	1.7	2.8
Băieți	2.6	5.2

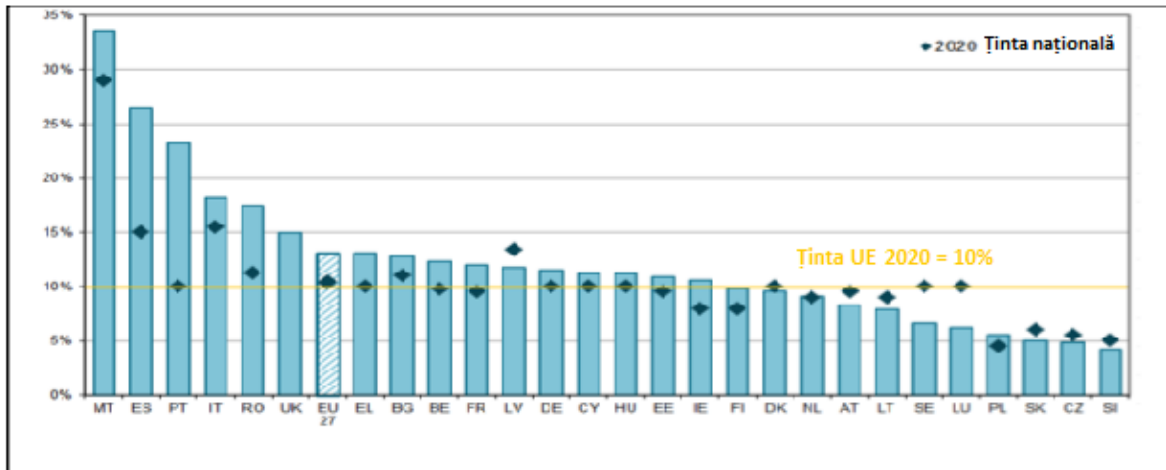
Sursa: Date de la Institutul Național de Statistică, 2011

Cu o rată a **părăsirii timpurii a școlii (PTȘ)** ce depășește 17%, România este printre cele cinci țări europene cu ratele cele mai ridicate. Cu toate că se apropie de media europeană, ratele părăsirii timpurii a școlii din România sunt depășite doar de ratele din Italia, Portugalia, Spania și Malta (Figura 1). În ultimul deceniu, rata de părăsire timpurie a școlii în România a urmat o scădere constantă; România a redus distanța dintre propria rată de părăsire timpurie a școlii și rata UE în 2009 (Figura 2) și se află pe traiectoria atingerii obiectivului UE de 10% până în 2017 (Figura 3).

Din păcate, în 2010, ca efect al crizei financiare globale din 2008-2009, rata de părăsire timpurie a școlii a crescut, anulând progresul anilor anteriori. În plus, există alți doi factori care au influențat creșterea bruscă din 2010: (i) integrarea datelor în sistemul EUROSTAT, care a determinat o colectare mai exactă a datelor și (ii) decizia de a nu se mai școlariza elevi în cadrul Școlilor de Arte și Meserii.

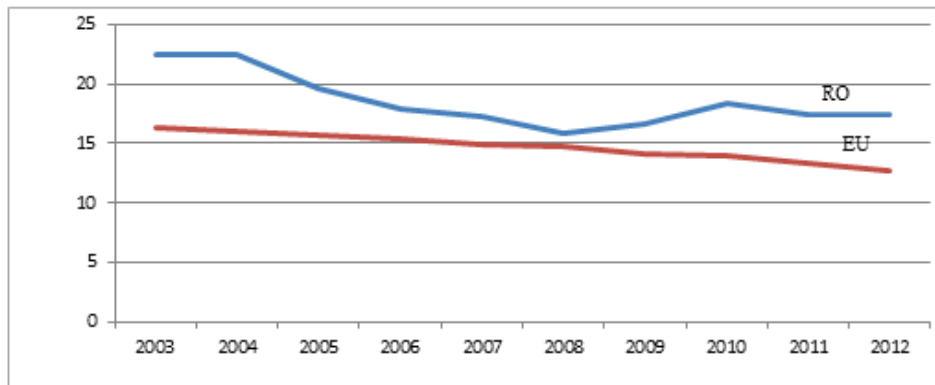
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Figura 1: Ratele de părăsire timpurie a școlii pentru tinerii cu vârste între 18 și 24 de ani în Europa

Sursa: Sondaj Eurostat privind forța de muncă, 2012

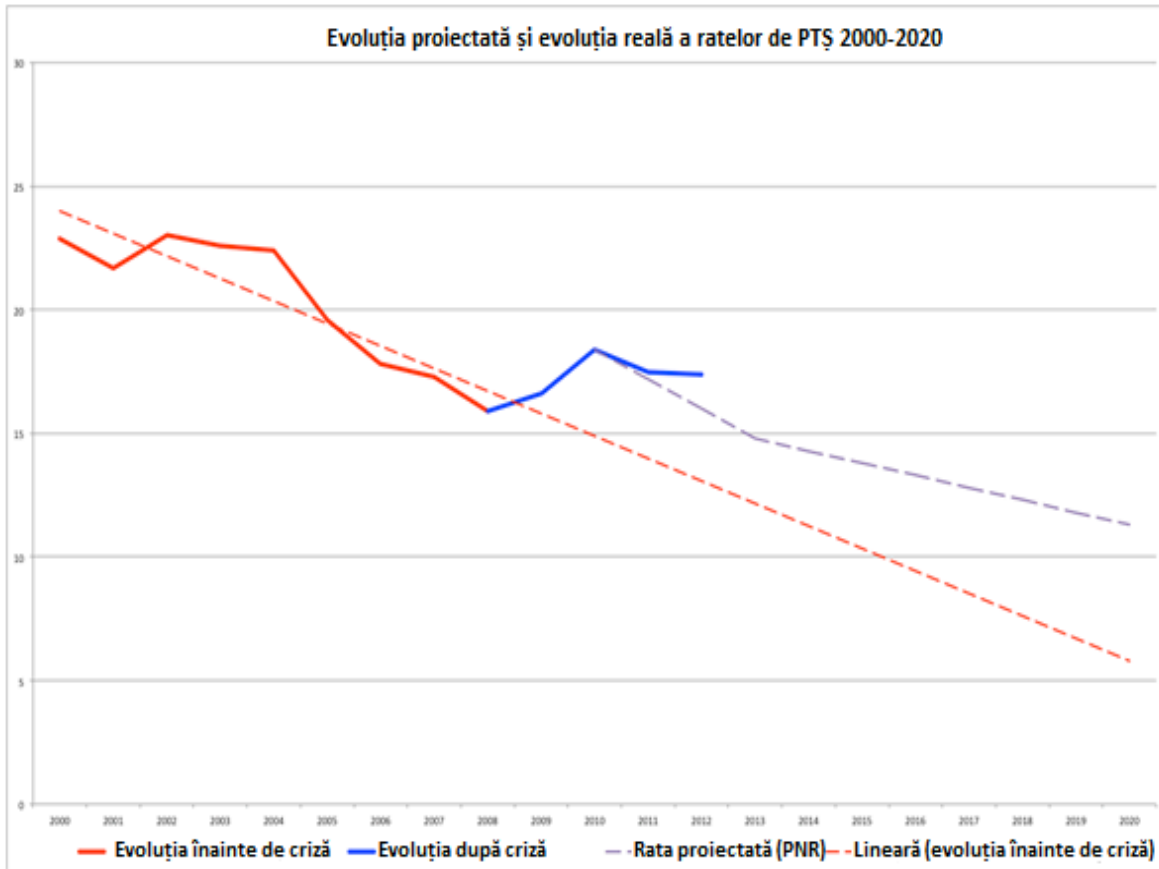
Figura 2: Ratele de părăsire timpurie a școlii în România și UE, 2003-2012

Sursa: Eurostat

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Figura 3: Evoluția proiectată și evoluția reală a ratelor de părăsire timpurie a școlii în România

Sursa: Raportul anual al Ministerului Educației și Cercetării Științifice

II.3. DEMERSURI ȘI MĂSURI – CONTEXT NAȚIONAL

Educația este un instrument-cheie pentru prevenirea excluziunii sociale a grupurilor dezavantajate. Acest lucru ar putea fi realizat doar printr-o incluziune socială aprofundată a tuturor categoriilor de copii și tineri din sistemul de învățământ obligatoriu.

România susține principiul egalității de șanse în educație, indiferent de caracteristicile individuale - deficiențe fizice sau mentale, culturale sau socio-economice, limba maternă, origine etnică, distanță geografică de origine, etc.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Analizând *situația participării școlare* din ultimii douăzeci și cinci de ani în România, se constată că, atât preocupările Ministerului Educației și Cercetării Științifice (MECS), cât și ale partenerilor din zona societății civile, se îndreaptă constant către accesul și participarea la educație a **principalelor grupuri educaționale vulnerabile**:

- ✚ populația din mediul rural și zonele defavorizate socio-economic;
- ✚ populația de etnie roma;
- ✚ copiii cu nevoi speciale de educație;
- ✚ alte grupuri vulnerabile (copiii instituționalizați, migranți, copiii străzii, copiii HIV pozitivi).

În același timp, Legea învățământului nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede o serie de principii, în scopul de a sprijini participarea activă și incluziunea socială a cetățenilor săi și dreptul acestora de a învăța pe tot parcursul vieții.

Aceste **principii** sunt:

- ✚ echitate (acces fără discriminare);
- ✚ calitate (standarde, bune practici la nivel național și internațional);
- ✚ relevanță (nevoi de dezvoltare personală și nevoile socio-economice);
- ✚ descentralizare (deciziile sunt luate de cei care sunt implicați în proces);
- ✚ asigurarea identității culturale a tuturor cetățenilor și a dialogului intercultural;
- ✚ recunoașterea și asigurarea drepturilor minorităților naționale;
- ✚ incluziune socială;
- ✚ egalitatea de șanse;
- ✚ concentrarea educației asupra beneficiarilor săi;
- ✚ participarea și responsabilitatea de părinți;
- ✚ concentrare cu privire la dialog și consultare.

Pentru încurajarea participării școlare și a reducerii pierderilor în perioada de timp menționată, s-a dezvoltat, pe lângă cadrul legislativ care garantează dreptul la educație, un sistem de reglementări centrate pe aspecte specifice, s-au elaborat **planuri naționale și strategii de incluziune socială** și au fost puse în aplicare **programe de intervenție** destinate diferitelor grupuri țintă, care și-au dovedit impactul în timp.

Dintre acestea, menționăm:

- ✚ asigurarea de autobuze școlare pentru copiii înscriși în școli din comunități izolate;
- ✚ asigurarea de facilități de mediu pentru copiii din grupurile dezavantajate (apă curentă și căldură, mobilier adecvat, platforme pentru copii cu CES etc.);

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- ✚ oferirea de rechizite pentru copiii din familiile socio-economic dezavantajate;
- ✚ promovarea, la nivel național, a unui program de educație a părinților cu copii între 3 și 12 ani în vederea îmbunătățirii abilităților parentale și a prevenirii abandonului școlar și familial (începând cu 1998) și a unui program de „Educație a viitorilor părinți” (din 2004);
- ✚ generalizarea grupei pregătitoare în vederea asigurării unei pregătiri optime pentru școală și pentru viața viitoare a copiilor în perioada preșcolarității și în vederea prevenirii eșecului și a abandonului școlar pe traseul școlarizării în învățământul obligatoriu (2003) și introducerea, începând cu anul școlar 2012-2013 a clasei pregătitoare (copii de 6-7 ani) în învățământul primar;
- ✚ menținerea claselor cu efective reduse în zonele rurale și în comunitățile cu populație minoritară;
- ✚ acordarea unui număr sporit de locuri special destinate candidaților romi la admiterea în licee și universități (2800-3000 elevi anual în licee și 500-600 studenți, admiși anual în universități);
- ✚ asigurarea de servicii și facilități instituționale prin acordarea de burse sociale și alte forme de sprijin elevilor din învățământul preuniversitar de stat care provin din familii dezavantajate socio-economic, din zone defavorizate sau afectate de șomaj (Programul *Bani de liceu* – 180 RON/lună, Programul *Bursa profesională* – 200 RON/lună, Programul *200 Euro* pentru achiziționarea unui calculator) ;
- ✚ asigurarea rechizitelor școlare pentru elevii provenind din familii cu venituri scăzute;
- ✚ subvenționarea transportului elevilor care se deplasează dintr-o localitate în alta și care provin din familii cu situație materială precară;
- ✚ acordarea unei mese /gustări zilnice gratuite elevilor din ciclul primar și din învățământul preșcolar cu program normal (Legea Nr. 16/2003 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului Nr. 96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din clasele I-IV și, ulterior, celor din învățământul preșcolar din învățământul de stat și privat);
- ✚ organizarea de programe de tipul *A doua șansă* (nivel primar și gimnazial) pentru copii / tineri / adulți care nu au finalizat învățământul obligatoriu;
- ✚ dezvoltarea, începând cu anul 2007, de Centre de Educație Incluzivă în fiecare județ, cu servicii educaționale pentru sprijinirea accesului la educație pentru toți copiii (mediator școlar, profesor de sprijin / profesor itinerant, logoped, consilier școlar etc.);
- ✚ conceperea și dezvoltarea unei *Strategii privind importanța educației timpurii*, în vederea creșterii calității sistemului național de educație și a asigurării dreptului fiecărui copil la educație și la dezvoltare maximă a potențialului său (propunere postată pe site-ul MECȘ în 2010);

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

✚ elaborarea *Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii* (2015).

În același timp, începând cu anul școlar 2005/2006 au fost demarate o serie de măsuri de suport privind aplicarea prevederilor *Strategiei descentralizării învățământului preuniversitar* (cu precădere cele care privesc transferul de competență administrativă și financiară de la nivel central către administrația publică locală, identificarea și crearea de noi spații școlare, dotarea corespunzătoare a celor existente și a celor nou create, precum și formarea cadrelor didactice, îndeosebi în domeniile sensibile ale procesului de învățământ: educație incluzivă, educație remedială, educație timpurie, educație multiculturală, educație pentru cetățenie democratică, educația de gen etc.).

II. 4. STRATEGIA PRIVIND REDUCEREA PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII

Scăderea abandonului școlar, precum și reducerea părăsirii timpurii a sistemului de educație și formare au stat în permanență în atenția Ministerului Educației și Cercetării Științifice. În iunie 2015, în vederea atingerii țintelor proprii agende naționale și ale strategiei Europa 2020, Ministerul Educației și Cercetării Științifice a promovat, prin Hotărâre de Guvern, *Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii* (PTȘ).

Documentul propune abordarea integrată a unor măsuri de prevenire, intervenție și compensare, cu accent special pe intervenții la nivel de școală și elev. Astfel, *Strategia* include un set integrat de măsuri de prevenire, intervenție și compensare, după cum urmează:

- ✚ *Măsurile de prevenire* au scopul de a reduce riscul de părăsire timpurie a școlii înainte de debutul eventualelor probleme. Astfel de măsuri optimizează oferta de educație și formare profesională, pentru a sprijini elevul în obținerea unor rezultate școlare mai bune și pentru a înlătura obstacolele din calea succesului educațional.
- ✚ *Măsurile de intervenție* au scopul de a elimina incidența fenomenului de PTȘ, prin îmbunătățirea calității educației și a formării profesionale, la nivelul instituțiilor de învățământ, prin acordarea de sprijin specific elevilor sau grupurilor de elevi aflați în risc de părăsire timpurie a școlii, ca urmare a semnalelor de avertizare timpurie primite.
- ✚ *Măsurile de compensare* au scopul de a sprijini reintegrarea în sistemul de educație și formarea persoanelor care au părăsit prematur școala și dobândirea calificărilor necesare accesului pe piața muncii.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru (4) *piloni strategici*:

Pilonul 1: Asigurarea accesului la educație și la o educație de calitate pentru toți copiii

Pilonul 2: Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu de către toți copiii

Pilonul 3: Reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care au părăsit timpuriu școala

Pilonul 4: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat

Dintre măsurile care vizează *grupurile dezavantajate* menționăm:

- ✚ Măsuri de creștere a ratelor de înscriere în educația timpurie (educație antepreșcolară, copii de la naștere la 3 ani și învățământul preșcolar – copii de la 3 la 6 ani), învățământul primar și secundar inferior. În cadrul obiectivului de extindere a accesului la educație, o atenție specială va fi acordată educației timpurii și continuării extinderii învățământului preșcolar (3-5 ani), pentru a obține o rată de înscriere aproape universală și o creștere substanțială a numărului de copii (îndeosebi cei de 2-3 ani) care pot accesa serviciile de îngrijire și educație antepreșcolară.
- ✚ Îmbunătățirea condițiilor și a calității programelor *Școala după Școală (ȘDS)* oferite elevilor din grupurile aflate în situație de risc, prin elaborarea și stabilirea unor standarde de calitate pentru programele remediale (autorizarea abordărilor inovatoare). În principal, această măsură se referă la programul ȘDS.
- ✚ Sprijinirea celor care au părăsit școala prematur să reintre în sistemul de educație și formare, oferindu-le trasee de reintegrare, prin care copiii și tinerii să dobândească calificările necesare pentru ocuparea unui post pe piața muncii. Acest pilon se axează, în principal, pe o mai bună calitate și o mai mare extindere a programelor de tip A Doua Șansă. În termeni de acces, accentul va fi pus pe asigurarea programelor ADȘ în toate județele și pe implementarea mecanismului de sprijin pentru eliminarea obstacolelor care pot împiedica participarea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Proiectul
“Educația – șansa către societatea cunoașterii”
de la A, la Z

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

III. PROIECTUL POSDRU/162/2.2/S/136375 „EDUCAȚIA - ȘANSA CĂTRE SOCIETATEA CUNOAȘTERII”

III.1. CONTEXTUL PROIECTULUI

Proiectul a fost scris pentru a fi implementat în regiunile Centru (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), Sud – Muntenia (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman) și în București. După demararea proiectului, prin Act Adițional implementarea a fost extinsă la nivel național, fiind implicate și județe din regiunile Sud Est, Est, Vest, Nord – Vest.

Conform datelor Eurostat, la nivel european, 53 de regiuni au înregistrat în anul 2012 rate ale șomajului de cel mult 5,2%, nivel situat la jumătate din rata medie a șomajului regional pentru UE (10,4%). La cealaltă extremă, 25 euroregiuni au avut rate ale șomajului de peste 20,8%, ceea ce înseamnă dublul ratei medii în UE. În România, rata șomajului regional a fost de 22,7%.

Rata șomajului în euroregiunile din România a scăzut în 2013 la 7%, de la 7,4% în 2011, dar nivelul șomajului pe termen lung a ajuns la 45,3%, conform datelor Eurostat.

În Macroregiunea 1, formată din Regiunile Nord-Vest și Regiunea Centru, rata șomajului a fost de 9,9%, în 2012, în scădere față de 7,9% în anul 2011.

În Macroregiunea 2, ce reunește Regiunile Nord-Est și Sud-Est, rata șomajului a fost de 6,7% în 2012, în scădere ușoară față de 7% în anul precedent.

În Macroregiunea 3, formată din Regiunile Sud-Muntenia și București-Ilfov, rata șomajului a urcat la 8,3%, în 2012, față de 8,2% în anul precedent.

În Macroregiunea 4 (Regiunea Sud-Vest Oltenia și Regiunea Vest) rata șomajului a fost de 6% în 2012, în scădere față de 6,4% în anul precedent.

Astfel în regiunea Nord Vest, în anul 2012, rata șomajului a fost de 4,2%, față de 4,3% în 2011.

În regiunea Nord Est, în anul 2012, rata șomajului a fost de 5,2%, față de 5,7% în 2011.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În regiunea Sud Est, în anul 2012, rata șomajului a fost de 5,6%, față de 6% în 2011.

În regiunea Sud, în anul 2012, rata șomajului a fost de 5,5%, față de 6,2% în 2011

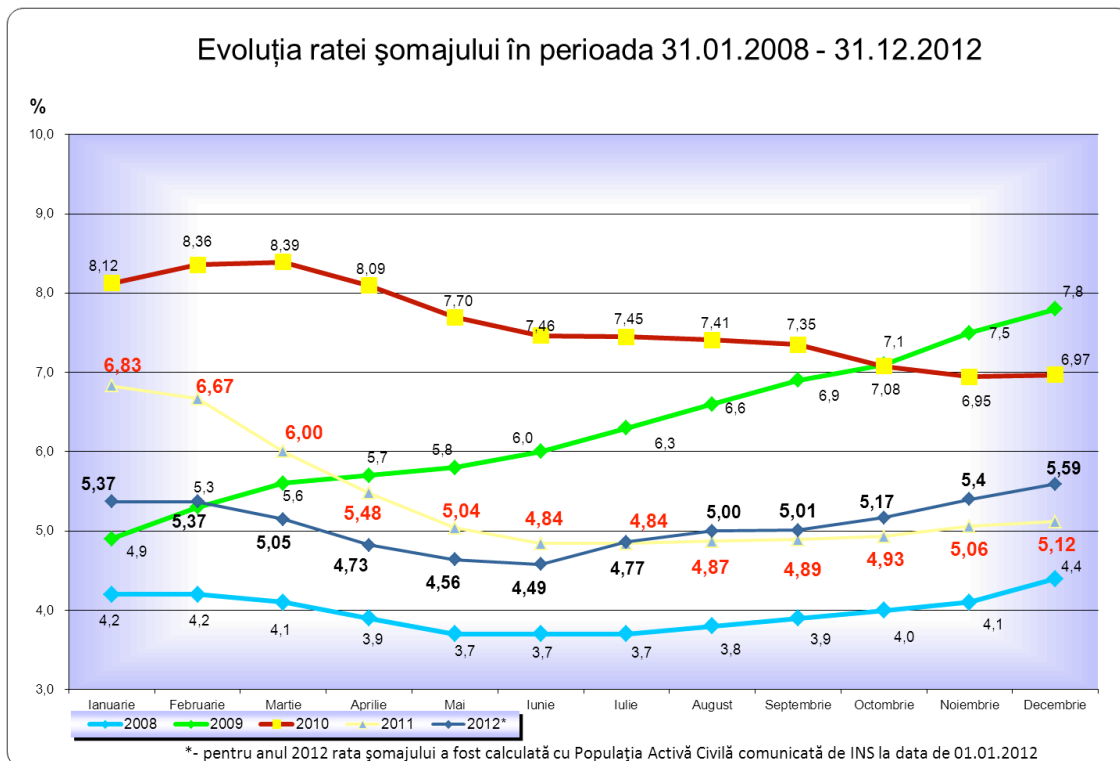
În regiunea Sud Vest, în anul 2012, rata șomajului a fost de 7,3%, față de 7,6% în 2011

În regiunea Vest, în anul 2012, rata șomajului a fost de 2,9%, față de 3,7% în 2011.

În Regiunea Centru, rata șomajului a fost de 5,1%, în 2012, în scădere față de 6% cât se înregistra în anul precedent.

În regiunea București-Ilfov, rata șomajului a scăzut la 1,60%, în 2012, față de 2% în anul precedent.

RATA ȘOMAJULUI ÎNREGISTRAT		
Regiuni de dezvoltare	2012	2011
Total economie	5,1	4,6
NORD - EST	5,7	5,2
SUD - EST	5,6	6,0
SUD	5,5	6,2
SUD - VEST	7,3	7,6
VEST	2,9	3,7
NORD - VEST	4,2	4,3
CENTRU	5,1	6,0
BUCUREȘTI - ILFOV	1,6	2,0

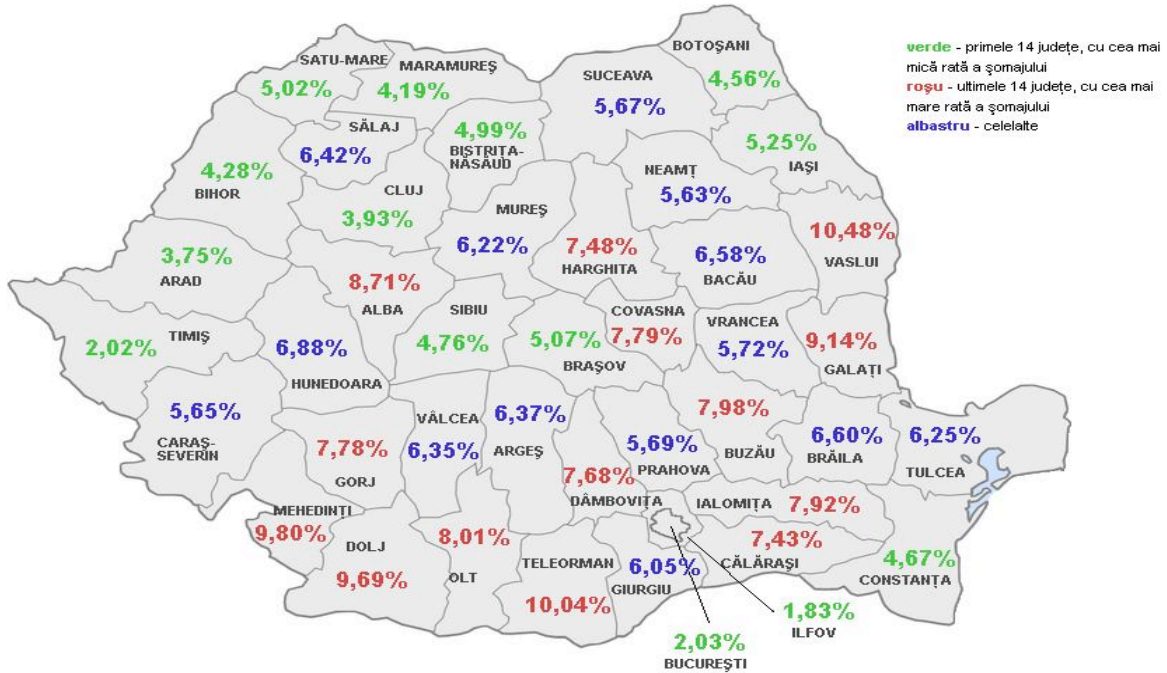
Sursa: ANOFM

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

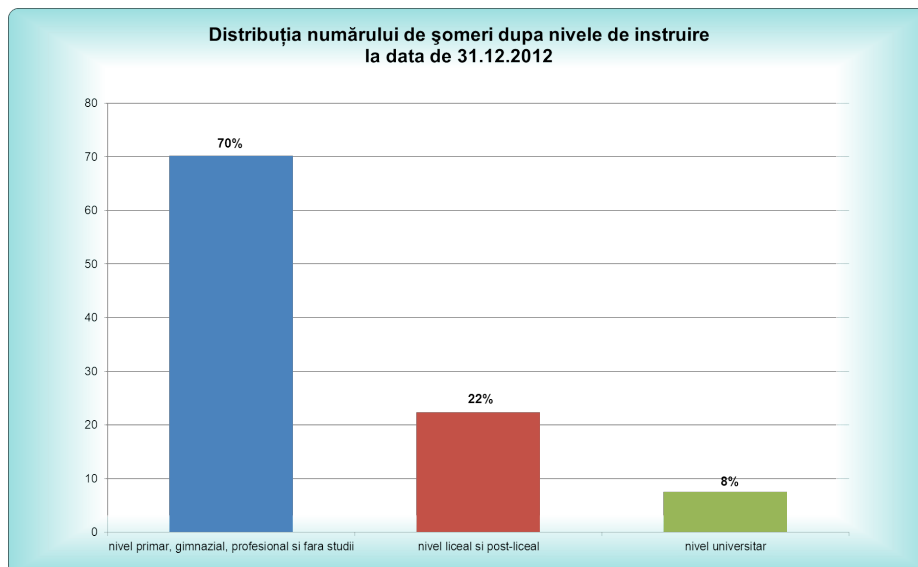
Harta Rata Șomajului

Pentru anul 2012, luna 12. Rata șomajului la nivel național: 5,59%

Sursa: ANOFM

Una din cauzele ratei șomajului în rândul tinerilor se datorează abandonului școlar, părăsirii timpurii a școlii, precum și nivelului de pregătire. În anul 2012, 70% dintre șomeri l-au reprezentat persoanele cu nivel de pregătire scăzut, respectiv primar, gimnazial, profesional și fără studii.

Sursa: ANOFM

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În județul Sibiu de exemplu, în anul școlar 2011-2012 au renunțat complet la școală 559 de elevi, față de 455 în anul anterior. Cea mai mare creștere se înregistrează la învățământul liceal de zi, unde aproape s-a dublat rata abandonului școlar, de la 99 de elevi la 177 de elevi. Abandonul școlar a scăzut pe unele niveluri de școlarizare, dar, la nivelul sistemului de învățământ sibian cazurile de abandon școlar au crescut numeric, iar procentul de abandon a fost de 1,40% față de 1,12 %, înregistrându-se o ușoară creștere față de anul școlar precedent.

Rata cea mai scăzută de abandon școlar se înregistrează la nivelul primar - 0,78%, iar cea mai ridicată la liceu – 2,50%.

Majoritatea forței de muncă disponibile în mediul rural nu a parcurs educația de bază și, implicit, nici o formă de calificare pentru o specialitate sau o meserie.

Pe criteriile de mediu de viață și gen, ratele abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial se prezintă astfel:

An școlar	Rata abandon școlar (%)			
	rural	urban	băieți	fete
2008 - 2009	1,9 %	1,5 %	1,8 %	1,5 %
2009 - 2010	1,6 %	1,5 %	1,7 %	1,4 %
2010 – 2011	1,8 %	1,8 %	1,7%	1,9%

Sursa: www.proiecte.pmu.ro

În învățământul profesional, abandonul școlar a înregistrat, în general, valori mai ridicate comparativ cu celelalte niveluri educaționale. Astfel, la sfârșitul anului școlar 2009-2010, au abandonat școala 8,6% (10.000) dintre elevii din învățământul profesional. O rata ridicată a abandonului școlar s-a înregistrat și în învățământul postliceal (5,5%).

În anul școlar 2008-2009, în regiunea Centru, absenteismul școlar a fost de 9%, atingând rata de 14,1% în județul Brașov.

În anul școlar 2010-2011, procentul de absenteismul școlar din județul Brașov a fost de 19,2 %, fiind unul dintre cele mai ridicate din țară.

În județul Argeș, în anul școlar 2009-2010, numărul celor care au părăsit școala a fost de 290. În anul școlar 2011-2012 numărul lor crescând la 363.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În județul Prahova, în anul școlar 2011-2012, au abandonat școala un număr de 202 elevi din învățământul primar, 619 elevi din învățământul gimnazial și 446 din învățământul liceal, totalizând 1267 de elevi, respectiv peste 1% dintre elevii din acest județ.

În județul Suceava, în anul școlar 2010-2011, din 39392 elevi din învățământul primar, au abandonat școala 69 de copii, iar la învățământ gimnazial, din 33791 de elevi au abandonat 177. În acest județ rata abandonului școlar a fost de 4,2% în mediul rural și de 1,8% în mediul urban, conform statisticilor ISJ Suceava.

În județul Bihor rata abandonului școlar în anul 2012 la învățământul primar și gimnazial a fost, conform INNS, de 1,4%, iar la învățământ secundar ciclul 2 a fost tot de 1,4%. (Sursa: INS).

În județul Buzău, rata abandonului școlar în anul 2012 a fost de 1,7% la învățământul primar și gimnazial și de 2,4% la învățământul secundar ciclul 2. (Sursa: INS).

În județul Constanța, rata abandonului școlar în anul 2012 a fost de 1,8% la învățământul primar și gimnazial și de 3,4% la învățământul secundar ciclul 2. (Sursa: INS).

III.2. OBIECTIVUL GENERAL ȘI OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI

Obiectivul general al proiectului a vizat : creșterea calității serviciilor educaționale furnizate de către sistemul de învățământ de stat, cu scopul diminuării numărului de persoane care abandonează sistemul de învățământ obligatoriu, respectiv pentru a sprijini în mod real persoanele aflate în situație de risc de părăsire a școlii, prin dezvoltarea și implementarea de programe moderne, în stransă legătură cu dinamica actuală a pieței muncii.

Obiective specifice ale proiectului, derivate din scopul și obiectivul general al proiectului au fost:

OS1 – Îmbunătățirea nivelului de informare, conștientizare și înțelegere a membrilor grupului țintă privind oportunitățile oferite în cadrul proiectului. Acest obiectiv se atinge prin implementarea măsurilor de informare și popularizare a programelor de formare, a măsurilor active de integrare în educație, prin conferințe, prin elaborarea și diseminarea de materiale de informare specifice și prin dezvoltarea portalului proiectului.

OS2 – Identificarea necesităților educaționale reale ale membrilor grupului țintă și a factorilor de risc principali ce conduc la părăsirea timpurie a sistemului școlar și dezvoltarea de instrumente personalizate de prevenire și corecție.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

OS3 - Dezvoltarea și implementarea de programe educaționale de prevenire, respectiv de corecție a fenomenului de abandon școlar, precum și creșterea calificării personalului ce lucrează cu persoane aflate în situație de risc de părăsire a școlii.

OS4 - Alfabetizarea tehnologică a elevilor, profesorilor și a personalului implicat în activități de asistență a persoanelor cu risc de părăsire a școlii sau aflați deja în abandon școlar, în sfera folosirii echipamentelor informatice și, respectiv, perfecționarea cunoștințelor și abilităților de folosire a calculatorului și a dispozitivelor mobile moderne.

OS5 - Evaluarea impactului proiectului, înregistrat la nivelul grupului țintă și la nivelul regiunilor de implementare în care s-a desfășurat.

Pentru atingerea acelor obiective au fost planificate și realizate activitățile prevăzute în cererea de finanțare.

III. 3. GRUP ȚINTĂ ȘI ACTIVITĂȚI ÎN PROIECT

Din perspectiva grupului țintă, proiectul a avut în vedere **două paliere complementare**:

- direcția remedial/corectivă cu adresabilitate către persoanele care părăsesc timpuriu școala, respectiv personalul implicat în acțiunile de furnizare a programului „A doua șansă”;
- direcția preventivă cu adresabilitate către elevi aflați din diverse motive în situații de risc de abandon școlar, părinți ai acestora, precum și personal didactic implicat în furnizarea de servicii de tip „Școala după școală”, ca și persoane care le pot influența acestora parcursul educațional.

În acest context, **grupul țintă** al proiectului POSDRU/162/2.2/S/136375 „Educația - șansa către societatea cunoașterii” a vizat următoarele categorii :

- persoane din mediul urban și din mediul rural care au abandonat învățământul obligatoriu - nu mai frecventează școala și au cel puțin 4 ani în plus față de vârsta specifică ultimei clase absolvite (360 persoane). Proiectul a urmărit reintegrarea lor în sistemul de educație pentru a le oferi cel puțin pregătirea de bază pentru abordarea unei meserii viitoare;
- elevi cu risc de părăsire a sistemului educațional: fiind vizați în special membrii grupurilor vulnerabile: copiii de etnie roma, persoanele cu dizabilități, persoanele din mediul rural, delincvenții juvenili etc. De asemenea, restul grupului ținta este alcătuit din copii din familii sărace (mai ales din mediul rural), respectiv ai căror părinți nu au

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

experiența educației de bază (învățământului obligatoriu), aceștia fiind principalii factori influențatori identificați în urma analizelor efectuate – 230 elevi;

- părinții elevilor cu risc de abandon școlar: având în vedere faptul că una dintre principalele cauze ale abandonului este reprezentată de neimplicarea părinților în activitatea școlară a copilului, lipsa de interes și de încurajare pentru parcursul acestuia, este esențial ca părinții să înțeleagă și să conștientizeze rolul lor real în evoluția școlară a propriului copil, precum și faptul că educația este cea mai bună șansă pentru construirea unui viitor profesional de succes, ce asigură pe termen lung un nivel de trai decent – 230 părinți;
- personal implicat în dezvoltarea și implementarea programelor de educație de tip "a doua șansă"- au fost organizate sesiuni de formare pentru această categorie, cu scopul de a spori capacitatea acestora de furnizare a unor servicii specializate de calitate superioară – 100 persoane;
- personal implicat în dezvoltarea programelor de prevenire a fenomenului de părăsire a școlii – au fost organizate sesiuni de formare pentru această categorie, cu scopul de a spori capacitatea acestora de furnizare a unor servicii specializate de calitate superioară – 50 persoane.

Principalele probleme ale grupului țintă au legătură directă cu:

- ✚ nivelul de trai (sărăcia): cei care au părăsit deja școala reprezintă, de multe ori, una dintre principalele surse de venit pentru familie; în cazuri frecvente, cei cu risc de abandon școlar provin din familii foarte sărace, care își permit cu greu să îi susțină în școală;
- ✚ mediul de reședință: cei din mediul rural sunt semnificativ mai predispuși abandonului datorită nivelului scăzut de educație din zona unde locuiesc, a mentalității părinților, a distanței față de școală, a celorlalte îndatoriri gospodărești necesare subzistenței;
- ✚ educația părinților: studiile arată că persoanele cu părinți ce nu au experiența educației de bază/medie au un risc mult mai mare de abandon, întrucât nu primesc încurajarea și susținerea necesară continuării instruirii;
- ✚ rezultatele școlare obținute până în prezent: copiii ce obțin calificative mai mici sunt mai predispuși abandonului, rezultatele slabe datorându-se într-o oarecare măsură absenteismului, interesului scăzut și lipsei de susținere părintească; excluderea din unități școlare a persoanelor din grupuri vulnerabile: acestea se confruntă deseori cu refuzul de a fi înscriși în școli, grădinițe sau alte instituții educaționale, cu tratamente discriminatorii primite de la profesori și colegi.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

De aceea, **activitățile proiectului**, menite să combată abandonul școlar, atât prin metode remediale, cât și prin activități cu scop preventiv, au vizat :

A. Dezvoltarea și implementarea unei oferte educaționale destinate programelor „**A doua șansă**”, pentru recuperarea tinerilor care au abandonat învățământul obligatoriu și au cel puțin 4 ani în plus față de vârsta specifică ultimei clase absolvită :

- a) Dezvoltarea unui ghid transdisciplinar și a instrumentelor TIC inovatoare suport, ce vor fi utilizate în cadrul programului „A doua șansă”. Ghidul transdisciplinar rezultat, transpus în format interactiv, digital, a reprezentat suportul informatic de desfășurare a cursului transdisciplinar destinat programelor de tip „A doua șansă”.
- b) Formarea cadrelor didactice care predau în programele speciale de tip „A doua șansă”, în vederea aplicării la clasă a ghidului transdisciplinar și a instrumentelor TIC dezvoltate .
- c) Aplicarea propriu-zisă a programului la clasele de tip „A doua șansă,” evaluarea elevilor și certificarea.

B. Dezvoltarea și implementarea unei oferte educaționale destinate programelor de tip „**Școala de Familie**” – pentru sprijinirea elevilor cu risc de părăsire a sistemului educațional:

- a) Elaborarea programului „Școala de Familie”, ca program de tip *after-school*, menit să sprijine elevii în situație de risc pentru a evita abandonul școlar.
- b) Formarea cadrelor didactice care au derulat programul „Școala de Familie”, în vederea implementării acestuia pentru elevii aflați în situație de risc.
- c) Implementarea propriu-zisă a programului.

În acest context, în cadrul proiectului, 970 de persoane au beneficiat de serviciile puse la dispoziție prin intermediul celor două programe educaționale – completare educație de bază prin programe A doua șansă (ADS), respectiv Școala de familie, accentul punându-se pe persoane din populația romă, persoane cu dizabilitați, locuitori ai mediilor rurale, copii provenind din familii monoparentale, precum și alte categorii de grupuri vulnerabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Cum și ce am făcut pentru a prezenta imaginea corectă și obiectivă a impactului proiectului

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

IV.METODOLOGIA STUDIULUI DE IMPACT

IV.1. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Scopul studiului îl reprezintă colectarea, centralizarea și procesarea de informații cantitative și calitative menite să determine impactul programelor educaționale corective, respectiv de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, precum și să identifice mijloace și intervenții ce pot fi clasificate ca bune practici, dezvoltate în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375.

Obiectivele studiului se raportează, pe de o parte, la ceea ce au dobândit persoanele din grupul țintă prin participarea la unul dintre cele două programe educaționale, la rezultatele efective ale acestora și, în egală măsură, la nivelul satisfacției ca urmare a competențelor și experienței dobândite.

Obiectivele studiului și metodologia de realizare a acestuia pornesc de la rezultatele analizei de nevoi elaborată în cadrul proiectului și vizează colectarea, prelucrarea de date, elaborarea raportului cercetării pe baza datelor reale, relevante, colectate de la participanții direcți la activitățile derulate în proiect.

De asemenea, *studiul de impact urmărește:*

- ✚ să scoată în evidență aspecte din implementare și rezultate ce vor putea fi valorificate, respectiv îmbunătățite în perioada de sustenabilitate a proiectului, asigurându-se astfel o intervenție educațională adecvată adresată categoriilor de actori care au calitatea de beneficiari ai programelor educaționale de tip a doua șansă;
- ✚ să contribuie la oferirea de informații care se pot constitui în evidențe ce pot fundamenta dezvoltarea de strategii și politici educaționale menite să contribuie la reducerea

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

fenomenului de abandon școlar și implicit la creșterea șanselor de dobândire de competențe necesare integrării pe piața muncii;

- ✚ evaluarea adecvării programelor și a materialelor educaționale dezvoltate în proiect, precum și a concepției furnizării serviciilor către toate categoriilor grupului țintă pornind de la rezultatele analizei de nevoi privind necesitățile specifice și principalii factori de risc în domeniul părăsirii timpuri a școlii, efectuate la începutul proiectului.

IV.2. INSTRUMENTE, METODE ȘI TEHNICI DE CERCETARE

Studiul a utilizat o metodologie complexă, tocmai pentru a surprinde cât mai multe perspective și aspecte ale impactului programelor educaționale corective, respectiv de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, precum și a mijloacelor și intervențiilor, ce pot fi clasificate ca bune practici, dezvoltate în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375.

Instrumentele, metodele și tehnicile utilizate în procesul de cercetare au fost raportate la obiectivele acestora, la nevoia de colectare de date cantitative și calitative relevante și corecte și, totodată, vor fi adecvate particularităților grupurilor investigate (elevi, părinți, cadre didactice).

Având în vedere caracteristicile grupului țintă investigat (elevi din învățământul primar aflați în situații de risc, părinții acestor elevi – familii provenite din medii dezavantajate, persoane care au părăsit timpuriu școala), practic persoane cu un nivel de educație scăzut, s-a optat pentru următoarele instrumente, metode și tehnici de cercetare :

- ✚ analiza documentară ;
- ✚ aplicarea de chestionare elevilor care au parcurs programele de tip corectiv, (ADȘ) dezvoltate și implementate în cadrul proiectului, precum și personalului didactic implicat în dezvoltarea programelor de educație de tip „A doua șansă” și celui implicat în programul educațional de prevenție, « Școala de familie »;
- ✚ interviuri structurate pentru elevii care au parcurs programul de tip preventiv elaborat și implementat în cadrul proiectului (« Școala de familie »); având în vedere caracteristicile acestora și nivelul lor de pregătire, precum și faptul recunoscut că aceștia se simt mai confortabil în conversații informale, în care pot utiliza logica și limbajul specifice, decât în fața documentelor scrise și a chestionarelor, care pot conduce la inhibarea acestora și implicit la nerelevanța răspunsurilor.

Fiecare chestionar a fost precedat de un mesaj scris în care s-a explicat respondenților - scopul aplicării chestionarului și utilitatea acestuia, de tipul :

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Stimați colegi profesori,

Ați fost implicați în implementarea programului educațional „Școala de familie”, dezvoltat în cadrul proiectului ID 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

Experiența pe care ați traversat-o alături de echipa de proiect este de foarte mare interes pentru evaluarea gradului în care obiectivele proiectului au fost atinse în privința stimulării participării la educație, precum și a modalităților în care pot fi valorificate bunele practici realizate de dvs în activitatea de prevenție a abandonului școlar în grupurile dezavantajate.

Contăm pe răspunsurile și opiniile dvs sincere și obiective!

Limbaajul folosit în cadrul chestionarului, respectiv în ghidul de interviu, a fost adecvat caracteristicilor respondenților – particularități de vârstă, nivel de educație, mediu cultural. Întrebările și cerințele adresate au fost clare, utilizând un limbaj simplu, fără cuvinte ambigue, vagi. Nu au fost adresate întrebări ipotetice, tendențioase sau prezumtive.

Procesul de administrare a instrumentelor și de colectare a datelor s-a realizat la nivelul fiecărui județ, prin intermediul operatorilor de teren. În vederea standardizării procedurale, pentru asigurarea obiectivității, corectitudinii și a relevanței datelor colectate, autorii au organizat o întâlnire de lucru cu operatorii de teren, ocazie cu care s-au stabilit reperele de timp și cele administrative referitor la procedura de aplicare a instrumentelor, colectare a datelor și furnizare a lor către prestator într-o abordare unitară.

Fiecare operator implicat a cunoscut și și-a asumat metodologia cercetării; a înțeles aspectele tehnice de care trebuie să țină seama. Pentru eliminarea premizelor critice care pot apărea pe parcursul derulării procesului de aplicare a instrumentelor, operatorii au menținut legătura, pentru oferirea de feedback reciproc privind aspectele relevante, astfel încât eventualele dificultăți sau aspecte critice care puteau apărea în perioada derulării procesului de colectare a datelor să poată fi prevenite în activitatea imediat următoare, iar aspectele pozitive să poată fi generalizate.

Operatorii de teren au informat conducerea unităților de învățământ din eșantionul stabilit și au propus calendarul de derulare al activității de colectare de date, prin consultare, pentru a se asigura că se respectă consensul privind data, intervalul orar etc, la care părinții, elevii, profesorii sunt disponibili.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Pentru aplicarea unitară a interviurilor structurate operatorii din teren au respectat *Ghidul de realizare a interviului* (prezent în anexă la Metodologia cercetării, alături de instrumentele elaborate), fapt ce a asigurat unitatea și fidelitatea datelor colectate.

Pentru obținerea de date relevante și care să răspundă obiectivelor cercetării, echipa de operatori a respectat valorile piramidale, cu atât mai mult cu cât eșantionul de respondenți este supus riscului inhibiției:

Interpretarea datelor colectate a avut în vedere următoarele aspecte:

- + centralizarea datelor colectate pe categorii de subiecți ;
- + analiza și interpretarea datelor obținute de la respondenți ca urmare a aplicării chestionarelor ;
- + utilizarea metodei analizei comparative (informații colectate de la tipurile din grupul țintă implicate în proiect și investigate) ;
- + exemplificarea situațiilor prezentate de către interviuat ;
- + colectarea și interpretarea de situații relevante prezentate de către interviuat/respondent ;
- + utilizarea tehnicii oglinzii, compararea rezultatelor și indicatorilor propuși a fi atinși în proiect cu informațiile oferite de factorii implicați (elevi, cadre didactice) și a celor care influențează (părinți, mediu de proveniență, caracteristicile familiei etc.) ;
- + evidențierea relevanței studiului pentru proiect.

Pentru asigurarea obiectivității și a comparabilității datelor în chestionare s-au utilizat următorii termeni de măsurare:

- + Date nominale de tipul DA POATE NU NU ȘTIU .
- + Scala cu valori de tipul: foarte mare mare destul de mare puțin deloc .
- + Opțiuni pentru întrebări cu răspunsuri multiple.
- + Spații pentru comentarii sau completări din partea respondenților.

Pentru interpretarea datelor s-a folosit analiza exploratorie. În vederea analizării prin raportare la obiectivul cercetării, datele au fost centralizate în categorii pe baza tipurilor de subiecți (participant formare, director/director adjunct al unității de învățământ din care provine cadrul didactic participant la formare, părinți ai elevilor din clasele la care predau cadrele didactice participante la formare, elevi din clasele la care predau cadrele didactice participante la formare). Codificarea s-a realizat în relație cu tipurile de răspunsuri și categoriile de răspunsuri. S-au extras câteva generalizări (aceleași răspuns și deviații de la răspuns), precum și noi subiecte care pot să apară (subiecte emergente) sau contradicții.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Pentru sumarizare și generalizare s-au folosit cifre/valori procentuale și citate cu caracter ilustrativ și reprezentativ în raport cu tematica studiului și cu rezultatele așteptate.

IV.3. POPULAȚIA INVESTIGATĂ. EȘANTIONARE

Cercetarea și-a propus abordarea investigației referitoare la perspectivele și aspectele impactului programelor educaționale corective, respectiv de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, precum și a mijloacelor și intervențiilor, ce pot fi clasificate ca bune practici, dezvoltate în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375.

Astfel, populația investigată a răspuns următoarelor criterii:

- + provine din unitățile de învățământ implicate în proiect, cu acoperirea tuturor regiunilor de dezvoltare în care au fost implementate programele educaționale dezvoltate în cadrul proiectului;
- + diversitatea mediului de rezidență – urban – rural ;
- + diversitate de gen ;
- + provine din județe în care participarea la proiect a fost la un nivel ridicat.

În acest context, componența populației investigate este următoarea:

- + elevi aflați în situații de risc, care au fost cuprinși în programul educațional integrat de tip „Școala de familie” și dezvoltate în cadrul proiectului;
- + părinți ai elevilor aflați în situații de risc, care au fost cuprinși în programul educațional integrat de tip „Școala de familie”, dezvoltat în cadrul proiectului;
- + persoane care au părăsit timpuriu școala și care au fost reintegrați în sistem prin programul de tip « A doua șansă » ;
- + personal didactic implicat în dezvoltarea programelor de educație, de tip „A doua șansă”
- + personal didactic implicat în furnizarea programului de prevenție de tip „Școala de familie”.

În vederea stabilirii eșantionului a fost analizată baza de date pusă la dispoziție de către Autoritatea contractantă, beneficiar al finanțării FSE privind structura grupului țintă realizat – unitați școlare sprijinite, beneficiarii serviciilor educaționale pe sexe, medii de rezidență, tip de program educațional la care a participat.

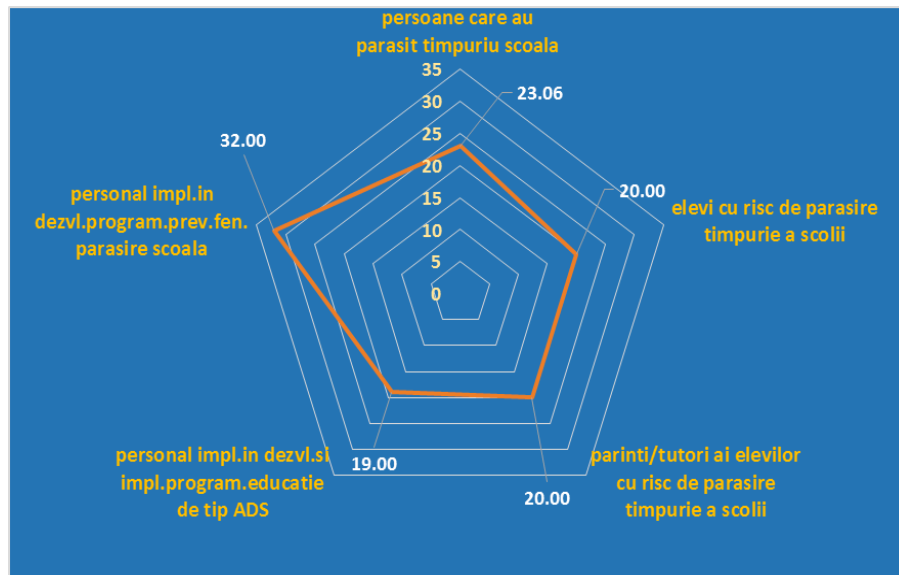
Eșantionarea a avut în vedere reprezentativitatea grupului țintă, întrucât există județe/localități în care participarea a fost numeroasă și județe/localități în care participarea a fost sumară.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În vederea evaluării corecte a impactului programelor educaționale în privința ameliorării participării la educație în eșantion au fost cuprinse toate regiunile de dezvoltare în care proiectul a fost implementat, iar numărul de participanți la eșantion este în concordanță cu participarea reală la programele educaționale.

Eșantionul stabilit în cadrul cercetării este format din 210 persoane din 970 beneficiari ai programelor educaționale, reprezintă 21,65% din totalul persoanelor cuprinse în grupul țintă, iar ca și reprezentativitate, pe categorii de persoane cuprinse în eșantion, situația se prezintă astfel :

IV.4. DERULAREA CERCETĂRII

Cercetarea s-a focalizat pe aspectele esențiale privind programele educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375, respectiv:

1. Eficiența: obiective, rezultate, progresul obținut de grupul țintă participant la programele educaționale ;
2. Relevanță: impactul formării asupra grupului țintă ;
3. Efecte indirecte: efectele neașteptate ca urmare a implementării programelor educaționale.

Demersul metodologic propus pentru evaluarea impactului programelor educaționale dezvoltate în proiect, a impus o îmbinare a metodei cantitative de evaluare pe bază de chestionar, cu metode

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

calitative de investigație, de tip interviu structurat, în funcție de particularitățile și specificul categoriilor de grup țintă – vârstă, nivel de educație etc.

Modalitatea de investigare a fost determinată de contextul cercetării, spațiul unui răspuns deschis în cadrul unui chestionar limitând, de cele mai multe ori, posibilitatea unui răspuns argumentat sau complet.

Astfel, pe baza chestionarului a fost urmărită, în mod deosebit, evaluarea cantitativă – pe principalele coordonate, legate de organizarea și calitatea resurselor implicate, în timp ce metodele calitative, respectiv discuțiile de grup (focus grup) sau interviurile structurate au urmărit, pe lângă completarea informațiilor obținute pe bază de chestionar, aprofundarea unor aspecte calitative cu posibilitate mai limitată în formularea de răspuns în cadrul chestionarului, dintre care amintim: aspecte calitative legate de tematica și conținutul activităților, identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale acestora – însoțită de propuneri de ameliorare, aspecte legate de motivații sau satisfacții de participare la activități sau nevoia de dezvoltare personală a reprezentanților grupului țintă vizat.

Cercetarea prezintă două abordări interconectate - comunicarea scrisă (chestionare) și orală (interviuri) și a fost realizată luând în considerare :

- ✚ aplicarea de chestionare, care să aibă ca respondenți populația țintă investigată ;
- ✚ interviuri structurate cu elevii și părinții elevilor participanți la programele educaționale de prevenție, din cadrul proiectului.

Colectarea informațiilor privind impactul programelor educaționale prin purtarea unor discuții semistructurate/interviuri/focus grupuri s-a aplicat în funcție de disponibilitatea respondenților de a se implica în această activitate.

Pentru asigurarea obiectivității răspunsurilor, respondenții au fost asigurați de confidențialitatea răspunsurilor lor, precum și de corecta interpretare și prelucrare a acestora, asigurându-se confidențialitate.

Tematica discuțiilor semistructurate în care respondenții au fost cadre didactice a fost următoarea:

- ✚ opinii și propriile percepții privind impactul participării cadrului didactic la programele educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului ;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- + puncte de vedere privind efectele concrete ale participării cadrului didactic la programul de formare, sub aspectul beneficiilor proprii dezvoltării profesionale și al beneficiilor pe care organizația școlară și beneficiarii educației le pot avea ;
- + exemple concrete privind schimbările comportamentale în domeniul profesional ca urmare a participării la programele educaționale;
- + evidențe privind implementarea cunoștințelor și abilităților dobândite ca urmare a participării la programele educaționale ;
- + exemple concrete de exploatare a cunoștințelor și abilităților dobândite ca urmare a participării la programele educaționale.

Analiza documentară, respectiv studierea documentelor relevante puse la dispoziție de către autoritatea contractantă, precum și investigarea surselor publice de informații de specialitate a implicat analiza și exemplificarea evidențelor și s-a realizat, de preferat, în paralel cu colectarea datelor/a informațiilor de la populația țintă. Studierea documentelor a fost relevantă pentru cunoașterea contextului proiectului, a obiectivelor propuse, a măsurilor și activitățile planificate pentru atingerea obiectivelor și pentru măsurarea impactului programelor educaționale și determinarea unora din cauzele nivelului de performanță atins. De aceea, au fost comparate rezultatele obținute ca urmare a aplicării instrumentelor de cercetare cu nivelul de calitate al documentelor și instrumentelor utilizate în livrarea programelor educaționale.

În cele ce urmează, prezentăm lista documentelor relevante ale proiectului care au fost studiate :

- + Studiul analizei de nevoi identificate elaborat în cadrul proiectului în vederea dezvoltării și implementării ghidului transdisciplinar și a instrumentelor TIC pentru programul ”A doua șansă” ;
- + Baza de date cuprinzând categoriile de beneficiari ai programelor educaționale – numeric, pe medii rezidență, situație școlară, unitate școlară aparținătoare etc ;
- + Portalul proiectului. Ghidul transdisciplinar digitalizat și instrumentele TIC aferente ;
- + Oferta educațională și suportul de curs – programul educațional ”Școala de familie” ;
- + Rapoartele monitorizare privind programele educaționale elaborate și implementate.

Metodologic, tipul de eșantionare a fost de tip bulgăre de zăpadă, respectiv eșantionare prin identificare. Astfel, din populația țintă, populația pe care au fost generalizate rezultatele cercetării, respectiv 970 persoane, au fost selectați un număr reprezentativ de persoane care au constituit populația investigată – eșantionul.

Eșantionarea stratificată nu poate fi aleatoare datorită riscului de a primi informații și date viciate; de aceea, pentru asigurarea relevanței, a obiectivității s-a procedat la o analiză temeinică

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

a repartizării populației țintă pe unități școlare, regiuni, mediu de rezidență etc. Ca atare, au fost selectate, ca obiect vizitelor, ca mijloc al colectării de date pentru cercetare, unitățile de învățământ care au avut un număr mai mare de participanți.

IV. 5. LIMITE ȘI DIFICULTĂȚI ÎN REALIZAREA CERCETĂRII

Trebuie să menționăm faptul că au fost o serie de dificultăți în colectarea informațiilor, datorate următoarelor aspecte:

- Completarea deficitară a chestionarelor, îndeosebi de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, iar în timpul proiectului au beneficiat de cursuri în cadrul programului “a doua șansă”.
- Perioada de culegere a datelor s-a suprapus cu perioada de început de an școlar, după finalizarea cursurilor anului școlar precedent, frecventat și de beneficiarii programului “a doua șansă”.
- Interpretarea și prelucrarea statistică cu dificultate a datelor cuprinse în itemii cu răspuns deschis.
- Refuzul unor părinți ai elevilor în situații cu risc de abandon, respectiv cursanți la programul a doua șansă de a participa la colectarea de date pentru studiul de impact datorită neplății, până la acea dată a subvențiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Ce am aflat în legătură cu proiectul implementat ?

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

V. REZULTATELE STUDIULUI

Ca urmare a colectării, centralizării și procesării datelor cu privire la impactul programelor educaționale corectiv și, respectiv, de prevenție pentru reducerea abandonului școlar din cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375, rezultatele așteptate sunt următoarele :

- ✚ informații și date cantitative și calitative privind rezultatele și impactul înregistrat ca urmare a dezvoltării și implementării celor două oferte educaționale din cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii”, destinate completării educației de bază, respectiv reducerii fenomenului de abandon școlar, și privind identificarea de mijloace și intervenții ce pot fi clasificate ca bune practici ;
- ✚ obținerea unor răspunsuri cheie privind impactul imediat înregistrat de implementarea acestor activități din cadrul proiectului ;
- ✚ determinarea măsurii în care ofertele educationale au sprijinit grupurile țintă vizate și elementele care au reprezentat un real suport pentru beneficiari ;
- ✚ identificarea bunelor practici cu scop de promovare și diseminare;
- ✚ identificarea evidențelor ce se pot constitui în fundamente pentru dezvoltarea de strategii și politici privind părăsirea timpurie a școlii și a abandonul școlar ;
- ✚ concluzii și recomandări, în urma interpretării datelor cantitative și calitative.

V.1. REZULTATE CANTITATIVE ȘI CALITATIVE, PE TIPURI DE PROGRAME

V.1.1. Pachetul educațional destinat persoanelor care au părăsit timpuriu școala și își continuă educația de bază prin programul « A doua șansă »

Programul „A doua șansă” a fost implementat în România în mai multe **etape**, începând cu anul școlar 1999-2000, prin proiectul „Șansa a doua prin educație”, desfășurat de Ministerul

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Educației în colaborare cu Centrul Educația 2000+. Ulterior, acesta a fost dezvoltat în cadrul Programului multianual PHARE 2001-2006 *“Acces la educație pentru grupurile dezavantajate”* și, începând cu anul școlar 2007-2008, a fost extins la nivel național. Până în anul școlar 2005-2006, programul a fost implementat numai pentru învățământul secundar inferior. În prezent, programul are două componente: Programul „*A doua șansă*” pentru învățământul primar și Programul „*A doua șansă*” pentru învățământul secundar inferior.

Programul are ca **scop** sprijinirea tinerilor care au abandonat învățământul obligatoriu și au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei de abandon, prin completarea pregătirii generale a acestora și prin pregătire profesională personalizată, în vederea susținerii inserției sociale și profesionale a acestora. Programul „*A doua șansă*” are o serie de elemente de specificitate: curriculum modular, evaluarea și recunoașterea competențelor de bază și profesionale dobândite anterior, în diferite contexte de învățare; asigurarea unui program de pregătire flexibil și individualizat.

În vederea susținerii extinderii programului la nivel național, Ministerul Educației a dezvoltat o serie de **măsuri de politică educațională** ce au vizat: elaborarea metodologiei de organizare și desfășurare a programului; elaborarea și revizuirea periodică a curriculumului specific (planuri-cadru, programe școlare); organizarea sesiunilor de formare pentru resursele umane implicate (inspectori școlari, coordonatori județeni ai programului, directori ai unităților de învățământ, formatori de cadre didactice); elaborarea și editarea de materiale educaționale pentru elevi și profesori; promovarea programului în comunitățile dezavantajate; identificarea unor noi surse de finanțare.

Începând cu anul 2008, **politicile educaționale** privind Programul „*A doua șansă*” au fost corelate cu obiectivele programelor finanțate din fondurile structurale europene. Astfel, au fost implementate o serie de proiecte structurale care au dezvoltat activități de tipul „*A doua șansă*”: *Educație, calificare și facilitarea tranziției spre un loc de muncă pentru elevi sau tineri cu risc sau în situație de abandon școlar* - POSDRU/8/2.2/S/4 (beneficiar Ministerul Educației); *Educația copiilor romi – calea spre un loc de muncă stabil* - POSDRU/8/2.2/S/1 și *Școala – o șansă pentru fiecare* - POSDRU/8/2.2/S/2 (beneficiar Agenția Națională pentru Romi), *Centre Educaționale Integrate pentru Grupuri Vulnerabile* – POSDRU/162/2.2/S/133664 (beneficiar Organizația Salvați Copiii România) etc.

Spre deosebire de programele tip *A doua șansă* derulate în alte proiecte, în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” - ID 136375, acesta a avut în vedere prevederile art.10 din *Legea educației naționale nr.1/2011* (LEN), cu modificările și completările ulterioare, referitoare la organizarea programului de recuperare, astfel încât să faciliteze învățarea

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

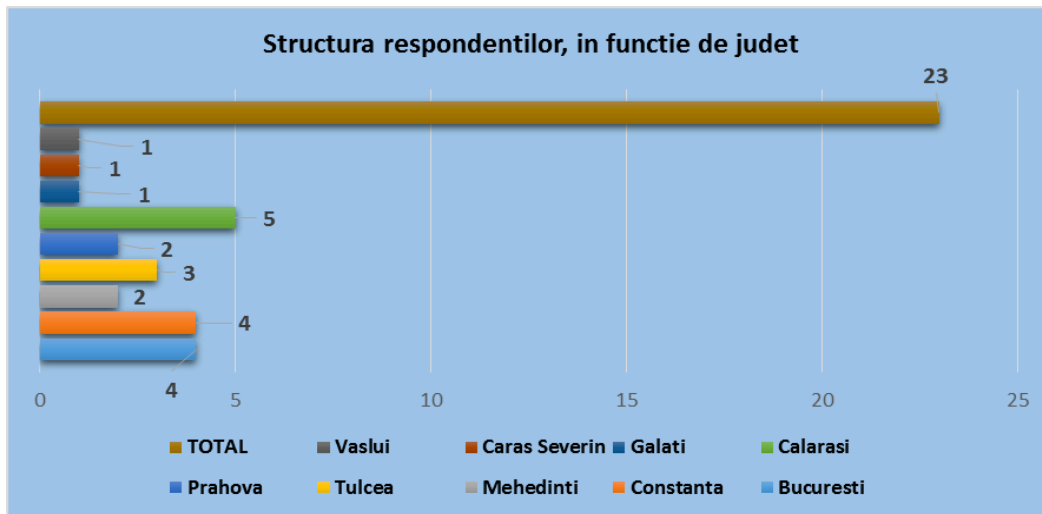
transdisciplinară la nivelul învățământului primar, venind în ajutorul beneficiarilor și al formatorilor cu un ghid transdisciplinar și cu instrumente suport TIC inovatoare.

În acest context, informațiile desprinse din analiza chestionarelor aplicate profesorilor la finalul derulării acestui tip de program în cadrul proiectului anterior menționat ne arată următoarele:

Instrumentul aplicat: chestionar pentru persoanele implicate în programe de tip „A doua șansă” – componenta corectivă

Număr de persoane intervievate: 23

Județul de proveniență al respondenților și structura procentuală a eșantionului: respondenții au provenit din județele Constanța, Caraș-Severin, Călărași, Galați, Mehedinți, Prahova, Tulcea, Vaslui și municipiul București. Structura eșantionului respondenților este redată mai jos:

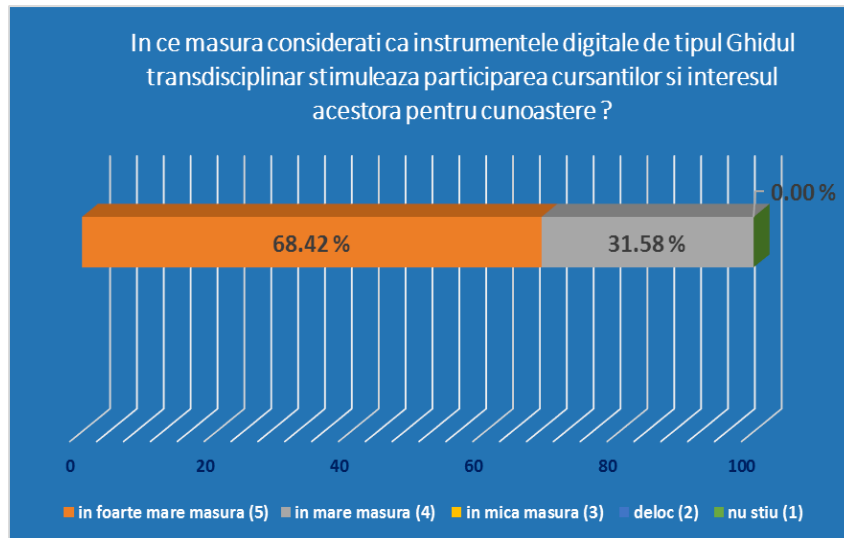
Din punct de vedere al tipului unității de învățământ din care au provenit respondenții, aceștia au provenit în totalitate din școli gimnaziale, având experiență didactică din toate tranșele de valori, respectiv sub 10 ani, între 11-20 ani și peste 21 de ani.

La întrebarea “*În ce măsură considerați că instrumentele digitale, de tipul Ghidului transdisciplinar stimulează participarea cursanților și interesul acestora pentru cunoaștere?*” 68,42% dintre intervievați au apreciat “în foarte mare măsură” instrumentele digitale elaborate în cadrul proiectului și 31,58% l-au apreciat “în mare măsură”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte trei opțiuni (“în mică măsură”, “deloc”, “nu știu”).

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la această întrebare este redată mai jos:

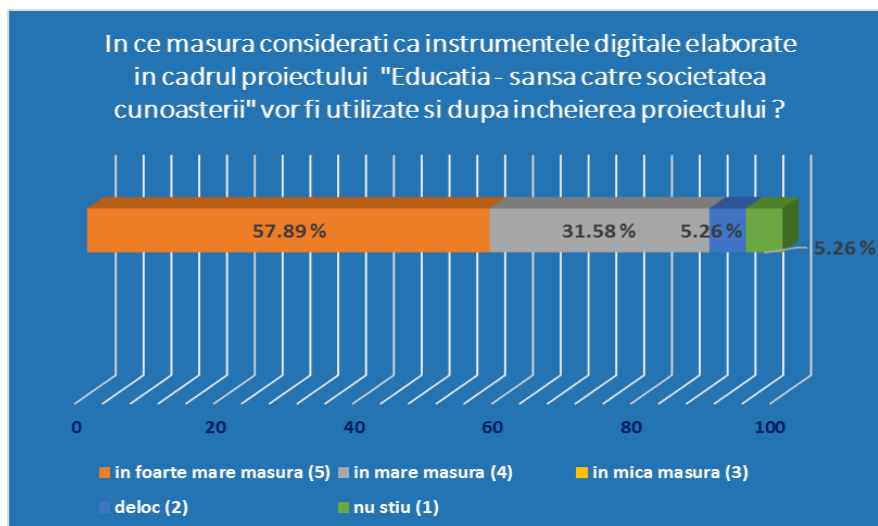
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

La întrebarea “În ce măsură considerați că instrumentele digitale elaborate în cadrul proiectului Școala – șansa către societatea cunoașterii vor fi utilizate și după încheierea proiectului?” 57,89% dintre intervieuați au răspuns “în foarte mare măsură”, 31,58% “în mare măsură”, același procent de 5,26% au ales variantele “deloc” și “nu știu”; varianta “în mică măsură” nu a fost selectată de nici unul dintre respondenți.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la această întrebare este redată mai jos:

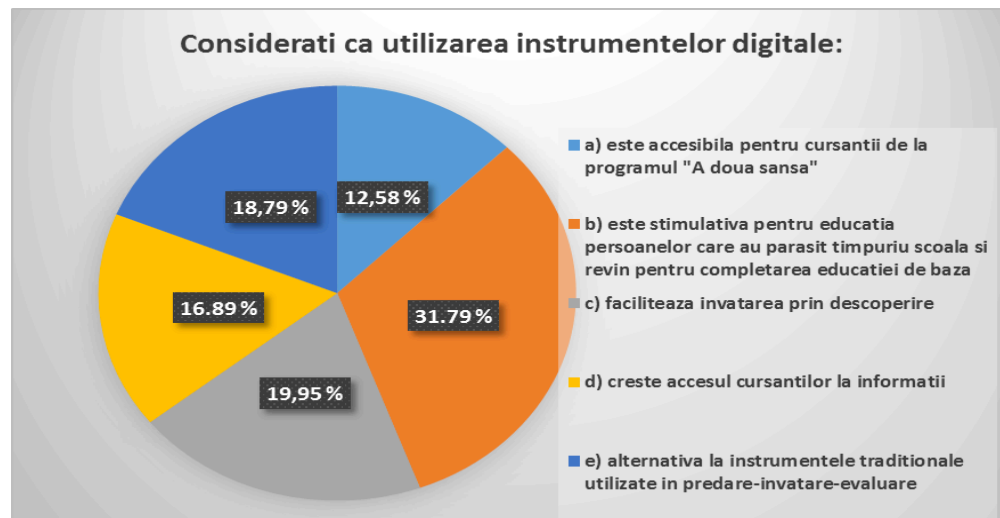
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Întrebarea nr. 3 cerea respondenților să furnizeze o opțiune dintre mai multe variante propuse privitor la utilizarea instrumentelor digitale. Opțiunile propuse erau:

- este accesibilă pentru cursanții de la programul “*A doua șansă*”;
- este stimulativă pentru educația persoanelor care au părăsit timpuriu școala și revin pentru completarea educației de bază;
- facilitează învățarea prin descoperire;
- crește accesul cursanților la informații;
- alternativă la instrumentele tradiționale utilizate în predare-învățare-evaluare.

Opțiunile celor intervievați s-au îndreptat astfel: 12,58% au ales varianta a), 31,79% au ales varianta b), 19,95% au ales varianta c), 16,89% au ales varianta d) și 18,79% au ales varianta e) de răspuns.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la această întrebare este redată mai jos:

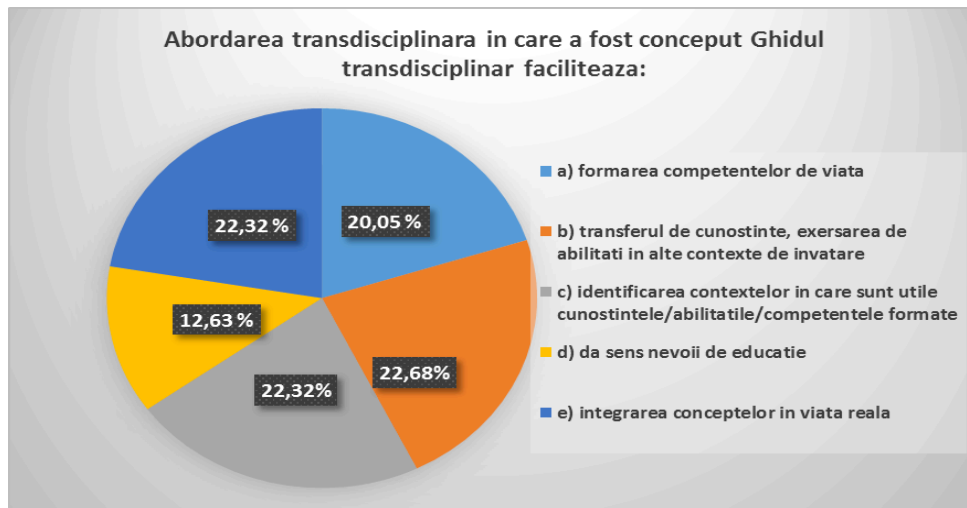
Întrebarea nr. 4 cerea respondenților să furnizeze o opțiune dintre mai multe variante propuse privitor la abordarea transdisciplinară a elaborării Ghidului transdisciplinar care a facilitat:

- formarea competențelor de viață;
- transferul de cunoștințe, exersarea de abilități în alte contexte de învățare;
- identificarea contextelor în care sunt utile cunoștințele/abilitățile/competențele formate;
- dă sens nevoii de cunoaștere;
- integrarea conceptelor în viața reală.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

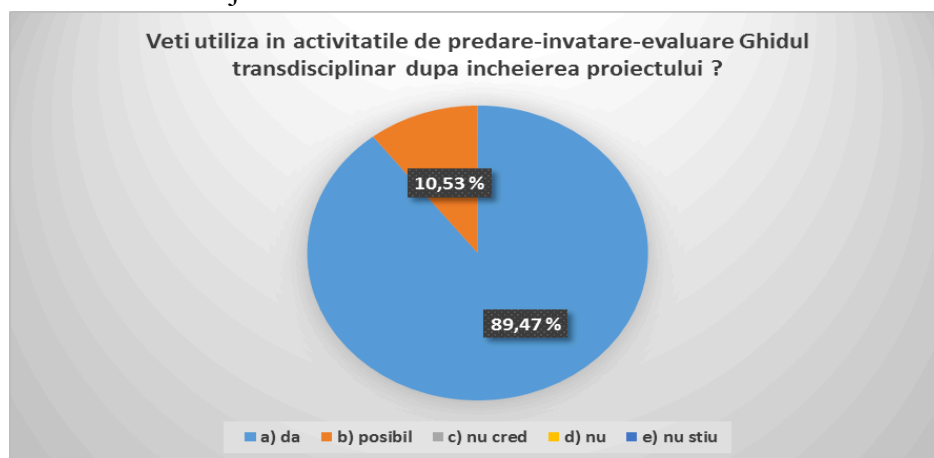
Cei intervievați au acordat ponderea cea mai mare 22,68% variantei b) de răspuns, apoi, în ordine descrescătoare a ponderilor acordare: 22,32% variantei c) și e), 20,05% variantei a), 15,00% și 12,63% variantei d).

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la această întrebare este redată mai jos:

Intervievaților li s-a adresat următoarea întrebare: “*Veți mai utiliza în activitățile de predare-învățare-evaluare Ghidul transdisciplinar?*”, cu alternativele de răspuns “*Da*”, “*Posibil*”, “*Nu cred*”, “*Nu*”, “*Nu știu*”.

89,47% dintre cei chestionați au răspuns “*Da*” și 10,53% au răspuns “*Posibil*” la această întrebare, nici unul dintre chestionați nu a ales variantele c), d) sau e). Grafic, ponderea răspunsurilor este redată mai jos:

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Chestionarul a cuprins 3 întrebări deschise prin care s-a urmărit ca cei intervievați să-și exprime propriile opinii și comentarii legate de derularea programului “*A doua șansă*”.

Prima întrebare: “*Care dintre temele abordate cu cursanții din programul educational A doua șansă a stârnit cel mai mare interes din partea acestora ? Motivați succint alegerea dvs.*”, a primit următoarele comentarii/răspunsuri:

- *Bugetul personal - cursanții sunt foarte interesați de tot ceea ce reprezintă banii și bunurile pe care aceștia le asigură*
- *Temele legate de matematică și viață pentru că se lovesc cel mai mult de situații care îi pun în dificultate în aceste domenii*
- *Înapoi la școală - înțelegerea necesității finalizării învățământului obligatoriu*
- *Bugetul personal - a fost una din temele care au stârnit interesul cursanților, deoarece au învățat să-și planifice bugetul personal astfel încât să facă economii, au aflat cum își pot găsi un loc de muncă, au înțeles valoarea muncii și modul în care sunt remunerați*
- *Tema 3”Hobby și timp liber”- a stârnit și motivat elevii pentru a argumenta necesitatea unui hobby, i-a apropiat mai mult; tema 5”Bugetul personal”- impact foarte mare asupra cursanților*
- *Toate temele au fost primite cu interes, cel mai mult inasa au fost interesați de ”Oameni și lucruri” și ”Bugetul personal”*
- *Temele unității 2”Oameni și locuri”, deoarece a oferit informații utile, practice, etapele plantării, viața la țară cu activitatea specifică, calcularea unor suprafețe, materiale necesare amenajărilor interioare*
- *Cel mai mare interes al cursanților a fost pentru unitatea ”Bugetul personal” deoarece după parcurgerea acestui capitol majoritatea au învățat cum să își planifice bugetul personal*
- *Unitatea de învățare ”Bugetul personal”- elevii au fost interesați de necesitatea cunoștințelor matematice în viața cotidiană în situații proactive*
- *Hobby și timp liber - folosirea mijloacelor moderne de învățare-evaluare*
- *Oameni și locuri a trezit interesul cursanților pentru geografia locală și pentru participarea la viața comunității*
- *Să ne cunoaștem țara, Călătorie prin Europa – s-au arătat foarte interesați de locurile frumoase din țara noastră, precum și de țări în care au lucrat ei sau rudele lor*
- *Redactarea unei cereri, cursanții au manifestat un interes sporit datorită nevoii pe care aceștia o au în viața de zi cu zi*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- *O viață sănătoasă – au aflat cum să-și păstreze sănătatea, au descoperit alimente sănătoase; bugetul personal – importanța găsirii unui loc de muncă, valoarea muncii și modul cum sunt remunerați*
- *Activitatea 1 – înapoi la școală, deoarece cursanții s-au regăsit în temele propuse*

A doua întrebare cu răspuns deschis: “*Ați identificat aspect care ar trebui îmbunătățite referitor la utilizarea instrumentelor digitale? Enumerați 1-3 dintre acestea. Motivați succint propunerile dvs.*”, a primit următoarele comentarii/răspunsuri:

- *Dotarea sălilor ADS cu instrumentele digitale pe care le pot utiliza cursanții când doresc să realizeze diverse portofolii*
- *Mai multe anexe, hărți de dimensiuni mai mari, mai multe activități practice*
- *În cadrul acestor proiecte ar trebui pusă la dispoziție și aparatura necesară desfășurării activității, cum ar fi laptop, imprimantă, videoproiector*
- *Dotarea cu echipamente IT(cel puțin un laptop la clasă) în vederea accesului la informații*
- *Crearea unei platforme cu o interfață simplă, astfel să poată fi utilizată de către elevi pentru a-și dezvolta abilitățile digitale*
- *Calculatoare, videoproiector, lecții pe suport electronic, aceste instrumente digitale ar stimula și mai mult participarea cursanților la completarea educației de bază*
- *Lecții interactive pe calculator, dotarea și utilizarea videoproiector la lecții, jocuri didactice digitale.*

A treia întrebare deschisă: “*Așteptăm mai jos comentariile dvs. referitoare la oricare alte aspect legate de activitățile în care ați fost implicat în proiect, decât cele la care se referă întrebările anterioare*”, a primit următoarele comentarii/răspunsuri:

- *Un model de evaluare finală (examele de promovare a modulelor parcurse)*
- *Timpul de implementare al ghidului a fost foarte scurt; cadrele didactice implicate au fost foarte mult solicitate pentru efectuarea lucrărilor, și de aici ...a rezultat puțină superficialitate.*
- *Antrenarea și implicarea în proiecte similare a celorlalți elevi+cursanți, la nivelele secundar inferior*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- *Este benefică implementarea unor astfel de proiecte în care să fie implicați tinerii care au abandonat, din diverse motive, școala și mai ales în mediul rural, precum și proiecte care să deruleze cursuri de formare profesională pentru acești tineri*
- *Mi-au placut temele alese în acest ghid transdisciplinar, modul cum au fost structurate și multa inovație în abordarea fiecărei teme*
- *Cursanții implicați în acest proiect erau toți angajați, având vârste cuprinse între 15-20 de ani. Au fost situații care mi-au oferit posibilitatea de a-i vedea și la locul de muncă, neputând să participe la fiecare întâlnire; au lucrat și colaborat și în aceste condiții. Mulțumesc pentru această experiență și pentru Ghidul transdisciplinar care-mi va fi de folos nu numai în predarea la ADS*
- *Este necesar mult mai mult material didactic pentru eficientizarea procesului educativ și pentru a-i atrage pe cei care au părăsit timpuriu școala, să-și continue studiile*
- *Proiectul la care am participat a suscitat interesul elevilor cuprinși la activități cât și al meu personal, fiind o noutate atât pentru mine cât și pentru elevi. În urma activităților desfășurate, elevii au conștientizat importanța învățării pe tot parcursul vieții*
- *Ideal ar fi ca în echipa de dascăli să fie angrenate cât mai multe persoane, astfel predarea transdisciplinară fiind mai facilă*
- *Activitățile prezentate în Ghidul transdisciplinar au fost foarte atractive și bine elaborate, întrucât cursanții au participat cu interes la acestea; au descoperit bucuria de a se întoarce la școală*
- *Proiectul ar trebuie multiplicat, continuat și pe viitor atât în școala noastră cât și în alte școli, deoarece avem foarte multe solicitări de continuare a studiilor, iar locurile per cap elev sunt limitate, și exista riscul de a reintra în abandon școlar*
- *Ar trebui oferită sustenabilitate proiectului atât în cadrul școlii cât și în alte școli, deoarece există multe solicitări pentru programul ADS.*

Informațiile colectate din analiza răspunsurilor persoanelor care au beneficiat de programul educațional, corectiv « A doua șansă » ne arată următoarele :

Instrumentul de monitorizare aplicat: chestionar – impactul post-participare program educațional A doua șansă (componenta corectivă) respondent elev/elevă

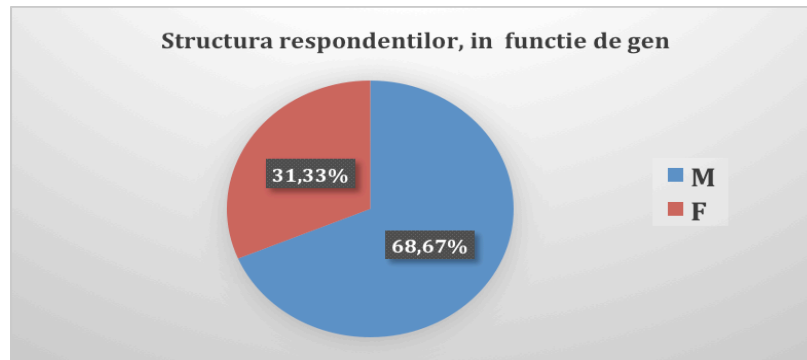
Număr de persoane intervievate: 83

Județul de proveniență al respondenților și structura procentuală a eșantionului: respondenții au provenit din județele Constanța, Mehedinți, Tulcea, Călărași, Prahova și municipiul București.

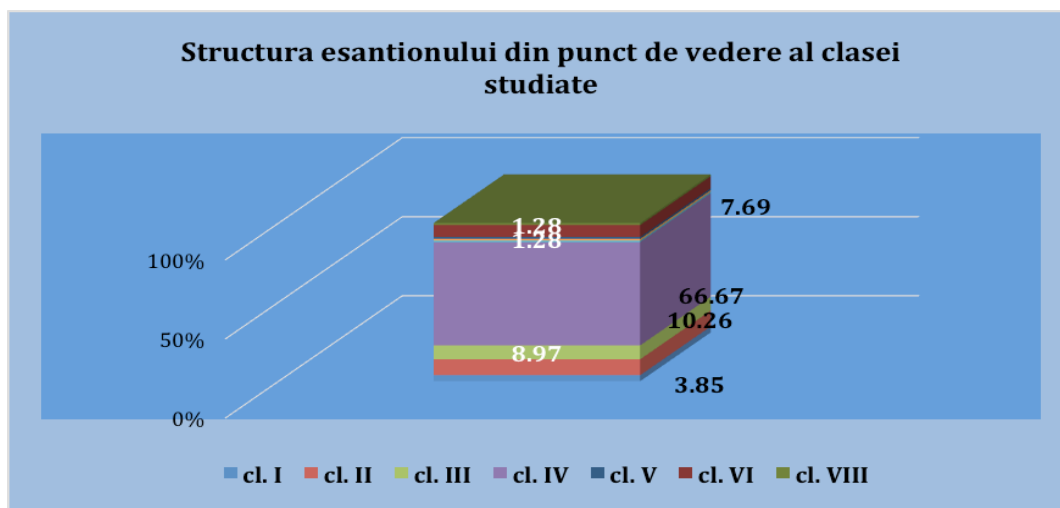
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Ponderea procentuală a numărului de respondenți în structura eșantionului în funcție de gen este redată mai jos:

Din punct de vedere al tipului unității de învățământ din care au provenit respondenții, analiză cantitativă este următoarea:

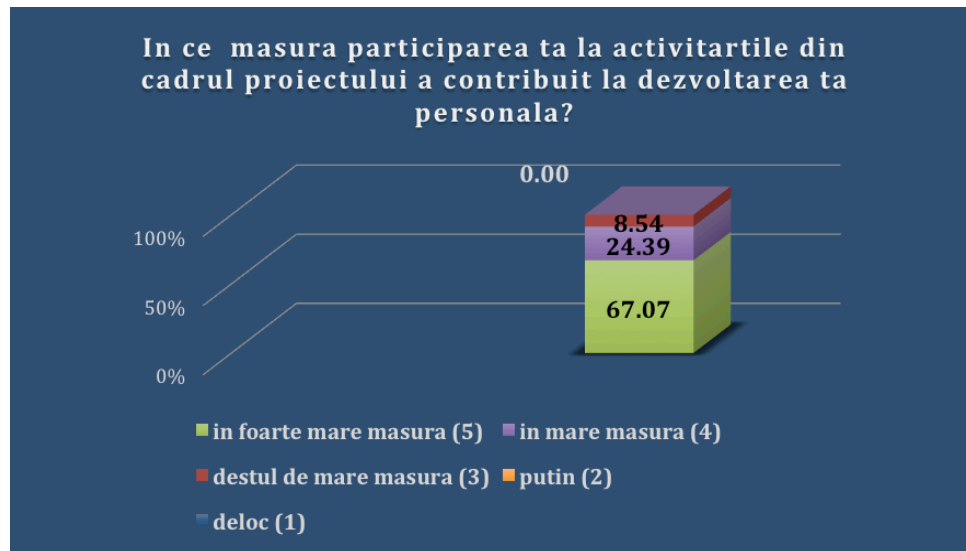

La întrebarea “În ce măsură participarea ta la activitățile din cadrul proiectului a contribuit la dezvoltarea ta personală ?” 67,07% dintre intervievați au apreciat că participarea lor la proiect a reprezentat un câștig în planul dezvoltării personale, respectiv în “foarte mare” măsură, 24,39% au apreciat în “mare” măsură, iar 8,54% au apreciat ca fiind în “destul de mare” măsură; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebarea nr. 1 este redată mai jos:

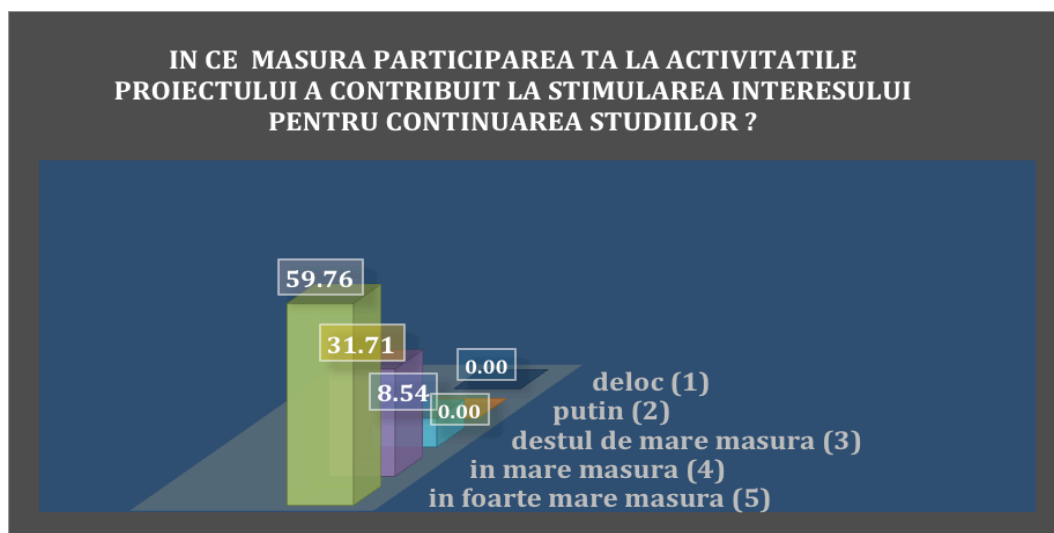
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

La întrebarea “În ce măsură participarea ta la activitățile din cadrul proiectului a contribuit la stimularea interesului pentru continuarea studiilor?” 59,76% dintre intervieuați au apreciat că participarea lor la proiect a reprezentat un imbold pentru continuarea studiilor proprii, respectiv “foarte mare” măsură, 31,71% au apreciat în “mare” măsură, iar 8,54% au apreciat ca fiind în “destul de mare” măsură; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

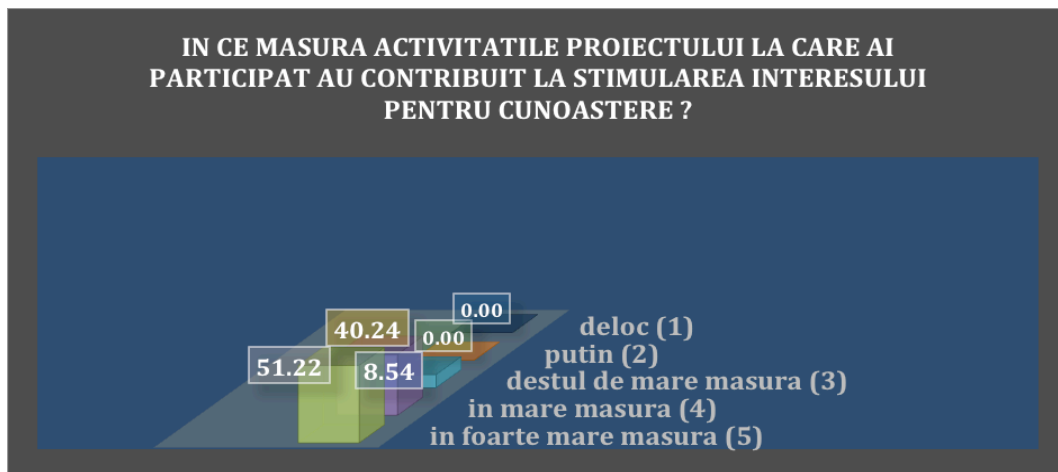
Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

La întrebarea “*În ce măsură participarea ta la activitățile din cadrul proiectului a contribuit la stimularea interesului pentru cunoaștere?*” 51,22% dintre intervievați au apreciat că participarea lor la proiect a reprezentat un motiv de stimulare a interesului pentru lărgirea orizontului de cunoaștere, respectiv “foarte mare” măsură, 40,24% au apreciat în “mare” măsură, iar 8,54% au apreciat ca fiind în “destul de mare” măsură; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

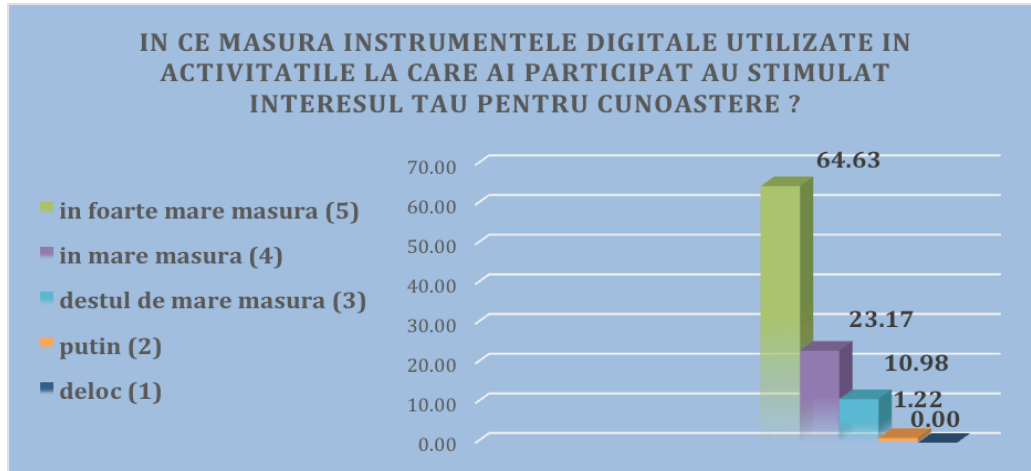

La întrebarea “*În ce măsură instrumentele digitale utilizate în activitățile la care ai participat au stimulat interesul tău pentru cunoaștere?*” 64,63% dintre intervievați au apreciat că instrumentele digitale utilizate în activitățile proiectului au stimulat interesul pentru cunoaștere în “foarte mare” măsură, 23,17% au apreciat în “mare” măsură 10,98% au apreciat ca fiind în “destul de mare” măsură, 1,22% a apreciat ca fiind “puțin”; nici unul dintre respondenți nu a selectat varianta “deloc”.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

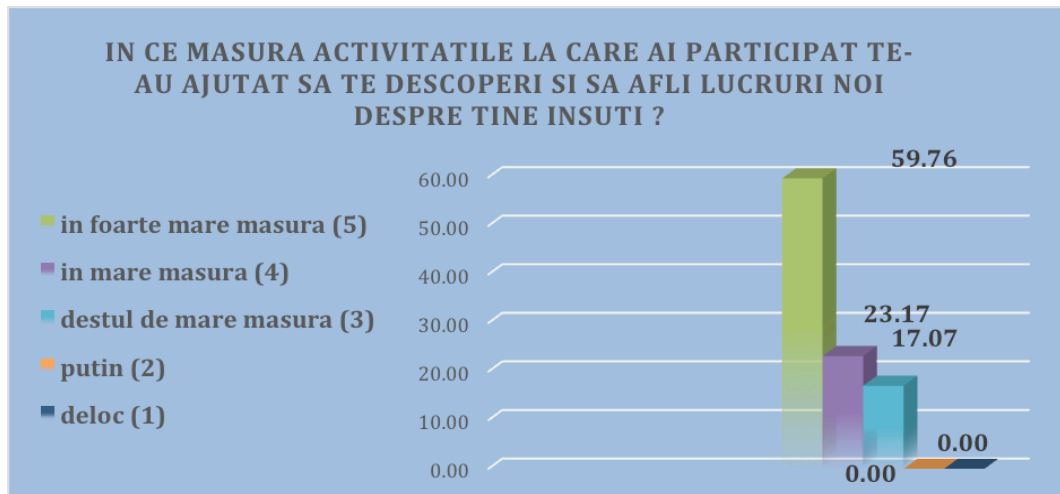
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

La întrebarea “În ce măsură activitățile la care ai participat te-au ajutat să te descoperi și să afli lucruri noi despre tine însuși?” 56,76% dintre intervievați au apreciat că activitățile proiectului au stimulat interesul i-au ajutat în descoperirea propriei persoane în “foarte mare” măsură, 28,17% au apreciat în “mare” măsură, iar 17,07% au apreciat ca fiind în “destul de mare” măsură; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

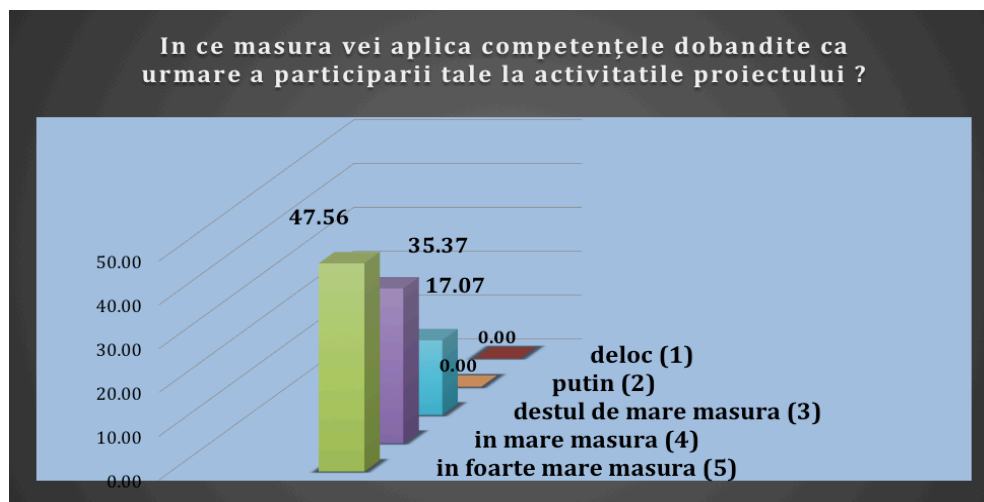
Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

La întrebarea “*În ce măsură vei aplica competențele dobândite ca urmare a participării tale în activitățile derulate în cadrul proiectului?*” 47,56% dintre intervievați au apreciat că în activitățile viitoare vor aplica competențele dobândite în “foarte mare” măsură, 35,37% au apreciat în “mare” măsură, iar 17,07% au apreciat că în “destul de mare” măsură își vor utiliza competențele dezvoltate; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

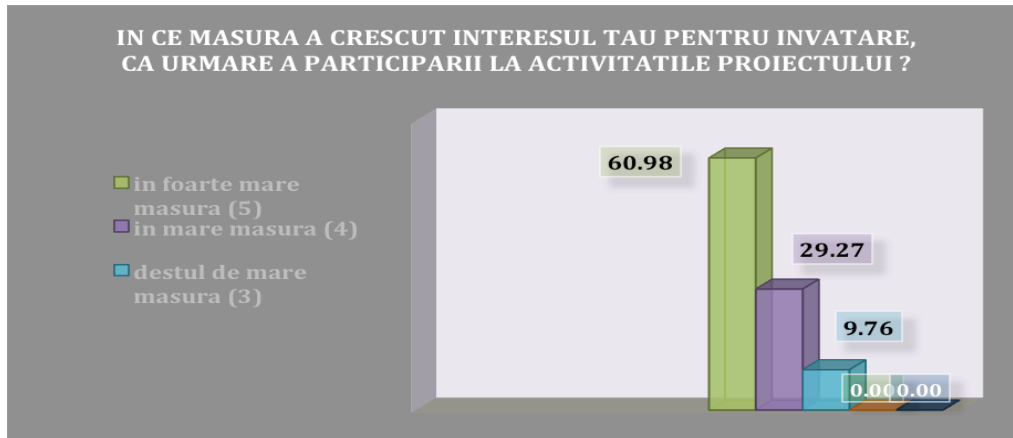

La întrebarea “*În ce măsură a crescut interesul tău pentru învățare, ca urmare a participării tale la activitățile organizate în cadrul proiectului?*” 60,98% dintre intervievați au apreciat că în activitățile proiectului au contribuit la dezvoltarea interesului personal pentru învățare în “foarte mare” măsură, 29,27% au apreciat în “mare” măsură, iar 9,76% au apreciat că în “destul de mare” măsură interesul propriu a fost stimulat spre învățare urmare participării la proiect; nici unul dintre respondenți nu a selectat variantele “puțin” sau “deloc”.

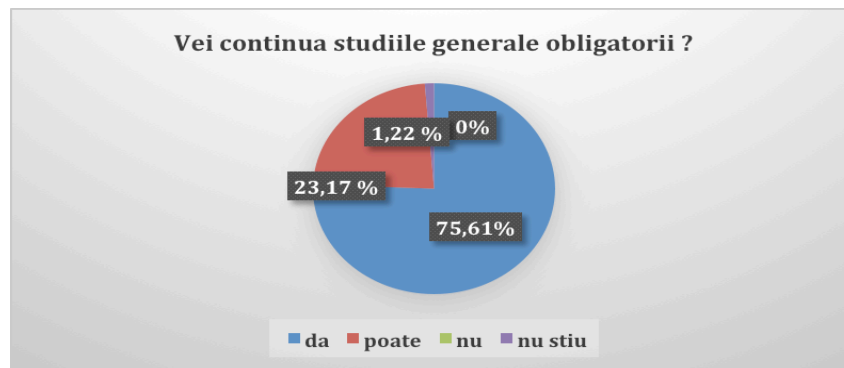
Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebare este redată mai jos:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Celor 83 de elevi intervievați li s-a adresat, de asemenea, întrebarea “*Vei continua studiile generale obligatorii ?*”. Răspunsurile celor chestionați au fost următoarele: 75,61% au răspuns în mod ferm “da”, 23,17% au răspuns “poate” și 1,22% au răspuns “nu știu”; nici unul dintre cei chestionați nu a ales variant de răspuns “nu”, așa cum reiese și din reprezentarea grafică de mai jos:

Ultima întrebare a chestionarului aplicat elevilor participanți la implementarea programului educațional de reducere a fenomenului de abandon școlar din cadrul proiectului a solicitat din partea acestora să transmită observații proprii urmare a experienței trăite; enunțul solicitării a fost următorul: “*Te rugăm să scrii și alte observații pe care dorești să le faci ca urmare a experienței tale de a fi participat la activitățile organizate în cadrul proiectului*”.

Sunt consemnate mai jos, comentariile celor care au dat curs invitației de a formula aprecieri/observații și/sau a-și exprima chiar și intenții de viitor:

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- ✚ *Mă bucur că am venit din nou la școală, cred că vor mai fi pe viitor și alte activități așa de frumoase;*
- ✚ *Activitățile desfășurate au fost foarte frumoase și ne pregătesc pentru viață;*
- ✚ *Activitățile la care am participat m-au făcut să redescopăr și să lucrez cu drag alături de colegii mei;*
- ✚ *Experiența mea de a participa la acest proiect mă va ajuta să mă descurc în viață și să-mi găsesc un serviciu convenabil;*
- ✚ *Mi-a plăcut foarte mult modul în care am lucrat cu toții. A fost foarte distractiv și interesant. Aș participa și la alte lecții;*
- ✚ *Am învățat lucruri noi. Mi-am cunoscut mai bine colegii;*
- ✚ *Mi-a plăcut să vin și pentru că am auzit că se dau bani la școală. Mi-a plăcut ce am învățat, că îmi va folosi;*
- ✚ *Am învățat multe din caietul din care am lucrat;*
- ✚ *Dacă va mai fi vreun proiect voi participa cu drag;*
- ✚ *Da, am lucrat cu drag ghidul și a fost interesant;*
- ✚ *Mie mi-a plăcut foarte mult;*
- ✚ *Aș dori să termin școala dar am depășit vârsta;*
- ✚ *Îmi place la școală și mi-aș dori să mă întorc;*
- ✚ *Vreau să termin opt clase;*
- ✚ *Aș vrea să mă pot înscrie la școală;*
- ✚ *Aș dori să termin școala obligatorie;*
- ✚ *Mi-a plăcut;*
- ✚ *A fost frumos;*
- ✚ *Proiectul la care am participat a suscitat interesul elevilor cuprinși în activități, cât și al meu personal, fiind o noutate atât pentru mine cât și pentru elevi; în urma activităților desfășurate, elevii au conștientizat importanța învățării pe tot parcursul vieții;*
- ✚ *Îmi place la școală;*
- ✚ *Eu vreau să muncesc, să fac bani. La școală mi-a plăcut cu calculatorul;*
- ✚ *Mie mi-a plăcut la școală. Mă angajez;*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- + *Comunicarea cu cadrele didactice a fost excelentă;*
- + *Am relaționat foarte bine cu colegii de grupă;*
- + *Eu sunt bucuros că pot învăța într-o școală destul de bună;*
- + *Mi-a crescut încrederea în mine;*
- + *Cunoștințele acumulate mă ajută în viața de zi cu zi;*
- + *Sunt hotărât să-mi continui studiile;*
- + *Voi învăța să-mi ajut părinții să-și renoveze casa, fără a face risipă de materiale;*
- + *Voi fi mai atent la nevoile și pasiunile oamenilor de lângă mine;*
- + *Să lucrăm mai mult pe calculator;*
- + *Vreau să mai continui proiectul;*
- + *Să mai beneficiem și de alte proiecte;*
- + *Informațiile ne-au fost foarte utile;*
- + *Au fost foarte interesante toate activitățile desfășurate la clasă;*
- + *Proiectul a fost foarte util pentru că ne-a ajutat să ne continuăm studiile;*
- + *Vreau să fiu sprijinit și în continuare cum am fost în proiectul acesta;*
- + *Ne-ar plăcea să avem mai multe calculatoare;*
- + *Să continue proiectul ca să pot merge la școală.*

V.1.2. Pachetul educațional ”Școala de familie” ca măsură de prevenție a abandonului școlar, destinat elevilor cu risc de părăsire timpurie a sistemului educațional, precum și părinților acestora

”Școala de familie” a fost gândită ca un context partenerial real, în favoarea copilului, ca un parteneriat în care educația nu este numai pregătire școlară, ci un flux continuu de influențe modelatoare în care familia are rol primordial, ca un program de tip ”Școală după școală”, adresat copiilor care au nevoie de atenție specială, cei mai mulți dintre ei aflându-se în zona riscului de abandon școlar.

Complementar serviciilor educaționale furnizate de către unitățile de învățământ de stat, programul ”Școala de familie” propune integrarea în cadrul programelor de tip ”Școală după

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

școală”, care se derulează în școli, a unui pachet de activități de socializare, recreative, de dezvoltare personală, activități adresate nu numai elevilor, ci și părinților acestora.

Programul propune trei module (*Știu cine sunt; Știu ce simt; Știu ce fac*), fiecare modul cuprinzând activități specifice de tipul:

- a) activități de dezvoltare personală;
- b) activități practic – aplicative, pe diferite domenii, teme;
- c) activități tip atelier (copii și părinți, cadre didactice).

Activitățile propuse în acest pachet educațional sunt concepute ca situații de valorizare a aptitudinilor elevilor, de recunoaștere și apreciere a înclinațiilor acestora, de afirmare a lor, pentru educarea unei stime de sine în acord cu potențialul propriu, diminuându-se dificultățile de învățare și crescând motivația pentru a frecventa școala.

Principiile metodologice pe care se bazează acest program sunt cele ale flexibilității, învățării active și individualizării demersului educațional, plecând de la premisa că fiecare elev poate învăța, profesorul trebuind să identifice experiențele de învățare care motivează elevii și care contribuie la schimbarea atitudinii acestora față de școală.

Activitățile oferă posibilitatea de a lucra individual, în grup/pereche, de a-și dezvolta abilități de viață, de a realiza proiecte individuale sau de grup, de a îndeplini responsabilități, de a crea sentimentul apartenenței la comunitatea grupului. Pe parcursul implementării programului educațional de tip “Școala după școală” la activități au participat elevii în situație de risc de

abandon împreună cu părinții lor, derulând activități comune sau separat, în funcție de obiectivele urmărite.

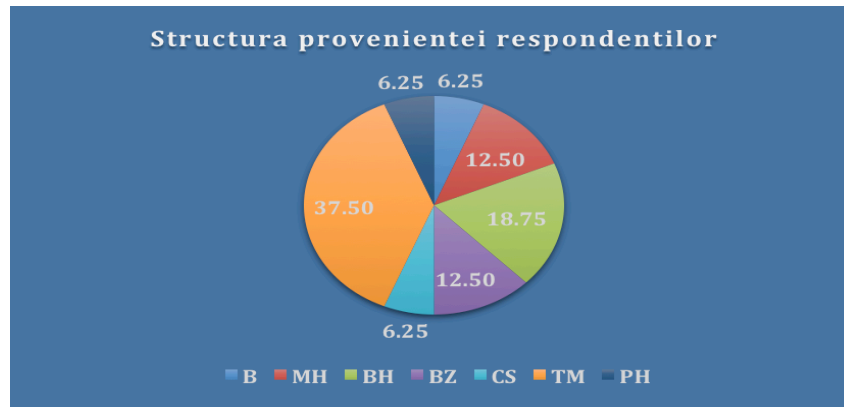
La finalul derulării acestui tip de program, informațiile desprinse din chestionarul adresat profesorilor implicați în furnizarea programului educațional sunt următoarele:

Instrumentul de monitorizare aplicat: chestionar pentru profesorii participanți la implementarea programului educațional „Școala de familie”

Număr de persoane intervievate: 16

Județul de proveniență al respondenților și structura procentuală a eșantionului: respondenții au provenit din județele Bihor, Buzău, Caraș Severin, Mehedinți, Timiș, Prahova și municipiul București. Ponderea procentuală a numărului de respondenți în structura eșantionului este redată mai jos:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Din punct de vedere al tipului unității de învățământ din care au provenit respondenții, analiză cantitativă este relevând că marea majoritate a respondenților provind de la școli gimnaziale:

La întrebarea “*În ce măsură apreciați oportunitatea programului educational Școala de familie pentru prevenirea abandonului școlar în comunitățile dezavantajate ?*” 62,50% dintre intervievați au apreciat “în foarte mare măsură” programul, restul de 37,50% apreciindu-l “în mare măsură”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte trei opțiuni (“în mică măsură”, “deloc”, “nu știu”).

La întrebarea “*În ce măsură elevii și părinții lor au relaționat în cadrul activităților derulate împreună ?*” 43,75% dintre intervievați au răspuns “în foarte mare măsură”, 43,75% “în mare măsură” și 12,50 % “în mică măsură”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte opțiuni: “deloc”, “nu știu”.

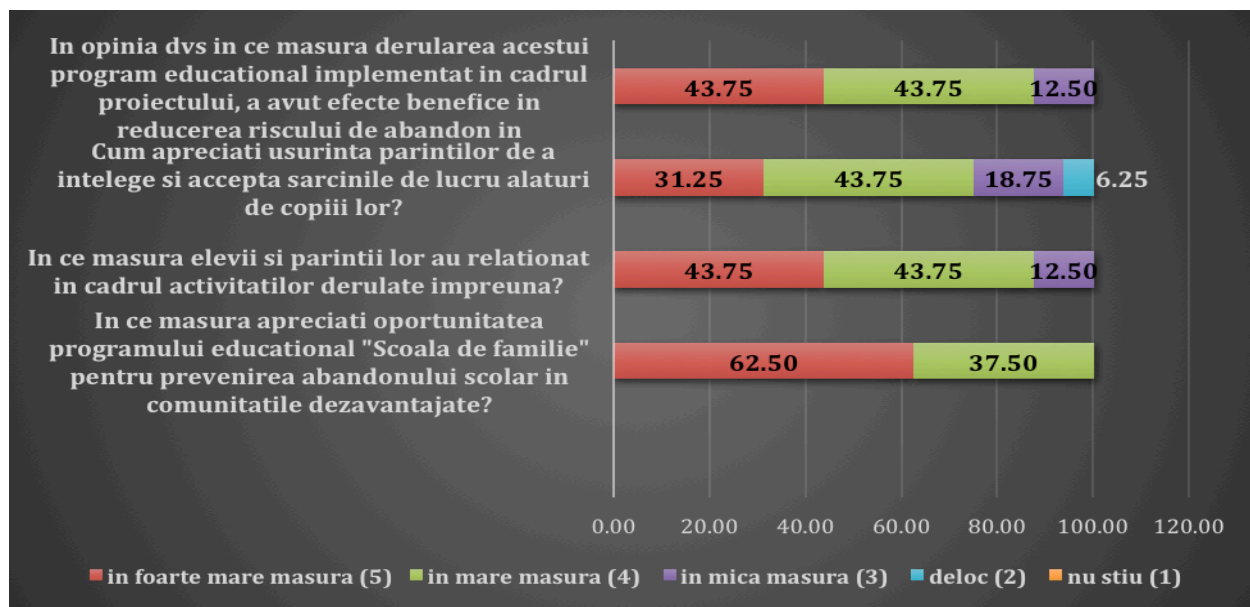
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

La întrebarea “Cum apreciați ușurința părinților de a înțelege și accepta sarcinile de lucru alături de copiii lor?” 31,25% dintre intervievați au răspuns “în foarte mare măsură”, 43,75% “în mare măsură”, 18,75 % “în mică măsură” și 6,25% “deloc”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru opțiunea “nu știu”.

La întrebarea “În opinia dvs., în ce măsură derularea acestui program educational implementat în cadrul proiectului, a avut efecte benefice în reducerea riscului de abandon în comunitatea dezavantajată cu care ați lucrat ?” 43,75% dintre intervievați au răspuns “în foarte mare măsură” 43,75% “în mare măsură” și 12,50 % “în mică măsură”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte opțiuni: “deloc”, “nu știu”.

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la grupul de întrebări de propus este redată mai jos:

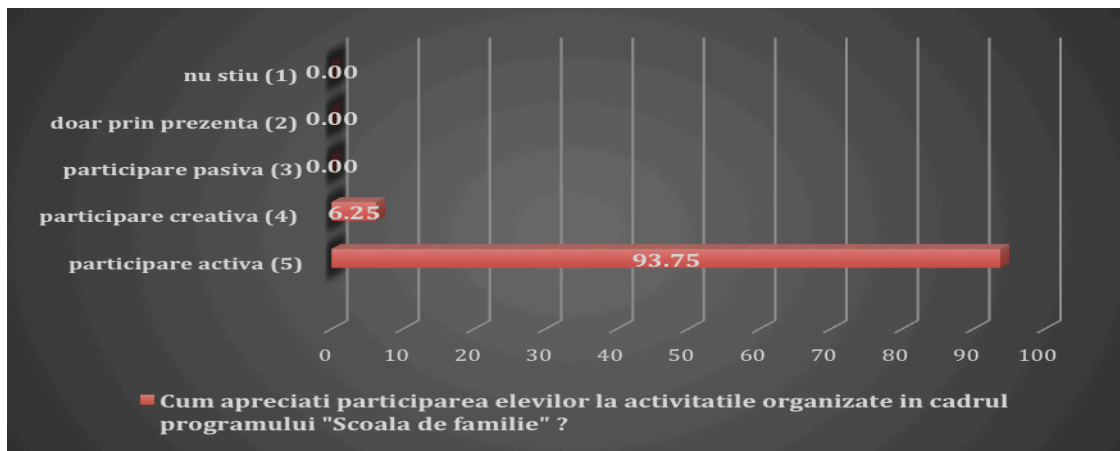
La întrebarea “Cum apreciați participarea elevilor la activitățile organizate în cadrul programului educational Școala de familie ?” 93,75 % au apreciat participarea elevilor ca fiind o “participare activă” restul de 6,25% apreciind că aceasta a fost o “participare creativă”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte trei opțiuni (“participare pasivă”, “doar prin prezență”, “nu știu”).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

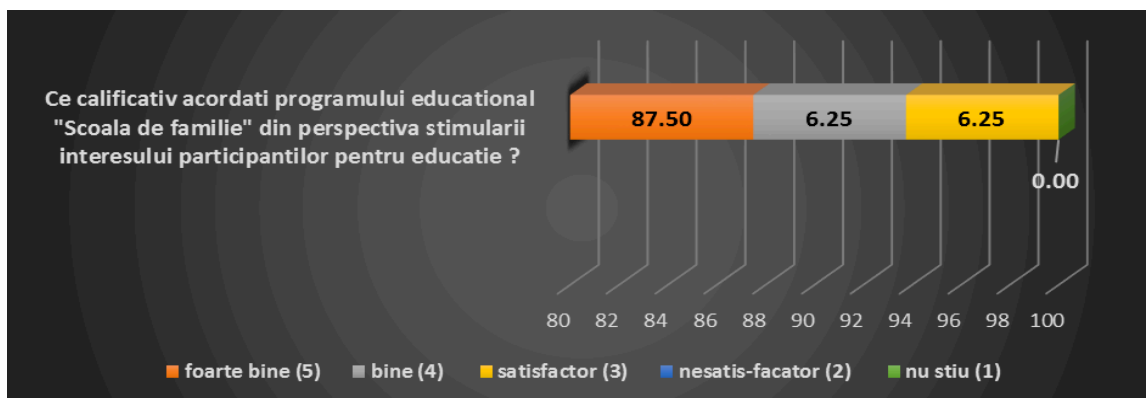
La întrebarea “Cum apreciați participarea părinților elevilor la activitățile organizate în cadrul programului educațional Școala de familie ?” 87,50 % au apreciat participarea părinților elevilor ca fiind o “participare activă”, 6,25% au apreciat că aceasta a fost o “participare creativă” și tot 6,25% au apreciat că participarea părinților a fost “participare pasivă”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte două opțiuni (“doar prin prezență”, “nu știu”).

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la grupul de întrebări de propus este redată mai jos:

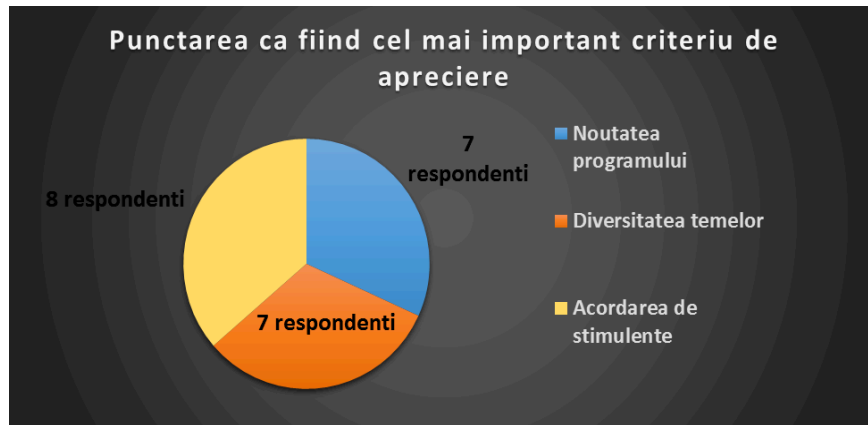
La întrebarea “Ce calificativ acordați programului educațional Școala de familie din perspectiva stimulării interesului participanților pentru educație ?” 87,50 % au acordat calificativul “foarte bine”, 6,25% au acordat programului “bine” și tot 6,25% au apreciat că programul poate primi doar calificativul “satisfăcător”; nici unul dintre respondenți nu a acordat punctaj pentru celelalte două opțiuni (“nesatisfăcător”, “nu știu”).

Reprezentarea grafică a ponderilor procentuale a răspunsurilor furnizate de respondenți la întrebarea de mai sus este redată mai jos:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Prin întrebarea “Care dintre următoarele aspect au contat cel mai mult în motivarea participanților ? ” s-au propus mai multe variante de răspuns. Cei 16 intervievați au apreciat astfel: 7 dintre ei au apreciat noutatea programului, 7 dintre ei au apreciat diversitatea temelor, 8 respondenți apreciind acordarea de stimulente. Nici unul dintre aceștia nu au furnizat un alt aspect de apreciat nepropus de chestionar sau nu au ales nici una dintre variantele de răspuns. Grafic, răspunsurile sunt redată de figura de mai jos:

La întrebarea “Care au fost, în opinia dvs. temele abordate cu cel mai mare succes? Enumerați 5 teme, de la cea cu cel mai mare succes (1) și motivați succint” răspunsurile celor intervievați sunt redată mai jos:

1. Înapoi la școală – înțelegerea necesității învățământului obligatoriu
 2. Oameni și locuri – comunicarea și relaționarea în desfășurarea activităților
 3. Hobby și timp – valorificarea pasiunilor în timpul liber
 4. O viață sănătoasă – fericirea se bazează pe sănătate
 5. Bugetul personal – planificarea eficientă a bugetului personal
-
1. O zi din viața mea
 2. Comorile prieteniei
 3. ABC-ul emoțiilor
-
1. Hora prieteniei – punerea în valoare a propriilor puteri
 2. Prăjitura Familia – identificarea calităților personale
 3. Semaforul emoțiilor – gestionarea inteligenței eului
 4. “Dacă aș avea timp” – formarea abilităților de a-ți face timp
 5. Școala ca o familie – conștientizarea unui climat de învățare stabil și pozitiv

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

1. Curcubeul fructelor și legumelor s-a finalizat cu prepararea unei salate
 2. Orașul magic – construirea creative a unor castele
 3. Prăjiuta Familia – și-au exprimat creativ sentimentele din cadrul familiei
 4. Desenăm împreună – au realizat, au contribuit pe rând la realizarea desenului
 5. Lanțul magic – căutarea soluțiilor pentru a se elibera din...?
1. Hora prieteniei – au aflat părerea celorlalți
 2. Prăjitura familia – ingredientele pentru o familie fericită
 3. Drepturi asertive – comunicarea într-o manieră asertivă
 4. ABC-ul emoțiilor – abilitatea de a recunoaște expresiile emoționale
 5. La cumpărături – gestionarea eficientă a banilor
1. Educația în viața noastră – participanți cadre didactice, elevi, părinți
 2. Motivația pentru educație – participanți cadre didactice, elevi, părinți
 3. Floarea calităților – poezii, eseuri, elevi, părinți
 4. Școala pe vremea mea – exemple de bune practici/comunitate, părinți, bunici
 5. Factori care facilitează/blochează comunicarea/elevi, părinți
1. Comorile prieteniei
 2. Jocul cunoașterii de sine
 3. Detectivul emoțiilor
 4. Doar o întrebare
 5. Prietenul meu, clăbucel
1. Dezvoltarea capacității de comunicare – comunicarea este importantă pentru bune relații
 2. Interesul pentru sine și pentru ceilalți – interesul pentru propria persoană este strâns legat de interesul pentru cei din jur
 3. Prietenia – importanța prieteniei în viața de zi cu zi
 4. Diferențele dintre persoane – diferențele dintre persoane nu trebuie să dezbine ci să unească
 5. Creativitatea
1. Comorile prieteniei – cultiva prietenia prin jocuri simple
 2. Fiecare un nume are – intercunoașterea distractivă
 3. Cubul sentimentelor – exprimarea emoțiilor negative
 4. Prietenul meu, Clăbucel – igiena personal și sănătatea
 5. Clepsidra cu exerciții – organizarea timpului din viitorul apropiat

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

1. Exerciții de pronunție corectă
 2. Rezolvarea de exerciții și probleme matematice
 3. Scrierea ortografică a cuvintelor
 4. Alcătuirea de propoziții cuvintele date
 5. Formarea de răspunsuri la întrebări
-
1. Folosirea de bibliografii în efectuarea corectă a temelor
 2. Scrierea corectă a unor cuvinte uzuale
 3. Rezolvarea de problem matematice prin diferite metode
 4. Cum ne comportăm în diverse situații
 5. Folosirea jocului didactic, desenului în învățare
-
1. Rezolvarea problemelor matematice
 2. Consolidarea noțiunilor de gramatică
 3. Rezolvarea temelor
 4. Îmbunătățirea relației părinte – elev
 5. O ținută decentă și un comportament civilizată în școală
-
1. Rezolvarea problemelor matematice
 2. Consolidarea citit-scris
 3. Exerciții de caligrafie
 4. Rezolvarea temelor
 5. Îmbunătățirea relației părinte – elev
-
1. Integrarea copiilor cu risc de abandon
 2. Stimularea interesului pe anumite teme
 3. Creșterea interesului părinților pentru școală
 4. Adaptarea programei la nivelul lor
 5. Implicarea părinților în toate activitățile
-
1. Autocunoașterea
 2. Despre comunitate, reguli de viitor
 3. Despre prietenie
-
1. Comorile prieteniei
 2. Prăjitura familiei
 3. ABC-ul emoțiilor
 4. Emblema
 5. Prietenul meu Clăbucel

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

La secțiunea “Comentariile dvs referitor la oricare alte aspect față de cele cuprinse în întrebări” dintre cei 16 intervievați 9 persoane au dorit să-și exprime propriile gânduri, după cum urmează:

- *Includerea elevilor de la nivelele secundare inferior ADS în proiecte similare*
- *Apreciez calitatea materialelor puse la dispoziția participanților, activitățile au avut un caracter atractiv, iar participanții au participat cu plăcere la desfășurarea lor*
- *Elevii și părinții s-au implicat activ în derularea activităților proiectului*
- *Astfel de proiecte sunt bine primite atât în rândul copiilor cât și a părinților, îi ajută să vadă școala ”cu alți ochi”, iar părinții devin mai responsabili*
- *Programul “Școala părinților” derulat în anul școlar 2014-2015 a avut ca obiectiv principal dezvoltarea colaborării școală-familie și combaterea absenteismului școlar. Acest program va fi continuat și pe parcursul anului școlar 2015-2016*
- *Ținând cont de faptul că grupul țintă cu care am lucrat au fost copii cu dizabilități, aș dori să fac următoarele comentarii:-acordarea de șanse egale persoanelor cu dizabilități în procesul educațional, dizabilitatea să nu reprezinte o piedică în procesul educațional, starea corespunzătoare a școlilor pentru nevoile celor cu dizabilități, adaptarea sistemului de învățământ la nevoile de educare ale persoanelor cu dizabilități, formarea de cadre didactice pentru dezvoltarea abilităților de lucru necesare interacțiunii dintre ei, copiii cu dizabilități și părinții acestora, programe de integrare a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii*
- *Programul a cuprins o multitudine de activități mult diferite față de cele desfășurate în școală, a necesitat folosirea unor materiale diverse care nu au fost chiar la îndemâna participanților, ținând cont de situația materială a acestora. Felul în care au fost concepute activitățile și desfășurarea acestora a fost atractivă dar stimulenta cel mai important pentru participarea grupului ținta l-a reprezentat partea material, din păcate*
- *Temele au fost succint așezate și bine definite*
- *Situația materială precară a părinților și lipsa studiilor acestora, îi face pe aceștia să nu fie interesați de activitățile copiilor, preocupându-se doar de traiul lor de azi pe mâine. Pentru a fi eficiente aceste programe ar trebuie derulate pe unități mai mari de timp, nu doar secvențial.*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

V.1.3. Analiza calitativă privind Pachetul educațional destinat sprijinirii elevilor cu risc de părăsire timpurie a sistemului educațional ”Școala de familie”

Nu au existat răspunsuri care să considere acest program ca fiind în mică măsură sau deloc oportun și nici respondenți care să nu își exprime opinia.

De asemenea, 6,52% (3 din 46 părinți intervievați), respondenții apreciază participarea părinților ca fiind pasivă și, respectiv, creativă. Acest lucru demonstrează faptul că, indiferent de mediul din care provin, părinții pot fi atrași și implicați în educația propriilor copii, că pot fi creativi și că reprezintă un motor important al motivației pentru învățare și al atitudinii față de învățare, dacă cunosc și înțeleg valoarea educației privind integrarea socio - profesională .

Continuarea investigării opiniilor și sugestiilor părinților legate de această dimensiune, deși nu a făcut obiectul cercetării noastre, ar putea oferi informații interesante cu privire la abordarea relației cu părinții, de către școală și de către alte instituții și organizații implicate în activități ce se derulează pentru familiile provenite din medii defavorizate și nu numai.

În acest context, putem afirma, fără a avea însă suficiente detalii asupra cauzelor care au contribuit la o bună relaționare între părinți și elevi din timpul activităților derulate împreună, faptul că programul educațional ”Școala în familie” a fost gândit și proiectat astfel încât să atragă părinții și elevii spre participare și implicare în învățare, abordare benefică pentru ambii actori.

Totodată, putem deduce faptul că în cadrul programului ”Școala de familie” abordările și strategiile folosite de profesori au fost eficiente și au condus la conturarea unor exemple de bune practici în acest domeniu, materialele elaborate în cadrul proiectului ca instrumente de lucru pentru profesori fiind bine structurate, susținute de aspecte metodologice.

Coroborând aceste informații cu faptul că programul educațional de formare „Școala de familie” pentru prevenirea abandonului școlar în comunitățile dezavantajate a fost considerat ca fiind unul oportun, precum și faptul că participarea elevilor a fost una mare, putem considera că acest program educațional și-a atins obiectivul, acela de a crește calitatea serviciilor educaționale, cu scopul diminuării numărului de persoane care abandonează sistemul de învățământ și că el și-a dovedit, astfel, necesitatea, putându-se consitui într-un exemplu de bune practici care merită să fie multiplicat.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Aprecierea de către cadrele didactice a ușurinței părinților de a înțelege și accepta sarcinile de lucru alături de copiii lor

25% (4 din 16 profesori respondenți) apreciază faptul că s-a remarcat în foarte mare măsură o ușurință a părinților în a înțelege și accepta sarcinile de lucru alături de copiii lor și 43,75% (7 din 16) apreciază faptul că această ușurință s-a manifestat în mare măsură. Procente egale, de 15,63%, au fost înregistrate pentru răspunsurile celor care remarcă în mică măsură sau nu remarcă deloc ușurința părinților în a înțelege și accepta sarcinile de lucru alături de propriii copii.

Informațiile culese ne arată că un procent majoritar de 68,75%, dintre părinții au înțeles și au acceptat cu ușurință sarcinile de lucru alături de copiii lor, ceea ce ne întărește convingerea că acest tip de program își dovedește eficiența și, în același timp, necesitatea, îndeosebi în zonele în care există grupuri dezavantajate și că, mai mult, secretul motivației pentru învățare, al bunelor rezultate la învățătură și, implicit, al succesului în educație este determinat de relațiile *sănătoase, pozitive, stimulative, constructive, umaniste, sincere* dezvoltate în jurul copilului. Prin organizarea de activități comune copii și părinți se crează și contextul favorabil pentru intercunoaștere între membrii familiei, dincolo de ierarhiile și regulile stabilite în familie.

În ceea ce privește procentele de 15,63% respondenți care apreciază că nu au remarcat ușurința părinților în a relaționa cu propriii copii în timpul activităților împreună sau că implicarea acestora s-a făcut remarcată într-o mică măsură în acest proces, considerăm că nivelul de pregătire al părinților, vârsta acestora, propria motivație pentru învățare, precum și o serie de elemente de factură psihologică (cum ar fi știrbirea autorității lor în fața copiilor) etc. au determinat acest mod de a reacționa. Mai mult, aceste informații ne conduc în zona activității de consiliere care trebuie să își reconsidere și să își întărească statutul în sistemul românesc de educație, având în vedere impactul deosebit pe care îl are în raport cu construirea sau refacerea unor relații sănătoase și eficiente în jurul copilului.

Măsura în care derularea programului educațional implementat în cadrul proiectului, a avut efecte benefice în reducerea riscului de abandon în comunitatea dezavantajată cu care au lucrat cadrele didactice intervievate

43,75% (7 din 16) dintre respondenți consideră că programul educațional implementat în cadrul proiectului a avut, în foarte mare măsură, efecte benefice în reducerea riscului de abandon în comunitatea dezavantajată cu care au lucrat, iar 37,5% (6 din 16) consideră că efectele au fost benefice în mare măsură. Un procent de 18,75% dintre respondenți consideră că efectul programului în comunitate a fost mic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Aprecierile, deși sunt marcate și de subiectivism, arată, de fapt, cât de importante sunt inițiativele care vizează activități împreună copiii-părinți și care sunt gândite cât mai aproape de nevoile și interesele grupului țintă și al comunității din care acesta face parte.

Aspecte care au contat cel mai mult în motivarea participanților

Printre aspectele care, din perspectiva profesorilor chestionați, au contat cel mai mult în motivarea participanților, un procent crescut, de 56,25% (9 din 16) îl înregistrează *Acordarea de stimulente*, urmată de *Noutatea programului* cu 31,25% (5 din 16) și, respectiv, *Diversitatea temelor* cu 12,5% (2 din 16).

Datele nu surprind, în contextul în care, pe fondul unei situații socio-economice dificile la nivel național, cu accente adesea grave în comunițiile dezavantajate, orice tip de subvenție/ajutor contează pentru familie și, implicit, pentru copil. În plus, studiile² au confirmat rolul determinant al *motivelor economice* în influențarea participării la educație a principalelor categorii de copii expuși riscului, respectiv : copiii romi, copiii cu CES și copiii din zone dezavantajate socio-economic și geografic. Din păcate cele 12,5% procente care scot în evidență aspect calitativ al programului, și anume : acela al diversității temelor și care, privit din perspectiva cadrului didactic oferă un feed-back pe altă componentă de motivații decât ceea ce așteaptă specialiștii, motivația intrinsecă. Totuși părinții au știut să enumere teme și activități la care au participat împreună cu copiii lor și au stabilit ierarhizări din perspectiva propriei opțiuni.

Temele abordate cu cel mai mare interes

Cei 16 respondenți – profesori, au apreciat că dintre cele 20 de teme prezente în Modulul I - *Știu cine sunt* - temele *Hora prieteniei*, *Comorile prietenie* și *Prajitura Familia* au fost abordate cu cel mai mare interes. Din descrierile succinte care motivează răspunsurile desprindem faptul că acestea au oferit copiilor posibilitatea de a afla părerile celorlalți despre ei, de a-și identifica și de a-și pune în valoare propriile calități, precum și faptul că aceste teme i-au făcut să înțeleagă mai bine ce înseamnă familia, ce înseamnă prietenia și cât de importante sunt ele în viața noastră.

Din cele 19 teme prezente în modulul II - *Știu ce simt* – tema *Semaforul emoțiilor* a fost apreciată ca fiind cea care a trezit cel mai mult interesul copiilor, cu efecte îndeosebi pe zona de gestionare inteligentă a *eului*.

În ceea ce privește Modulul III - *Știu ce fac* – care are 18 teme, respondenții au apreciat că *Dacă aș avea timp* și *Școala ca o familie* sunt cele care au trezit interesul copiilor în cea mai mare măsură. Motivația alegerii acestor două teme printre cele cu cel mai mare succes, se leagă de

² Copiii care nu merg la școală – o analiză a participării la educație în învățământul primar și gimnazial, UNICEF, 2012

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

faptul că ele sprijină copilul în formarea abilităților de a-și gestiona eficient timpul și în conștientizarea faptului că un climat de învățare stabil și pozitiv, în familie și în școală, influențează participarea școlară și rezultatele bune la învățătură și îi conferă șanse mai mari pentru o integrare socială deplină.

Ceea ce este absolut interesant și ne oferă informații, din punct de vedere calitativ, importante, este faptul că teme care pot părea mult mai atractive pentru copiii zilelor noastre, de genul: *La cumpărături*, *Magazinul magic*, *Jobenul misterios*, *Vânătoarea de comori*, *Orașul magic* etc. nu au fost privite cu un interes deosebit de către copiii din grupul țintă, care rămân în zona a două mari teme – ca valori umane în sine, respectiv Familia și Prietenia. În acest context, putem spune că aceasta este zona care ar trebui să fie exploatată în continuare și căreia trebuie să i se găsească aspectele sensibile, generatoare de situații de învățare autentică în cazul programelor de acest tip.

Calificativul acordat de cadrele didactice programului educațional "Școala de familie" din perspectiva stimulării interesului participanților pentru educație

81,25% (13 din 16) dintre respondenți au acordat calificativul *Foarte bine* programului "Școala de familie", din perspectiva stimulării interesului participanților pentru educație și doar 6,25% (1 din 16), în mod egal, au atribuit calificativele : *Bine* și *Satisfăcător*.

Aceste date cantitative pot fi ușor corelate cu cele aferente răspunsurile profesorilor chestionați, privind oportunitatea programului educațional de formare „Școala de familie” pentru prevenirea abandonului școlar în comunitățile dezavantajate și cu cele privind participarea elevilor și a părinților la activitățile organizate de către cadrele didactice în cadrul programului, fapt care ne determină să considerăm că obiectivele programului au fost cu succes atinse și că acesta și-a dovedit eficiența.

Comentariile cadrelor didactice

Chestionarul aplicat cadrelor didactice implicate în programul "Școala de familie" se finalizează cu o întrebare deschisă, care lasă loc pentru tot felul de idei, sugestii și comentarii referitoare la program, altele decât cele abordate deja în chestionar.

Printre ideile și comentariile făcute, foarte multe reiau temele abordate deja în chestionar (caracterul atractiv al activităților, implicarea activă a copiilor și a părinților în program, varietatea temelor abordate, importanța/rolul stimulentele materiale etc.). Cu toate acestea, respondenții abordează și câteva aspecte noi și importante, care se situează îndeosebi în zona aprecierilor calitative, pe care le vom menționa în cele ce urmează :

- *Calitatea materialelor puse la dispoziția participanților ;*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- *Proiectele de acest gen ii ajuta pe copii să vadă școala "cu alți ochi" și pe părinți să devină mai responsabili ;*
- *Atenția care trebuie acordată aspectelor care privesc incluziunea educațională a copiilor cu CES (adaptarea rezonabilă, formarea profesorilor pentru a reuși să sprijine corespunzător dezvoltarea optimă a copilului cu CES etc.) ;*
- *Durata programului trebuie extinsă pentru a genera efecte durabile.*

Analiza calitativă este completată cu interpretările datelor colectate din interviurile părinților și ale elevilor.

Pentru culegerea informațiilor de la părinți și de la copiii acestora, în legătură cu pachetul educațional destinat sprijinirii elevilor cu risc de părăsire timpurie a sistemului educațional - "Școala de familie" au fost aplicate interviuri de grup și chestionare. Respondenții au fost selectați astfel încât să se respecte diversitatea de gen, etnică, geografică, fizică, economică și a nevoilor educaționale specifice prezentă în sistemul educațional românesc.

Aspectele principale, supuse atenției acestora, au fost următoarele:

- A. Percepția elevilor/părinților în legătură cu programul educațional "Școala de familie" (utilitate, oportunitate, relevanță, adecvare) ;
- ✚ elevii au perceput utilitatea programului, înțelegând oportunitățile pe care acesta le oferă în direcția **îmbunătățirii relației cu cei din jur, a comunicării și a cunoașterii de sine**; activitățile programului au fost apreciate de către elevi ca fiind atractive și interesante și acest lucru i-a determinat să ia parte la acestea ;
 - ✚ părinții au apreciat organizarea și desfășurarea activităților ca fiind ceva inedit, util, educativ și au înțeles că aceste activități au avut ca obiectiv **punerea în valoare a copiilor, creșterea încrederii în sine a acestora, comunicarea mai ușoară între ei, stimularea exprimării libere și fără inhibiții a părerilor, dorințelor, nevoilor proprii** ; cu toate acestea, unii dintre părinți recunosc că au participat la program, fie pentru a nu-și pune copilul într-o situație neplăcută (în cazul în care ceilalți copii își aveau părinții alături și copilul lui nu), fie pentru subvenția primită.

*Programul a fost binevenit.
A fost un program bun, folositor.
(părinți de la Școala gimnazială Ion Creangă)*

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

B. Așteptările pe care le-au avut elevii/părinții de la activitățile la care au participat în cadrul programului educațional

- + așteptările elevilor de la aceste activități au fost orientate către **a-și pune în valoare calitățile** în fața colegilor și, mai ales, în fața părinților ;
- + așteptările părinților de la aceste activități sunt legate de o mai bună **intercunoaștere și comunicare**, dar și de faptul că (îndeosebi pentru părinții copiilor cu nevoi educaționale speciale) își doresc ca dizabilitatea să nu fie o piedică și, în acest context, vor o mai bună integrare a copilului lor în societate, **șanse egale** de acces și succes în școală și în viață.

*Am văzut cum se manifestă copilul meu în grupul de colegi, cum este privit de colegi. Mi-a plăcut să află că este apropiat de cei din jur și ocrotit.
(părinte, Școala gimnazială Ion Creangă)*

C. Ce activități le-au plăcut mai mult elevilor ?

- + elevii declară că le-au plăcut activitățile **de cunoaștere și intercunoaștere**, care le-au permis să afle și să descopere cât mai multe lucruri despre ei, despre colegii de grup, dar și despre părinții lor; activitățile în care au descoperit că toată lumea este guvernată de emoții și că nu este o rușine să aibă sentimente, emoții.

*Mi-au plăcut activitățile în care au fost jocuri și au fost și părinții.
(elev, Școala primară Brădișoru de jos)*

D. Ce atitudini au avut elevii/părinții față de programul educațional “Școala de familie”

- + atitudinea elevilor față de acest program a fost **pozitivă** îndeosebi pentru faptul că acestea s-au desfășurat sub formă de jocuri și pentru faptul că a fost mult încurajat lucrul în echipă; de asemenea, **a contat foarte mult prezența părinților lor**, în timpul activităților, deși la început au fost surprinși și nu s-au simțit confortabil ;
- + atitudinea părinților față de acest program a fost una **pozitivă**, însă, din păcate, acest lucru **se datorează, în primul rând, stimulentei material** - factor determinant pentru participarea elevilor la proiect.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

E. Cum apreciază elevii condițiile în care învață/Cum apreciază părinții condițiile în care învață copiii lor ?

- + elevii apreciază condițiile în care învață ca fiind **bune**, având în vedere faptul că nu au termen de comparație (nu au fost în alte școli, pentru a putea face diferența) ; condițiile « bune » fiind deseori exprimate prin – căldură, lumină, existența anturajului de copii etc ;
- + în privința condițiilor în care învață copiii, părinții sunt **mulțumiți**, considerând că sunt foarte bune în comparație cu ce le pot oferi ei acasă.

F. În ce măsură au înțeles elevii utilitatea continuării studiilor

- + elevii sunt dornici să vină la școală pentru că aici găsesc un **mediu normal de viață**, găsesc **ascultare, înțelegere**, chiar dacă trebuie să se supună unor reguli și unui program; lipsurile de acasă, atmosfera, deseori tensionată, atitudinea părinților care pun pe prim plan nevoile materiale îi indepartează pe elevi de școală (de multe ori ei trebuie să muncească și să neglijeze învățătura, dedicându-și mare parte din timp activităților aducătoare de venituri materiale pentru familie).

G. Câtă încredere au elevii în școală/educație și în șansele lor pentru a-și îndeplini idealurile/Câtă încredere au părinții în școală/educație și în șansele copiilor lor

- + încrederea elevilor în școală și în educație s-a îmbunătățit, în sensul că au început să conștientizeze că **fără școală nu poți avea o viață bună și ușoară** ; problema cea
- + mai mare în evoluția școlară a acestor copii este familia și, respectiv, atitudinea părinților față de educație.
- + părinții au încredere în școală și **leagă educația de reușita copiilor în viață**, de șansa lor la un viitor mai bun.

Fără educație nu este viață !
(părinte Școala gimnazială nr.15 Drobeta Turnu-Severin)

La școală este bine pentru că am prieteni și învăț lucruri bune.
(elev, Școala primară Brădișoru de jos)

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

H. Ce alte activități și-ar dori elevii să se desfășoare în școală pentru a veni cu plăcere ?

Elevii menționează, printre activitățile pe care și-ar dori să le desfășoare în școală, **activități de îngrijire a școlii sau diferite treburi, ca acasă** (să îngrijim plante și animale) ceea ce nu este surprinzător pentru că acesta este, din păcate, nivelul lor de așteptări. Există, însă, și elevi care au menționat **dansurile, teatrul, concursurile de desen, pictură și activitățile sportive**.

I. Cum sunt dispuși să se implice părinții în susținerea programului

- ✚ pentru susținerea programului, părinții s-au declarat dispuși **să participe, în continuare, alături de copiii lor, la activitățile programului**, pentru că numai încurajându-i și fiindu-le aproape pot să le asigure un viitor mai bun ; totuși, părinții nu exclud posibilitatea abandonării programului în cazul în care nu vor avea suficiente resurse materiale pentru a-i trimite la școală sau în situația în care nu vor primi subvenție, întrucât în timpul pe care îl petrec la școală « nu aduc nimic acasă să pună pe masă ».

V.1.4. Analiza calitativă privind Pachetul educațional destinat persoanelor care au părăsit timpuriu școala și au beneficiat de programul de tip « A doua șansă »

Stimularea participării cursanților și a interesului acestora pentru cunoaștere cu ajutorul instrumentelor digitale de tipul Ghidului transdisciplinar

În foarte mare măsură respondenți apreciază în *foarte mare măsură* gradul de stimulare a participării cursanților și interesul acestora pentru cunoaștere, datorită instrumentelor digitale de tipul Ghidului transdisciplinar.

Nu au fost răspunsuri care să aprecieze în mică măsură sau *deloc* acest aspect.

Răspunsurile primite oferă o imagine clară asupra faptului că punerea în aplicare a prevederilor art.10 din LEN, referitoare la organizarea programului de recuperare, astfel încât să faciliteze învățarea transdisciplinară, precum și modul în care a fost conceput și aplicat instrumentul digital de tipul *Ghidului transdisciplinar* pot fi considerate elemente de succes în cadrul programelor de tip „A doua șansă”.

Utilizarea instrumentelor digitale elaborate în cadrul proiectului și după încheierea acestuia

Marea majoritate a respondenților apreciază în *foarte mare măsură* și în *mare măsură* gradul în care vor fi utilizate instrumentele digitale elaborate în proiect și după finalizarea acestuia, ca și

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

disciplină opțională sau chiar în activitățile extracurriculare, la clasele de elevi, nu numai în cadrul programului « A doua șansă ».

Un număr nesemnificativ de respondenți profesori apreciază că instrumentele digitale elaborate în cadrul proiectului nu vor fi utilizate *deloc* după încheierea proiectului sau că *nu știu*, nu se pot pronunța asupra acestui lucru, fără să aducă vreo motivație în acest sens.

Aprecierile favorabile cu privire la utilizarea acestor instrumente digitale la clasă, în procesul de predare-învățare-evaluare, și după finalizarea proiectului oferă o confirmare a calității acestora din perspectivă didactică, precum și o acceptare conștientă a cadrelor didactice referitor la necesitatea actualizării setului de instrumente pe care le au la dispoziție sau pe care le-au creat ei înșiși.

Ce rol joacă utilizarea instrumentelor digitale în cadrul programului

Utilizarea instrumentelor digitale este considerată, pe de o parte, *stimulativă pentru educația persoanelor care au părăsit timpuriu școala și revin pentru completarea educației de bază* și, în plus, *o alternativă la instrumentele tradiționale utilizate în predare – învățare – evaluare*. Această perspectivă completează într-un mod fericit și întărește aprecierile respondenților referitoare la faptul că Ghidul transdisciplinar a contribuit la stimularea participării cursanților la program și a interesului acestora pentru cunoaștere.

Totodată, conștienți fiind de caracterul *interactiv și interdisciplinar* al instrumentelor digitale și de impactul lor asupra procesului de învățare, profesorii apreciază faptul că aceste instrumente *facilitează învățarea prin descoperire, crește accesul cursanților la informați*.

Se aduce totuși în discuție gradul în care beneficiarii de educație au acces și conexiune la internet, ceea ce conduce la un proces de reflecție cu privire la limitările și dificultățile cu care s-au confruntat beneficiarii, care urmează a fi analizate cu mai mare atenție de cei care vor prelua inițiativa construirii unor astfel de instrumente, în vederea adaptării într-o mai mare măsură la competențele lor digitale.

Ce anume facilitează abordarea transdisciplinară din cadrul programului

Datorită caracterului interdisciplinar și interactiv al instrumentelor digitale, profesorii respondenți consideră, că abordarea transdisciplinară din cadrul programului *facilitează identificarea contextelor în care sunt utile cunoștințele / abilitățile / competențele formate* facilitează *transferul de cunoștințe și exersarea de abilități în alte contexte de învățare*, precum și *integrarea conceptelor în viața reală*.

Abordarea cadrelor didactice intervievate arată că „transdisciplinaritatea” nu mai este o noțiune abstractă, că există interes din partea acestora pentru a comunica cunoștințe cursanților apelând

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

la exemple din viața reală a acestora pentru a stimula *formarea competențelor de viață*; se afirmă despre transdisciplinaritate că „*dă sens nevoii de educație*”.

Temele abordate cu cursanții din programul educațional „A doua șansă” care au stârnit cel mai mare interes din partea acestora

Temele *Bugetul personal, Oameni și lucruri, Matematica și viața, Înapoi la școală și Hobby și timp liber* au fost menționate de profesori ca fiind cele care au stârnit cel mai mare interes din partea cursanților, cu mențiunea că primele două au fost menționate cel mai des.

Fiind vorba de răspunsuri la o întrebare deschisă, respondenții au fost invitați să ofere și detalii despre motivele pentru care consideră tema/-ele nominalizată/-e ca fiind cea/cele mai interesantă/-e din perspectiva cursanților. În acest context, în motivarea alegerii făcute, profesorii s-au folosit de feedbackul direct sau indirect primit de la cursanți în timpul activităților.

Astfel, descoperim că pentru tema *Bugetul personal* motivele conțin următoarele idei :

Cursanții sunt foarte interesați de bani și de toate bunurile pe care aceștia ți le asigură.

Cursanții au învățat să-și planifice bugetul personal, astfel încât să facă economii ; au aflat care este valoarea muncii și cum pot să își găsească un loc de muncă.

Cursanții au descoperit de ce este necesar să stăpânești cunoștințe matematice și cum să le utilizezi în viața cotidiană.

Legat de tema *Oameni și lucruri*, profesorii au scos în evidență importanța acesteia pentru:

Oferirea de informații utile, practice despre viața la țară și activități specifice ale oamenilor locului.

Calcularea unor suprafețe.

Cunoașterea materialelor utilizate pentru amenajările interioare.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

V.2. SUSTENABILITATE

Din analiza realizată rezultă că sunt create premisele și există dorința de derulare în continuare a programelor educaționale elaborate în cadrul proiectului și de utilizare a resurselor materiale și a cursurilor și instrumentelor digitalizate rezultate și validate. Acest fapt este un indiciu important că programele educaționale, personalul didactic instruit și infrastructura și materialele suport create sunt resurse ce pot contribui la implementarea activităților și după terminarea finanțării, fapt susținut și de existența metodologiilor necesare care, garanție tehnologiei moderne, pot fi accesate în viitor, din orice locație și de către orice actor interesat. Astfel, cele două programe dezvoltate vor putea fi preluate și implementate la scară largă, de oricare dintre unitățile de învățământ care au în implementare programe de tip a doua șansă, respectiv care școlarizează elevi ce pot fi supuși riscului de abandon școlar.

În ceea ce privește cadrele didactice implicate, acestea, prin exepțiza acumulată, se pot constitui în persoane resursă la nivel local, dar și național și vor contribui la schimbul de bune practici, ceea ce poate conduce la extinderea implementării viitoare, prin acțiuni similare, în alte regiuni ale țării, dar și la generarea de idei și dezvoltarea produselor realizate în cadrul proiectului.

Instrumentele digitale elaborate în cadrul proiectului facilitează sustenabilitatea proiectului, pe de o parte sub aspectul utilizării facile a acestora, dar și ca posibilitate de utilizare a lor în procesul de predare (din Ghidul transdisciplinar, cadrele didactice pot extrage componente care se pot utiliza la clasă, sau care se pot constitui în punct de plecare pentru realizarea valorii adăugate, respective dezvoltarea acestora în noi propuneri didactice care să contribuie la creșterea conștientizării de către elevi a relevanței educației pentru viață, la atractivitatea procesului de predare –învățare- evaluare.

În ceea ce privește analiza de nevoi, element esențial în atingerea obiectivelor de reducere a riscului de părăsire timpurie a școlii și a abandonului școlar, aceasta se constituie într-un reper concret, pe baza căruia fiecare unitate de învățământ, fie individual, fie în parteneriat, își pota face propriile investigații în zona de responsabilitate educațională – la nivelul unității școlare, la nivel local, la nivel județean și regional.

Analiza de nevoi, ca și fundament pentru diagnoză este un instrument util pentru proiectarea activităților menite să contribuie la implementarea strategiei naționale de părăsire timpurie a școlii și a politicilor naționale, regionale și locale privind abandonul școlar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Provocarea va consta doar în motivarea părinților și elevilor pentru implicarea în programele educaționale, în special motivarea financiară. Proiectul *”Educația - șansa pentru societatea cunoașterii”* având elemente suficiente pentru a facilita motivarea elevilor și a părinților, chiar dacă ne-am referi numai la experiența pozitivă parcursă de participanți și care se poate constitui în exemplu și argument pentru viitorii participanți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Care este impactul ?

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

VI. CONCLUZII

Din analiza și interpretarea datelor colectate pe parcursul cercetării se desprind o serie de concluzii de context general referitor la motivele care au determinat abandonul școlar în zonele de intervenție, relațiile școală – comunitate, calitatea demersurilor în implementarea programelor educaționale, efectele imediate și pe termen scurt la nivelul beneficiarilor, a școlii, a comunității. Sintetic, concluziile sunt prezentate mai jos:

Cercetarea realizată demonstrează faptul că programele educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului *"Educația - șansa către societatea cunoașterii"* au avut un efect semnificativ pozitiv asupra elevilor, părinților și cadrelor didactice implicate. Din analiza cantitativă și calitativă rezultă foarte clar faptul că programele educaționale au fost percepute ca fiind de succes, elevii și părinții au avut de câștigat prin parcurgerea acestora și în foarte mare măsură își doresc să mai participe la astfel de activități (ref. „Școala de familie”)

În ceea ce privește cadrele didactice implicate, acestea au parcurs noi experiențe profesionale menite să contribuie la dezvoltarea profesională, la creșterea calificării personalului care lucrează cu persoane aflate în situația de risc de părăsire timpurie a școlii sau de abandon școlar, transformându-le, pe această tematică, în persoane resursă la nivelul unității de învățământ și la nivelul inspectoratelor școlare.

Analiza comparativă a răspunsurilor oferite de cadre didactice, elevi și părinți în ceea ce privește oportunitatea celor două programe educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului arată compatibilitatea răspunsurilor: 100% dintre cadrele didactice consideră programele educaționale ca fiind oportune, prin răspunsurile oferite în cadrul interviurilor toții elevii și părinții vin în susținerea fără echivoc a răspunsurilor oferite de cadrele didactice.

Elevii au înțeles utilitatea programelor și oportunitățile pe care acestea le oferă, justificându-și participarea la acestea prin faptul că au fost *utile, atractive și interesante*.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Pentru părinți activitățile derulate au fost considerate ca fiind inedite, educative și utile, chiar dacă unii dintre părinți își justifică participarea ca datorându-se fie subvenției, fie altor rațiuni.

Programul ”Școala de familie” se constituie într-un exemplu de bună practică ce poate fi preluat, dezvoltat sau adaptat. Analiza a demonstrat faptul că în procesul educațional triada elev – părinte – profesor a fost una de succes (participarea părinților a fost considerată ca fiind activă de peste 85 % dintre respondenți, 86,67% consideră că elevii și părinții lor au relaționat foarte bine în cadrul activităților derulate împreună, 73,33%, dintre părinți au înțeles și au acceptat cu ușurință sarcinile de lucru alături de copiii lor, 80,66% consideră că programul educațional implementat în cadrul proiectului a avut efecte benefice în reducerea riscului de abandon în comunitatea dezavantajată cu care au lucrat.

Rezultatele cercetării demonstrează faptul că rezultatele învățării în triadă sunt benefice pentru toți cei implicați (Farrar and Henderson).

Analiza datelor cantitative și calitative ne poate conduce și la concluzia că programul educațional ”Școala de familie” confirmă teoria conform căreia nivelul colaborării în cadrul triadei este determinat de atitudinea și strategiile folosite de profesor, dar și de motivația părinților de a se implica. Luând în considerare caracteristicile acestora, putem afirma fără putință de tăgadă că acest program educațional a reușit să crească motivația părinților de a se implica prin modul în care a fost proiectat și implementat, astfel aproape jumătate din părinții intervievați privind aspectele care au contribuit la motivarea lor de a participa la proiect au răspuns *noutatea programului*, iar 40% *diversitatea temelor*.

Având în vedere specificul grupului țintă al proiectului, respectiv persoane care au abandonat școala și elevi supuși riscului de părăsire timpurie a școlii, o concluzie importantă a analizei este aceea că implicarea părinților în viața școlii și în procesul de învățare poate contribui la dezvoltarea capacității de învățare a întregii comunități, nu numai a comunității școlare. Totodată, rezultatele proiectului confirm teoria elaborată de West Burnham, Farrar & Otero 2007, conform căreia școala trebuie:

- ✚ să dezvolte o cultură care susține și crează condițiile pentru implicarea părinților în învățare;
- ✚ să identifice nevoile elevilor și ale părinților, pentru ca să poată cu adevărat să răspundă nevoii elevilor;
- ✚ să inițieze și să construiască relații și să determine inter-relaționarea în învățare a elevului – părintelui - profesorului

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

În ceea ce privește participarea părinților în procesul de învățare, Bottrell & Goodwin (2011), afirmă ”trebuie să fim atenți atunci când ne asumăm că existența oportunităților de participare se concretizează într-o participare reală” care să ducă la atingerea obiectivelor pe care ni le-am propus în triada în învățare. Cercetarea confirmă și această teorie rezultată din practică, dar și din caracteristicile ființei umane raportate la capacitatea de învățare, astfel 6, 66% dintre respondenți au considerat implicarea părinților ca fiind pasivă. Desigur că numai o investigație mai aprofundată și din mai multe perspective, inclusiv cea psihologică ar putea explica cauzele acestei atitudini pasive.

”Școala de familie” a reușit să creeze un context partenerial real care este atât de necesar copiilor și persoanelor supuse riscului de părăsire timpurie a școlii și riscului de abandon și că se constituie nu numai într-un exemplu de bună practică, dar și într-un material resursă care poate fi preluat și implementat de toate unitățile școlare care se confruntă cu aceste riscuri.

De asemenea, este un program care poate fi preluat ca model pentru îmbunătățirea abordării relației cu părinții de către orice furnizor de educație, dar și care ar putea fi integrat în programul Școală după școală.

Analiza demonstrează importanța utilizării TIC, a instrumentelor digitalizate în stimularea participării și a dorinței de cunoaștere. În acest sens Ghidul transdisciplinar se constituie într-un instrument de lucru atractiv, stimulativ care invită la participare directă în rezolvarea sarcinilor de lucru.

Din analiza realizată putem concluziona că școala poate contribui la prevenirea părăsirii timpurie a școlii și la reducerea fenomenului de abandon școlar prin pârghii demonstrate ca fiind eficiente în cadrul proiectului ”Educația - șansa către societatea cunoașterii”:

- Identificarea și cunoașterea nevoilor elevilor aflați în situație de risc.
- Diversificarea ofertei școlare/oferirea de programe educaționale și de oportunități de învățare care să răspundă tuturor nevoilor elevilor.
- Crearea condițiilor pentru implicarea și susținerea elevilor și părinților acestora în procesul de învățare.
- Personalizarea mediului de învățare.
- Utilizarea tehnologiilor moderne.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

O noua sansa, pasul urmator

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

VII. RECOMANDĂRI

Părăsirea timpurie a școlii este un proces influențat de condiții socio-economice, de factori specifici individuali și educative, pornind de la rezultatele cercetării se formulează următoarele recomandări :

Școala trebuie să construiască, să consolideze și să transmită un set de valori coerente și conduite care să contribuie la succesul social și, implicit, pe piața muncii, particularizându-se metodele, tehnicile și mijloacele utilizate la profilul socio – economic și cultural al comunității.

O politică educațională coerentă și dezvoltarea și implementarea de programe educaționale adaptate grupurilor țintă poate fi o soluție pentru diminuarea riscului de abandon, respectiv părăsirea timpurie a școlii.

Găsirea unor pârghii de eficientizarea a serviciilor de orientare profesională și consiliere cu adresabilitate către grupurile supuse riscului părăsirii timpurii a școlii și abandonului școlar poate asigura nevoia de sprijinire pentru autocunoaștere și autoapreciere a individului, pentru educarea încrederii în sine și recunoșterea intereselor și a aptitudinilor personale.

Flexibilizarea și modernizarea conținutului învățământului, în sensul a tot ceea ce se comunică în școală, de la formal la informal, de la atitudine și inter-relaționare la contextual moral relațional (V. De Landsheere), în spiritul și pentru a răspunde nevoii de pregătire a copiilor/ elevilor pentru viața adultă.

Cercetările în domeniu au arătat că orice strategie care se adresează părăsirii timpurii a școlii și abandonului școlar implică dezvoltarea și susținerea unui climat de înaltă calitate al școlii. Un climat pozitiv al școlii îmbunătățește achizițiile elevilor și dezvoltă simțul apartenenței, crează conexiuni care fac din școală un membru activ al comunității. Un climat de calitate al școlii

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

susține învățarea activă și utilizarea tehnologiilor cu focalizare pe educația pentru viață și carieră, astfel încât elevii să înțeleagă relevanța educației pentru viață. Experiența acumulată în proiect și rezultatele studiului arată că școala trebuie să construiască, să consolideze și să transmită un set de valori coerente și conduite care să contribuie la succesul social al elevilor și, implicit, pe piața muncii și, nu în ultimul rând școala trebuie să creeze condițiile pentru implica și susține implicarea elevilor și părinților în viața școlii și chiar în procesul de învățare.

Revizuirea curriculumului din perspectiva conținuturilor și formarea cadrelor didactice pentru utilizarea de strategii didactice care să abordeze problematica obiectului de studiu în relație cu viața reală și cu utilitatea pentru viață a ceea ce se învață, în cadrul abordării transdisciplinare.

Se recomandă popularizarea prin varii mijloace a resurselor educaționale dezvoltate în proiect și a bunelor practici în vederea creării premiselor pentru multiplicare, în virtutea principiilor fundamentale ale educației de calitate.

Se recomandă valorificarea potențialului creativ și implicarea cadrelor didactice care au contribuit la implementarea proiectului, la nivel local în cadrul activităților din cercurile pedagogice, centrele metodice, alte niveluri.

Se recomandă, în măsura în care se identifică modalități practice reale și fezabile, constituirea unei rețele a școlilor care implementează programe educaționale de tip a “*A doua șansă*” cu scopul schimbului de experiență pe acest palier.

Se recomandă, în măsura în care autorii Ghidului destinat derulării activităților “ Școala de familie” își exprimă acordul, tcompletarea acestuia cu fișe de lucru, modalități de auto/evaluare și demararea unor demersuri de recunoaștere a sa ca auxiliar suport pentru cadrele didactice.

Părăsirea timpurie a școlii și abandonul școlar sunt procese influențate de condiții socio-economice, de factori specifici individuali și educativi, nefiind o singură cauză, nici soluțiile nu pot fi singulare.

O politică coerentă și dezvoltarea și implementarea de programe educaționale adaptate grupurilor țintă (preșcolari, elevi din învățământul primar, analfabeți, adulți cu studii incomplete sau cu o formare inadecvată, persoane expuse la șomaj sau excludere socială, copiii străzii etc.).

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Crearea unui sistem de analiză permanentă a nevoilor educaționale ale elevilor și a intereselor părinților, cu raportarea la nevoile comunității și adecvarea investițiilor la nevoile identificate.

Găsirea unor pârghii de eficientizarea a serviciilor de orientare profesională și consiliere cu adresabilitate către grupurile supuse riscului părăsirii timpurii a școlii și abandonului școlar.

Flexibilizarea și modernizarea conținutului învățământului, în sensul a tot ceea ce se comunică în școală, de la formal la informal, de la atitudine și inter-relaționare la contextual moral relațional (V. De Landsheere), în spiritul și pentru a răspunde nevoii de pregătire a copiilor/elevilor pentru viața adultă. Sistemul educațional trebuie să stabilească criterii și indicatori de pertință pe baza cărora să se selecteze structura conținuturilor.

Totodată, se impune elaborarea și implementarea unor metodologii care să dea conținuturilor educației coerență, echilibru, suplețe și caracter deschis (D'Hainaut, Programe de învățământ), evitând supraîncărcarea și asigurând o abordare multidimensională a acestora. Toate acestea pentru ca disciplina să devină un câmp al cunoașterii. Conținuturile trebuie raportate la potențialul și interesele elevilor.

Diversificarea ofertei de educație pentru formarea tinerilor în spiritul educației permanente.

Cercetările în domeniu au arătat că orice strategie care se adresează părăsirii timpurii a școlii și abandonului școlar implică dezvoltarea și susținerea unui climat de înaltă calitate al școlii. Un climat pozitiv al școlii îmbunătățește achizițiile elevilor și dezvoltă simțul apartenenței, crează conexiuni care fac din școală un membru activ al comunității. Un climat de calitate al școlii susține învățarea activă și utilizarea tehnologiilor cu focalizare pe educația pentru viață și carieră, astfel încât elevii să înțeleagă relevanța educației pentru viață. Experiența acumulată în proiect și rezultatele studiului arată că școala trebuie să construiască, să consolideze și să transmită un set de valori coerente și conduite care să contribuie la succesul social al elevilor și, implicit, pe piața muncii și, nu în ultimul rând școala trebuie să creeze condițiile pentru implica și susține implicarea elevilor și părinților în viața școlii și chiar în procesul de învățare.

Recomandăm efectuarea de demersuri din partea școlilor sprijinite în cadrul proiectului „Educația - șansa către societatea cunoașterii” pentru a fi cuprinse, cu prioritate, în programul de consiliere și sprijin al CJRAE-lor județene pentru furnizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională, informare cu privire la rutele educaționale posibile, respectiv piața forței de muncă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Anexe:
metodologie de cercetare și instrumente

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

METODOLOGIE DE CERCETARE PENTRU REALIZAREA STUDIULUI DE IMPACT PRIVIND IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR EDUCATIONALE DE REDUCERE A FENOMENULUI DE ABANDON ȘCOLAR ÎN CADRUL PROIECTULUI ”EDUCAȚIA - ȘANSA CĂTRE SOCIETATEA CUNOAȘTERII”, POSDRU/161/2.1/S/132690

STRUCTURA METODOLOGIEI DE REALIZARE A CERCETĂRII

- I. Introducere**
- II. Scopul și obiectivele cercetării**
- III. Design-ul cercetării**
- IV. Instrumente, metode și tehnici de cercetare**
- V. Rezultatele așteptate ale cercetării**

Anexe: Instrumente de cercetare

- **Chestionar persoane care au părăsit timpuriu școala și care au participat programul educațional de tip « A doua șansă », organizat în cadrul proiectului**
- **Chestionar cadre didactice implicate în implementarea programelor de tip a doua șansă, respectiv « Școala de familie », pentru prevenire a abandonului școlar**
- **Interviu structurat și ghiduri de interviu pentru elevi cu risc de părăsire timpurie a școlii, părinții elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii, persoane participante la programul educațional « Școala de familie »**

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

I. INTRODUCERE

Obiectivul general al proiectului

Creșterea calității serviciilor educaționale furnizate de către sistemul de învățământ de stat, cu scopul diminuării numărului de persoane care abandonează sistemul de învățământ obligatoriu, respectiv pentru a sprijini în mod real persoanele aflate în situație de risc de părăsire a școlii, prin dezvoltarea și implementarea de programe moderne, aflată în stransă legătură cu dinamica actuală a pieței muncii.

Obiective specifice ale proiectului care derivă din implementarea proiectului:

- OS1 – Îmbunătățirea nivelului de informare, conștientizare și înțelegere a membrilor grupului țintă privind oportunitățile oferite în cadrul proiectului. Acest obiectiv se atinge prin implementarea măsurilor de informare și popularizare a programelor de formare, măsurilor active de integrare în educație, conferințe, elaborarea și diseminarea de materiale de informare specifice și dezvoltarea portalului proiectului.
- OS2 – Identificarea necesităților educaționale reale ale membrilor grupului țintă și a factorilor de risc principali ce conduc la părăsirea timpurie a sistemului școlar și dezvoltarea de instrumente personalizate de prevenire și corecție.
- OS3 - Dezvoltarea și implementarea de programe educaționale de prevenire, respectiv de corecție a fenomenului de abandon școlar, precum și creșterea calificării personalului ce lucrează cu persoane aflate în situație de risc de părăsire a școlii.
- OS4 - Alfabetizarea tehnologică a elevilor, profesorilor și personalului implicat în activități de asistență a persoanelor cu risc de părăsire a școlii sau aflați deja în abandon școlar, în sfera folosirii echipamentelor informatice, respectiv perfecționarea cunoștințelor și abilităților de folosire a calculatorului și dispozitivelor mobile moderne.
- OS5 - Evaluarea impactului înregistrat la nivelul grupului țintă și la nivelul regiunilor de implementare în care s-a desfășurat.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Proiectul a vizat două abordări complementare:

- direcția remedial/ corectivă cu adresabilitate la persoanele care părăsesc timpuriu școala, respectiv persoanele care părăsesc timpuriu școala și personalul implicat în acțiunile care contribuie la prevenirea fenomenului de abandon școlar;
- direcția preventivă cu adresabilitate la mai multe categorii de persoane, reprezentând o agregare complexă a majorității factorilor semnificativi din jurul copilului, care îi pot afecta parcursul educațional.

În cadrul proiectului, 970 de persoane au beneficiat de serviciile puse la dispoziție prin intermediul celor două programe educaționale – completare educație de bază prin programe ADS, respectiv Școala de familie, accentul punându-se pe persoane din populația romă, oameni cu dizabilitați, locuitori ai mediilor rurale, copii provenind din familii monoparentale, precum și alte categorii de grupuri vulnerabile.

Proiectul a dezvoltat și implementat două programe educaționale, inclusiv formarea personalului implicat în implementarea programelor de tip a doua șansă și programe de prevenire a abandonului școlar.

Pentru atingerea obiectivelor proiectului au fost derulate următoarele activități cheie:

- Elaborarea analizei de nevoi privind necesitățile specifice și principalii factori de risc în domeniul părăsirii timpurii a școlii în regiunile beneficiare, precum și pentru identificarea de mijloace și intervenții în scopul prevenirii abandonului școlar.
- Dezvoltarea unui ghid transdisciplinar și a instrumentelor TIC inovatoare suport, ce vor fi utilizate în cadrul programului "A DOUA ȘANSĂ".
- Dezvoltarea ofertei educaționale și organizarea programului „ȘCOALA DE FAMILIE”, destinat elevilor cu risc de părăsire a școlii și părinților acestora, potrivit rezultatelor studiului-analiză de nevoi.
- Formarea și perfecționarea personalului care lucrează cu persoanele aflate în risc de părăsire timpurie a școlii, cât și a personalului implicat în implementarea programelor de tip a doua șansă, pentru implementarea tipurilor de programe/servicii educaționale dezvoltate în cadrul proiectului.

Proiectul s-a adresat următoarelor categorii de persoane eligibile pentru a face parte din grupul țintă:

- Persoane care au abandonat învățământul obligatoriu - nu mai frecventează școala și au cel puțin 4 ani în plus față de vârsta specifică ultimei clase absolvită (360 pers.).

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Proiectul a urmărit reintegrarea lor în sistemul de educație pentru a le oferi cel puțin pregătirea de bază pentru abordarea unei meserii viitoare. Aceștia provin din ambele medii: rural și urban.

- Elevi cu risc de părăsire a sistemului educațional: fiind vizați în special membrii grupurilor vulnerabile: copiii de etnie roma, persoanele cu dizabilități, persoanele din mediul rural, delicvenții juvenili etc. De asemenea, restul grupului ținta este alcătuit din copii din familii sărace (mai ales din mediul rural), respectiv ai căror părinți nu au experiența educației de bază (invatamantului obligatoriu), aceștia fiind principalii factori influențatori identificați în urma analizelor efectuate – 230 elevi.
- Parinții elevilor cu risc de abandon școlar: având în vedere faptul că una dintre principalele cauze ale abandonului este reprezentată de neimplicarea părinților în activitatea școlară a copilului, lipsa de interes și de incurajare pentru parcursul acestuia, este esențial ca părinții să înțeleagă și să conștientizeze rolul lor real în evoluția școlară a propriului copil, precum și faptul că educația este cea mai bună șansă pentru construirea unui viitor profesional de succes, ce asigură pe termen lung un nivel de trai decent – 230 părinți.
- Personal implicat în dezvoltarea și implementarea programelor de educație de tip "a doua șansă"- au fost organizate sesiuni de formare pentru această categorie, cu scopul de a spori capacitatea acestora de furnizare a unor servicii specializate de calitate superioară – 100 pers.
- Personal implicat în dezvoltarea programelor de prevenire a fenomenului de părăsire a școlii – au fost organizate sesiuni de formare pentru această categorie, cu scopul de a spori capacitatea acestora de furnizare a unor servicii specializate de calitate superioară – 50 pers.

Principalele probleme ale grupului țintă au legatură directă cu:

- nivelul de trai (sărăcia): cei care au părăsit deja școala reprezintă, de multe ori, una dintre principalele surse de venit pentru familie; în cazuri frecvente, cei cu risc de abandon școlar provin din familii foarte sărace, care își permit cu greu să îi susțină în școală;
- mediul de reședință: elevii din mediul rural sunt semnificativ mai predispuși abandonului datorită nivelului scăzut de educație din zona unde locuiesc, a mentalității părinților, a distanței față de școală, a celorlalte îndatoriri gospodărești necesare subzistenței;

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- educația părinților: studiile arată că persoanele cu părinți ce nu au experiența educației de bază/medie au un risc mult mai mare de abandon, întrucât nu primesc încurajarea și susținerea necesară continuării instruirii;
- rezultatele școlare obținute până în prezent: copiii ce obțin calificative mai mici sunt mai predispuși abandonului, rezultatele slabe datorându-se într-o oarecare măsură absenteismului, interesului scăzut și lipsei de susținere părintească;
- excluderea din unități școlare a persoanelor din grupuri vulnerabile: acestea se confruntă deseori cu refuzul de a fi înscriși în școli, grădinițe sau alte instituții educaționale, cu tratamente discriminatorii primite de la profesori și colegi.

Activitățile proiectului, menite să combată abandonul școlar atât prin metode remediale dar și prin activități cu scop preventiv, au vizat efectiv:

- A. Dezvoltarea și implementarea unei oferte educaționale destinate programelor „**A doua șansă**” – pentru recuperarea tinerilor care au abandonat învățământul obligatoriu și au cel puțin 4 ani în plus față de vârsta specifică ultimei clase absolvite:
 - a. Dezvoltarea unui ghid transdisciplinar și a instrumentelor TIC inovatoare suport, ce vor fi utilizate în cadrul programului „A doua șansă”. Ghidul transdisciplinar rezultat, transpus în format interactiv, digital, a reprezentat suportul informatic de desfășurare a cursului transdisciplinar destinat programelor de tip „A doua șansă”.
 - b. Formarea cadrelor didactice care predau în programele speciale de tip „A doua șansă”, în vederea aplicării la clasă a ghidului transdisciplinar și a instrumentelor TIC dezvoltate
 - c. Aplicarea propriu-zisă la clasele de tip „A doua șansă,” evaluarea elevilor și certificarea.
- B. Dezvoltarea și implementarea unei oferte educaționale destinate programelor de tip „**Școala de Familie**” – pentru sprijinirea elevilor cu risc de părăsire a sistemului educațional:
 - a. Elaborarea programului „Școala de Familie”, ca program de tip *after-school*, menit să sprijine elevii în situație de risc pentru a evita abandonul școlar
 - b. Formarea cadrelor didactice care au derulat programul „Școala de Familie”, în vederea implementării acestuia pentru elevii aflați în situație de risc
 - c. Implementarea propriu-zisă a programului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ROMÂNIA

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

II. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII

Scopul cercetării îl reprezintă colectarea, centralizarea și procesarea de informații cantitative și calitative menite să determine impactul programelor educaționale corective, respectiv de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, precum și să identifice mijloace și intervenții ce pot fi clasificate ca bune practici, dezvoltate în cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii” ID 136375.

Obiectivele cercetării se raportează, pe de o parte, la ceea ce au dobândit persoanele din grupul țintă prin participarea la unul dintre cele două programe educaționale, la rezultatele efective ale acestora și, în egală măsură, la nivelul satisfacției ca urmare a competențelor și experienței dobândite. Obiectivele cercetării și metodologia de realizare a cercetării pornesc de la rezultatele analizei de nevoi elaborată în cadrul proiectului și vizează colectarea, prelucrarea de date, elaborarea raportului cercetării pe baza datelor reale, relevante, colectate de la participanți direcți la activitățile derulate în proiect.

De asemenea, **cercetarea urmărește:**

- să scoată în evidență aspecte din implementare și rezultate ce vor putea fi valorificate, respectiv îmbunătățite în perioada de sustenabilitate a proiectului, asigurându-se astfel o intervenție educațională adecvată adresată categoriilor de actori care au calitatea de beneficiari ai programelor educaționale de tip a doua șansă;
- să contribuie la oferirea de informații care se pot constitui în evidențe ce pot fundamenta dezvoltarea de strategii și politici educaționale menite să contribuie la reducerea fenomenului de abandon școlar și implicit la creșterea șanselor de dobândire de competențe necesare integrării pe piața muncii;
- Evaluarea adecvării programelor și a materialelor educaționale dezvoltate în proiect, precum și a concepției furnizării serviciilor către toate categoriilor grupului țintă pornind de la rezultatele analizei de nevoi privind necesitățile specifice și principalii factori de risc în domeniul părăsirii timpurii a școlii, efectuate la începutul proiectului.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Populația țintă

- ✚ Elevi aflați în situații de risc, care au fost cuprinși în programele educaționale integrate de tip „Școala de familie” și dezvoltate în cadrul proiectului;
- ✚ Părinți ai elevilor aflați în situații de risc, care au fost cuprinși în programele educaționale de tip „Școala de familie” integrate și dezvoltate în cadrul proiectului acestora;
- ✚ Persoane care au părăsit timpuriu școala și care au fost reintegrați în sistem prin programe de tip „A doua șansă”
- ✚ Personal didactic implicat în dezvoltarea programelor de educație, de tip „A doua șansă” și în programele de prevenție de tip „Școala de familie”.

La proiect au participat următoarele categorii care reprezintă populația teoretică (populația pe care se generalizează rezultatele cercetării) din care se va selecta populația reprezentativă ce va fi investigată:

- ❖ Persoane care au parasit timpuriu școala: 360
- ❖ Persoane în risc de abandon: 230
- ❖ Părinți ai elevilor cu risc de abandon: 230
- ❖ Profesori implicați în programul ADS: 100
- ❖ Profesori implicați în activități de prevenire a abandonului școlar: 50

Documente și resurse țintă

- ❖ Studiu analizei de nevoi identificate elaborat în cadrul proiectului în vederea dezvoltării și implementării ghidului transdisciplinar și a instrumentelor TIC pentru programul „A doua șansă”.
- ❖ Portalul proiectului. Ghidul transdisciplinar digitizat și instrumentele TIC aferente.
- ❖ Oferta educațională și suportul de curs – programul educațional „Școala de familie”.
- ❖ Rapoarte monitorizare privind programele educaționale elaborate și implementate.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

III. DESIGNUL CERCETĂRII

Cercetarea se va focaliza pe aspectele esențiale privind programele educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului, respectiv:

1. Eficiența: obiective, rezultate, progresul obținut de grupul țintă participant la programele educaționale.
2. Relevanță: impactul formării asupra grupului țintă
3. Efecte indirecte: efectele neașteptate ca urmare a implementării programelor educaționale.

Demersul metodologic propus pentru evaluarea impactului programelor educaționale dezvoltate în proiect, este o îmbinare a metodei cantitative de evaluare pe bază de chestionar cu metode calitative de investigație, de tip interviu structurat, în funcție de particularitățile și specificul categoriilor de grup țintă – vârstă, nivel de educație etc.

Modalitatea de investigare este determinată de contextul cercetării, spațiul unui răspuns deschis în cadrul unui chestionar limitând, de cele mai multe ori, posibilitatea unui răspuns argumentat sau complet.

Astfel, pe baza chestionarului vom urmări în mod deosebit evaluarea propriu-zisă a activităților – pe principalele coordonate, legate de organizarea și calitatea resurselor implicate, în timp ce metodele calitative, respectiv discuțiile de grup (focus grup) sau interviurile structurate vor urmări, pe lângă completarea informațiilor obținute pe bază de chestionar, aprofundarea unor aspecte calitative cu posibilitate mai limitată în formularea de răspuns în cadrul chestionarului, dintre care amintim: aspecte calitative legate de tematica și conținutul activităților, identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale acestora - însoțită de propuneri de ameliorare, aspecte legate de motivații sau satisfacții de participare la activități sau nevoia de dezvoltare personală a reprezentanților grupului țintă vizat.

Cercetarea va avea două abordări interconectate, prin comunicarea scrisă (chestionare) și orală (interviuri).

Abordarea va fi decisă luând în considerare

- aplicarea de chestionare, care să aibă ca respondenți populația țintă investigată asupra cărora programele educaționale la care au participat trebuie să aibă impact;
- interviuri structurate cu elevii și părinții elevilor participanți la programele educaționale de prevenție, din cadrul proiectului.

Colectarea informațiilor privind impactul participării prin purtarea unor discuții semistructurate/interviuri/focus grupuri se va aplica în funcție de disponibilitatea

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

respondenților de a se implica în această activitate. Pentru asigurarea obiectivității răspunsurilor respondenții vor fi asigurați de confidențialitatea răspunsurilor lor, precum și de corecta interpretare și prelucrare a acestora.

Tematica discuțiilor semistructurate în care respondenții sunt cadrele didactice:

- Opinii și propriile percepții privind impactul participării cadrului didactic la programele educaționale dezvoltate și implementate în cadrul proiectului.
- Puncte de vedere privind efectele concrete ale participării cadrului didactic la programul de formare, sub aspectul beneficiilor proprii dezvoltării profesionale și al beneficiilor pe care organizația școlară și beneficiarii educației le pot avea.
- Exemple concrete privind schimbările comportamentale în domeniul profesional ca urmare a participării la programele educaționale.
- Evidențe privind implementarea cunoștințelor și abilităților dobândite ca urmare a participării la programele educaționale.
- Exemple concrete de exploatare a cunoștințelor și abilităților dobândite ca urmare a participării la programele educaționale.

Studierea documentelor relevante va implica analiza și exemplificarea evidențelor și se va realiza, de preferat, după colectarea datelor/a informațiilor de la populația țintă. Studierea documentelor proiectului este relevantă pentru măsurarea impactului programelor educaționale și pentru determinarea unora din cauzele nivelului de performanță atins. De aceea, se vor compara rezultatele obținute ca urmare a aplicării instrumentelor de cercetare cu nivelul de calitate al documentelor și instrumentelor utilizate în livrarea programelor educaționale.

Eșantionarea

Etapele procesului de eșantionare:

- după identificarea populației țintă care va fi investigată, pe baza informațiilor puse la dispoziție de către Autoritatea contractantă, se va determina mărimea eșantionului, astfel încât acesta să fie reprezentativ pentru fiecare categorie de populație țintă identificată: elevi, părinți, cadre didactice.
- selectarea participanților care vor participa la cercetare din cadrul unităților de învățământ implicate în proiect, pe categorii stratificate:

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- + persoane care au părăsit timpuriu școala, participanți la programele de tip ”A doua șansă”
- + elevi cu risc de abandon, participanți la programele educaționale de prevenție de tip Școala de familie
- + părinții elevilor participanți la programele educaționale de prevenție de tip Școala de familie
- + cadre didactice implicate în implementarea programelor de tip a doua șansă
- + cadre didactice implicate în implementarea programelor de prevenire a abandonului școlar de tip Școala de familie

Tipul de eșantionare este de tip bulgăre de zăpadă, respectiv eșantionare prin identificare.

Din populația țintă, populația pe care se generalizează rezultatele cercetării, respectiv 970 persoane, vor fi selectați un număr reprezentativ de persoane care vor constitui populația investigată – eșantionul.

Eșantionarea stratificată nu poate fi aleatoare datorită riscului de a primi informații și date viciate ; pentru asigurarea relevanței, a obiectivității se va proceda la o analiză temeinică a repartizării populației țintă pe unități școlare. Ca atare, vor fi selectate ca obiect al cercetării unitățile de învățământ care au un număr mai mare de participanți.

Cadrul eșantionului – criteriile de eșantionare

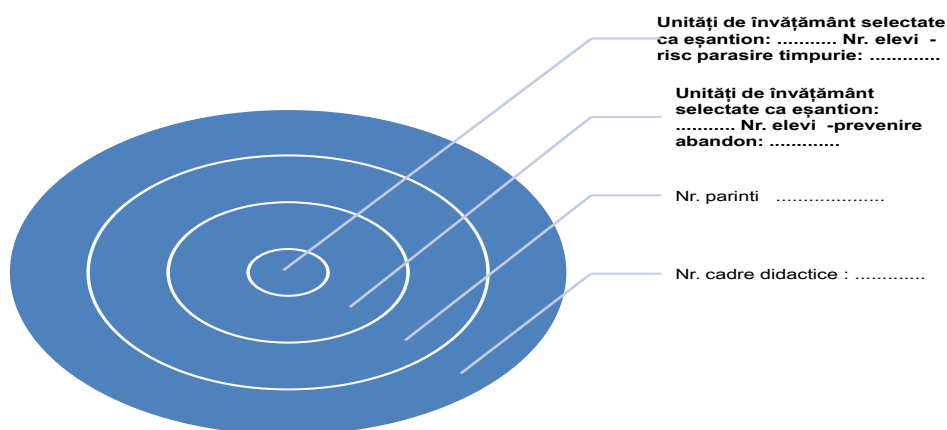
Populația investigată va răspunde următoarelor ***criterii***:

- provine din unitățile de învățământ implicate în proiect, cu acoperirea tuturor regiunilor de dezvoltare în care au fost implementate programele educaționale dezvoltate în cadrul proiectului;
- diversitatea mediului de rezidență – urban – rural
- diversitate de gen
- provine din județe în care participarea la proiect a fost la un nivel ridicat

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

IV. INSTRUMENTE, METODE ȘI TEHNICI DE CERCETARE

Instrumentele, metodele și tehnicile ce vor fi utilizate în procesul de cercetare vor fi raportate la obiectivele acestora, la nevoia de colectare de date cantitative și calitative relevante și corecte și, totodată, vor fi adecvate particularităților grupurilor investigate (elevi, părinți, cadre didactice).

Având în vedere caracteristicile grupului țintă ce va fi investigat (elevi din învățământul primar aflați în situații de risc, părinții acestor elevi – familii provenite din medii dezavantajate), persoane care au părăsit timpuriu școala, practic persoane cu un nivel de educație scăzut, se optează pentru:

- aplicarea de chestionare elevilor care au parcurs programele de tip corectiv dezvoltate și implementate în cadrul proiectului și personalului didactic implicat în dezvoltarea programelor de educație, de tip „A doua șansă” și în programele de prevenție.
- interviuri structurate pentru elevii care au parcurs programe de tip preventiv elaborate și implementate în cadrul proiectului, având în vedere caracteristicile acestora și nivelul lor de pregătire, precum și faptul recunoscut că aceștia se simt mai confortabil în conversații informale, în care pot utiliza logica și limbajul specifice, decât în fața documentelor scrise și a chestionarelor, care pot conduce la inhibarea acestora și implicit la nerelevanța răspunsurilor. Se vor elabora ghiduri de interviu pentru fiecare categorie ca va fi investigată.

Fiecare chestionar va fi precedat de un mesaj scris în care se va explica respondenților - scopul aplicării chestionarului și utilitatea acestuia.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Limbajul folosit în cadrul chestionarului va fi adecvat caracteristicilor respondenților. Întrebările și cerințele ce vor fi adresate trebuie să fie clare, utilizând un limbaj simplu, fără cuvinte ambigue, vagi. Nu vor fi adresate întrebări ipotetice, tendențioase sau prezumtive.

Modalitatea de administrare a instrumentelor și colectare a datelor și organizarea operatorilor de date

Procesul de administrare a instrumentelor și colectare a datelor se va realiza la nivelul fiecărui județ. Operatorii implicați în acest proces vor organiza o întâlnire de lucru prealabilă având ca scop proiectarea activității în vederea unei abordări unitare a administrării instrumentelor și a colectării datelor.

Fiecare operator implicat va cunoaște și își va asuma prezenta metodologie.

Pentru eliminarea premizelor critice care pot apărea pe parcursul derulării procesului de aplicare a instrumentelor, operatorii vor menține legătura pentru oferirea de feedback reciproc privind aspectele relevante, astfel încât eventualele dificultăți sau aspecte critice ce pot apărea în perioada derulării procesului de colectare a datelor să poată fi prevenite în activitatea imediat următoare, iar aspectele pozitive să poată fi generalizate.

Operatorii de date vor informa conducerea unităților de învățământ din eșantionul decis asupra activității și vor propune calendarul de derulare a acesteia.

Pentru aplicarea unitară a interviurilor structurate operatorii din teren vor respecta ghidul de realizare a interviurilor, anexă la prezenta metodologie.

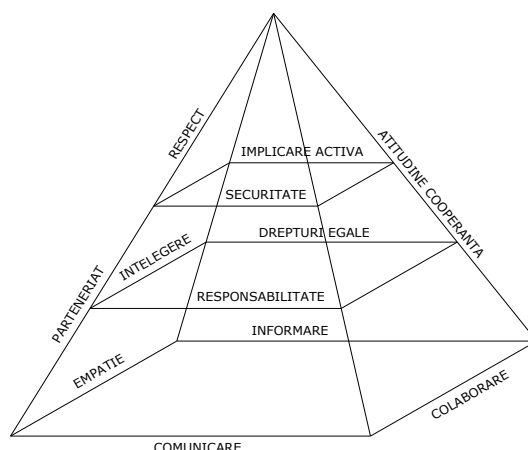
Pentru asigurarea abordării unitare și a fidelității colectării datelor, operatorii de teren care vor realiza interviurile structurate vor utiliza ghidul de aplicare a instrumentelor de investigație, anexă la prezenta metodologie.

Echipa de operatori, pentru ca informațiile/datele dorite a fi obținute să fie relevante și să răspundă obiectivelor cercetării, va respecta valorile piramidale, cu atât mai mult cu cât grupul țintă de respondenți este supus riscului inhibiției:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Interpretarea informațiilor / datelor colectate

- analiza și interpretarea datelor obținute de la respondenți ca urmare a aplicării chestionarelor
- metoda analizei comparative (informațiilor colectate de la tipurile din grupul țintă implicate în proiect și investigate)
- exemplificarea situațiilor prezentate de către interviuat
- colectarea și interpretarea de situații relevante prezentate de către interviuat/ respondent
- tehnica oglinzii, compararea rezultatelor și indicatorilor propuși a fi atinși în proiect cu informațiile oferite de factorii implicați (elevi, cadre didactice) și a celor care influențează (părinți, mediu de proveniență, caracteristicile familiei etc.)
- evidențierea relevanței studiului pentru proiect.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

V. REZULTATELE AȘTEPTATE ALE CERCETĂRII

- Informații și date cantitative și calitative privind rezultatele și impactul înregistrat ca urmare a dezvoltării și implementării celor două oferte educaționale din cadrul proiectului „Educația – șansa către societatea cunoașterii”, destinate reducerii fenomenului de abandon școlar, și privind identificarea de mijloace și intervenții ce pot fi clasificate ca bune practici.
- Obținerea unor răspunsuri cheie privind impactul imediat înregistrat de implementarea acestor activități din cadrul proiectului,
- Determinarea măsurii în care ofertele educaționale au sprijinit grupurile țintă vizate, elementele care au reprezentat un real suport pentru beneficiari,
- Identificarea bunelor practici cu scop de promovare și diseminare.
- Identificarea evidențelor ce se pot constitui în fundamente pentru dezvoltarea de strategii și politici privind părăsirea timpurie a școlii și abandonul școlar.
- Raportul cercetării curpinzând statistici cantitative și interpretări calitative, concluzii și recomandări.

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

**CHESTIONAR – IMPACTUL POST- PARTICIPARE PROGRAM
EDUCAȚIONAL A DOUA ȘANSĂ
(COMPONENTA CORECTIV)
Respondent: elev/elevă**

Dragi cursanți/elevi,

Pentru realizarea unui studiu de impact privind implementarea programelor educaționale de reducere a fenomenului de abandon școlar în cadrul proiectului ”Educația - Șansa către societatea cunoașterii”, la care voi ați participat, vă adresăm rugămintea de a completa acest chestionar.

Scopul cercetării îl reprezintă colectarea și procesarea de informații cantitative și calitative menite să determine impactul programelor educaționale de prevenție pentru reducerea abandonului școlar, respectiv să identifice mijloace și intervenții ce pot fi clasificate ca bune practici, dezvoltate în cadrul proiectului.

Conținutul chestionarului este confidențial și va fi cunoscut decât de voi și de echipa de cercetare. Informațiile pe care voi ni le veți oferi se vor regăsi în studiul pe care îl vom realiza, fără nominalizarea persoanelor care au completat chestionarele.

Te rugăm să bifezi () căsuțele corespunzătoare propriei tale opinii și să completezi, în spațiile punctate, opiniile tale.

Unitatea de învățământ:.....

Clasa

Sex: **M** **F**

Educația – șansa către societatea cunoașterii

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

1. În ce măsură participarea ta la activitățile din cadrul proiectului a contribuit la dezvoltarea ta personală?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

2. În ce măsură participarea ta la activitățile din cadrul proiectului a contribuit la stimularea interesului pentru continuarea studiilor?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

3. În ce măsură activitățile la care ai participat în cadrul proiectului au contribuit la stimularea interesului pentru cunoaștere?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

4. În ce măsură instrumentele digitale utilizate în activitățile la care ai participat au stimulat interesul tău pentru cunoaștere ?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

5. În ce măsură activitățile la care ai participat te-au ajutat să te descoperi și să afli lucruri noi despre tine însuși?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

6. În ce măsură vei aplica competențele dobândite ca urmare a participării tale la activitățile derulate în cadrul proiectului?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

7. În ce măsură a crescut interesul tău pentru învățare, ca urmare a participării tale la activitățile organizate în cadrul proiectului?

foarte mare mare destul de mare puțin deloc

Educația – sansa către societatea cunoașterii

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

8. Vei continua studiile generale obligatorii:

DA POATE NU NU ȘTIU

8. Te rugăm să scrii și alte observații pe care dorești să le faci ca urmare a experienței tale de a fi participat la activitățile organizate în cadrul proiectului:

.....

.....

.....

.....

*Îți mulțumim,
Echipa de proiect*

Educatia – sansa catre societatea cunoasterii

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

CHESTIONAR

Stimați colegi profesori,

Ați fost implicați în implementarea programului educațional „Școala de familie”, dezvoltat în cadrul proiectului ID 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

Experiența pe care ați traversat-o alături de echipa de proiect este de foarte mare interes pentru evaluarea gradului în care obiectivele proiectului au fost atinse în privința stimulării participării la educație, precum și a modalităților în care pot fi valorificate bunele practici realizate de dvs în activitatea de prevenție a abandonului școlar în grupurile dezavantajate.

Contăm pe răspunsurile și opiniile dvs sincere și obiective!

Nume și prenume cadru didactic	
Județ/ Unitatea școlară	

1. În ce măsură apreciați oportunitatea programului educațional „Școala de familie” pentru prevenirea abandonului școlar în comunitățile dezavantajate?

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc nu știu

2. Cum apreciați participarea elevilor la activităților organizate în cadrul programului educațional „Școala de familie”?

participare activă participare pasivă doar prin prezență participare creativă nu știu

3. Cum apreciați participarea părinților elevilor la activităților organizate în cadrul programului educațional „Școala de familie”?

participare activă participare pasivă doar prin prezență participare creativă nu știu

Educația – șansa către societatea cunoașterii

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

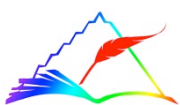

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

4. În ce măsură elevii și părinții lor au relaționat în cadrul activităților derulate împreună?
foarte mare măsură mare măsură relativ foarte puțin nu știu
5. Cum apreciați ușurința părinților de a înțelege și accepta sarcinile de lucru alături de copiii lor?
în foarte mare măsură mare măsură relativ greu relativ ușor foarte greu
6. În opinia dvs, în ce măsură derularea acestui program educațional implementat în cadrul proiectului, a avut efecte benefice în reducerea riscului de abandon în comunitatea dezavantajată cu care ați lucrat?
foarte mare măsură mare măsură relativ foarte puțin nu știu
7. Care dintre următoarele aspecte au contat cel mai mult în motivarea participanților?
noutatea programului diversitatea temelor acordarea de stimulente altul (care) nu știu
.....
8. Care au fost, în opinia dvs, temele abordate cu cel mai mare succes? Enumerați 5 teme, de la cea cu cel mai mare succes (1) și motivați succint.
1.....
2.....
3.....
4.....
5.....
9. Ce calificativ acordați programului educațional „Școala de familie” din perspectiva stimulării interesului participanților pentru educație?
Foarte bine Bine Satisfăcător Nesatisfăcător Nu știu
10. Comentariile dvs referitor la oricare alte aspecte față de cele cuprinse în întrebări:
.....
.....
.....
.....

Vă mulțumim și vă asigurăm că părerea dvs contează pentru noi!

Educația – sansa către societatea cunoașterii

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

CHESTIONAR

(Cadre didactice implicate în programe de tip „A doua șansă”)

COMPONENTA CORECTIVĂ

Stimați colegi profesori,

Ați fost implicați în implementarea programului educațional de tip „A doua șansă”, dezvoltat în cadrul proiectului „Educația - Șansa către societatea cunoașterii”

Experiența pe care ați traversat-o alături de echipa de proiect este de foarte mare interes pentru evaluarea gradului în care obiectivele proiectului au fost atinse în privința stimulării participării la educație, precum și a modalităților în care pot fi valorificate bunele practici realizate de dvs în activitatea de prevenție a abandonului școlar în grupurile dezavantajate.

Vă rugăm să bifați () căsuțele corespunzătoare propriei dumneavoastră opinii și să completați spațiile libere cu opiniile dvs.

Contăm pe răspunsurile și opiniile dvs sincere și obiective!

Nume și prenume cadru didactic	
Județ/unitatea școlară	

Experiența didactică: mai puțin de 10 ani între 11 - 20 de ani peste 21 de ani

1. În ce măsură considerați că instrumente digitale, de tipul Ghidului transdisciplinar stimulează **participarea cursanților și interesul** acestora pentru cunoaștere?

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc nu știu

2. În ce măsură considerați că **instrumentele digitale** elaborate în cadrul proiectului „Școala - Șansa către societatea cunoașterii” vor fi utilizate și după încheierea proiectului?

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc nu știu

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Dacă ați bifat " *deloc*," vă rugăm să ne precizați cel puțin două motive pentru care ați ales această variantă:

.....
.....

3. Considerați că **utilizarea** instrumentelor digitale:

- este accesibilă pentru cursanții de la programul „A doua șansă”
- este stimulativă pentru educația persoanelor care au părăsit timpuriu școala și revin pentru completarea educației de bază
- facilitează învățarea prin descoperire
- crește accesul cursanților la informații
- alternativă la instrumentele tradiționale utilizate în predare – învățare – evaluare

4. **Abordarea transdisciplinară** în care a fost conceput Ghidul transdisciplinar facilitează:

- formarea competențelor de viață
- transferul de cunoștințe, exersarea de abilități în alte contexte de învățare
- identificarea contextelor în care sunt utile cunoștințele/abilitățile/competențele formate
- dă sens nevoii de educație
- integrarea conceptelor în viața reală

5. Care dintre temele abordate cu cursanții din programul educațional „A doua șansă” a stârnit **cel mai mare interes** din partea acestora? Motivați succint alegerea dvs.

.....
.....
.....
.....

6. Ați identificat **aspecte care ar trebui îmbunătățite** referitor la utilizarea instrumentelor digitale? Enumerați 1 – 3 dintre acestea. Motivați succint propunerile dvs.

.....
.....
.....
.....
.....

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPEE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

7. **Veți mai utiliza** în activitățile de predare – învățare – evaluare Ghidul transdisciplinar, după încheierea proiectului?

Da Posibil Nu cred Nu Nu știu

8. Așteptăm mai jos **comentariile** dvs referitoare la oricare alte aspecte legate de activitățile în care ați fost implicat în proiect, decât cele la care se referă întrebările anterioare.

.....

.....

.....

.....

.....

Vă mulțumim și vă asigurăm că părerea dvs contează pentru noi!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOS DRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

GHID DE INTERVIU DE GRUP CU ELEVI PARTICIPANȚI LA PROGRAMUL EDUCAȚIONAL „ȘCOALA DE FAMILIE”

Bună ziua! Sunt(nume și prenume, operator pentru colectarea de date în vederea elaborării studiului de impact).

Vă mulțumesc că ați acceptat să vă întâlniți cu mine.

Astăzi vă propun să discutăm împreună despre Școala de familie, programul educațional la care ați participat în cadrul proiectului ID 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

Aș vrea să îmi spuneți câteva lucruri despre ce știți dvs. despre acest program, „Școala de familie”, despre activitățile la care ați participat, dacă a fost util pentru dvs, cum vedeți în continuare viitorul educației copilului/copiilor dvs, cum puteți contribui chiar dvs. la educația copilului/copiilor dvs.

Acum vă rog pe fiecare dintre dvs. să se prezinte (nume și prenume, vârsta, câți frați/surori aveți, câți dintre ei merg la școală, alte date personale, după caz).

1. Din câți membri se compune **familia ta**?
2. În ce clasă ești?
3. **Ai repetat** vreo clasă? De câte ori?
4. Este necesar ca un **copil să meargă la școală**? De ce?
5. Cât de des **mergi la școală**?
6. Cât de des **discuți cu părinții tăi** despre dorințele și nevoile tale?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

7. Cum te simți la școală? De ce?
8. Ai acasă condiții să înveți? Să îți faci temele? Ai birou, cărți, manuale, caiete creioane, pix ?
9. **Ai participat** la activitățile organizate în școala ta în programul „Școala de familie. Cum ți s-a părut?
10. Care dintre **activitățile ți-au plăcut** cel mai mult?
11. **Ce vrei să fii** când vei fi mare? De ce?
12. Cine **te poate ajuta** ca să îți împlinești visul?
13. Ai vrea să continui **programul „Școala de familie”** în școala ta?
14. Ce **alte activități** ți-ar plăcea să se organizeze pentru ca tu să vii cu drag la școală?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

INSTRUCȚIUNI DE APLICARE A INTERVIULUI DE GRUP CU ELEVII PARTICIPANȚI LA PROGRAMUL EDUCAȚIONAL „ȘCOALA DE FAMILIE”

Durata interviului: 1 oră

Participanți: 2 - 8 elevi din categoria celor care se află în risc de abandon, asistați de părinți, dacă părinții nu acceptă ca discuția să se poarte NUMAI cu elevii, având în vedere că aceștia sunt minori.

Modalitatea de stocare a informației:

- înregistrarea discuțiilor cu ajutorul reportofonului
- dacă nu este posibilă înregistrarea interviurilor, operatorul/persoană suport va redacta răspunsurile participanților și principalele concluzii ale discuției, pe baza întrebărilor din ghidul de interviu și va prezenta structura grupului (număr de participanți, sexe, etnie, persoane cu dizabilități etc.), locul și perioada de desfășurare a interviului.

Scopul interviului de grup

- Care este percepția elevilor în legătură cu *programul educațional „Școala de familie”*? utilitate, oportunitate, relevanță, adecvare
- Ce așteptări au avut elevii de la activitățile la care au participat în cadrul programului educațional?
- Ce atitudini au față de *programul educațional „Școala de familie”*?
- Cum apreciază condițiile în care învață?
- În ce măsură au înțeles utilitatea continuării studiilor?
- Câtă încredere au în școală/educație și în șansele lor pentru a-și îndeplini idealurile?

Reguli pentru derularea interviului de grup

- Anunțați încă de la început că opiniile participanților vor fi consemnate cu scopul de a fi analizate în vederea îmbunătățirii măsurilor cu caracter preventiv în problema abandonului școlar.
- Începeți discuția prin a comunica elevilor cine sunteți și pentru ce sunteți acolo!
- Încercați să organizați discuția într-un cadru cât mai relaxat!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- Țineți ghidul acesta la îndemână și din când în când aruncați-vă ochii pe el. Nu citați întrebările!
- Discuția nu trebuie să respecte neapărat ordinea dată a întrebărilor, ci poate urma cursul firesc al dialogului. Este însă important să supuneți dezbaterii toate întrebările.
- Puteți reformula întrebările pentru a fi înțelese de toți elevii cu care stați de vorbă!
- Dacă apar în discuție și alte aspecte legate de subiectul *Școala de familie*, le puteți analiza!, în măsura în care subiectele respective sunt din sfera măsurilor de prevenire a abandonului școlar.
- Pentru că într-un grup există tendința ca 1-2 participanți să devină lideri de opinie, îndemnați toți elevii să participe la discuție. Celor care nu își exprimă opinia le puteți adresa întrebări directe (de exemplu: Ce părere ai despre...?).
- Cereți elevilor să vorbească fiecare despre el /ea și despre alții, nu la general!
- Nu există răspunsuri bune și răspunsuri greșite. Nu dați sugestii de răspuns și nu vă spuneți părerea personală!
- Înregistrați în scris, dacă nu este posibil să utilizați reportofon, opiniile exprimate la fiecare dintre întrebările din ghidul de interviu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE STRATEGICE nr. 162 „A doua șansă la educație, oportunități integrate și remediale de acces pe piața muncii”

AXA PRIORITARĂ 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

ID proiect: 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”

GHID DE INTERVIU DE GRUP CU PĂRINȚII

Bună ziua! Sunt(nume și prenume, operator pentru colectarea de date în vederea elaborării studiului de impact).

Vă mulțumesc că ați acceptat să vă întâlniți cu mine.

Astăzi vă propun să discutăm împreună despre Școala de familie, programul educațional la care ați participat în cadrul proiectului ID 136375 – „Educația – șansa către societatea cunoașterii”.

Aș vrea să îmi spuneți câteva lucruri despre ce știți dvs. despre acest program, „Școala de familie”, despre activitățile la care ați participat, dacă a fost util pentru dvs, cum vedeți în continuare viitorul educației copilului/copiilor dvs, cum puteți contribui chiar dvs. la educația copilului/copiilor dvs.

Acum vă rog pe fiecare dintre dvs. să se prezinte (nume și prenume, vârsta, locul de muncă, câți copii aveți acasă, câți copii de vârstă școlară aveți, câți dintre ei merg la școală, alte date personale, după caz).

1. În opinia dvs, cum apreciați organizarea **programului educațional de prevenire a abandonului școlar**, „Școala de familie”, în comunitatea dvs?
2. În opinia dvs., cât de **importantă este educația/școala** pentru un om?
3. Este necesar ca un **copil să meargă la școală**? De ce?
4. În opinia dvs, care sunt **motivele reale ale abandonului școlar**?
5. Care au fost **motivele** pentru care ați participat alături de copilul/copiii dvs la activitățile programului educațional „Școala de familie”?
6. Cunoașteți **orarul** copiilor dvs. la **școală**?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSURU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

7. Trimiteți copilul/copiii **în fiecare zi la școală**?
8. Credeți că școala este un **mediu sigur** pentru copiii dvs.? De ce?
9. Cât de des vorbiți cu copiii/copilul dvs despre **nevoile și interesele** lui?
10. Sunteți mulțumit de **condițiile în care învață** copiii la școală? (locație, spații, lumină, căldură, apă, grupuri sanitare, dotarea cu material didactic, mobilier); dacă răspunsul e nu este necesară motivația.
11. Ce **schimbări** ați observat la copilul dvs după participarea la activitățile programului educațional „Școala de familie”?
12. Dvs ați **aflat ceva nou**, participând la activitățile din cadrul programului educațional „Școala de familie”? spuneți ce anume și la ce/cum vă folosește?
13. Cum vedeți **viitorul copilului** dvs.? Câți ani de școală credeți că va face? Ce profesie/meserie vă doriți pentru copilul dvs.?
14. Cum îi puteți ajuta, ca părinte, pe copiii dvs. **să învețe mai multă carte**?
15. La câte activități, cu aproximație **ați participat, alături de copilul/copiii** dvs?
16. Credeți că **va continua** programul educațional „Școala de familie” în comunitatea dvs?
17. **Cum puteți sprijini dvs, personal** continuarea acesteia?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

INSTRUCȚIUNI DE APLICARE A INTERVIULUI DE GRUP CU PĂRINȚII

Durata interviului: 1 oră

Participanți: 2 - 8 părinți ai elevilor cu risc de abandon, persoane care au participat la activitățile din cadrul programului educațional „Școala de familie”

Modalitatea de stocare a informației:

- înregistrarea discuțiilor cu ajutorul reportofonului
- dacă nu este posibilă înregistrarea interviurilor, operatorul/persoană suport va redacta răspunsurile participanților și principalele concluzii ale discuției, pe baza întrebărilor din ghidul de interviu și va prezenta structura grupului (număr de participanți, sexe, etnie, persoane cu dizabilități etc.), locul și perioada de desfășurare a interviului.

Scopul interviului de grup

- Ce știu părinții în legătură cu *programul educațional „Școala de familie”*?
- Ce așteptări au avut de la activitățile la care au participat în cadrul programului educațional?
- Ce atitudini au față de *programul educațional „Școala de familie”*?
- Cum apreciază condițiile în care învață copiii lor?
- Cum sunt dispuși să se implice în susținerea *programului*?
- Câtă încredere au în școală/educație și în șansele copiilor lor?

Reguli pentru derularea interviului de grup

- Anunțați încă de la început că opiniile participanților vor fi consemnate cu scopul de a fi analizate în vederea îmbunătățirii măsurilor cu caracter preventiv în problema abandonului școlar.
- Începeți discuția prin a comunica părinților cine sunteți și pentru ce sunteți acolo!
- Încercați să organizați discuția într-un cadru cât mai relaxat!
- Țineți ghidul acesta la îndemână și din când în când aruncați-vă ochii pe el. Nu citiți întrebările!
- Discuția nu trebuie să respecte neapărat ordinea dată a întrebărilor, ci poate urma cursul firesc al dialogului. Este însă important să supuneți dezbaterii toate întrebările.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

- Puteți reformula întrebările pentru a fi înțelese de toți părinții cu care stați de vorbă!
- Dacă apar în discuție și alte aspecte legate de subiectul *Școala de familie*, le puteți analiza!, în măsura în care subiectele respective sunt din sfera măsurilor de prevenire a abandonului școlar.
- Pentru că într-un grup există tendința ca 1-2 participanți să devină lideri de opinie, îndemnați toți părinții să participe la discuție. Celor care nu își exprimă opinia le puteți adresa întrebări directe (de exemplu: Ce părere aveți dvs despre...? Dar copiii dvs. cum...?).
- Cereți părinților să vorbească fiecare despre el /ea și despre copiii lui/ei, nu la general!
- Nu există răspunsuri bune și răspunsuri greșite. Nu dați sugestii de răspuns și nu vă spuneți părerea personală!
- Înregistrați în scris, dacă nu este posibil să utilizați reportofon, opiniile părinților la fiecare dintre întrebările din ghidul de interviu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Investește în oameni!

Mulumiri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICEFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICEMINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

Colectivul de autori:

- Alina Matei, expert centralizare și procesare date
- Ana-Maria Georgescu, expert cercetare sociologică
- **Megdonia Păunescu**, expert educațional
- Cecilia Veronica Macri, expert educațional

Mulțumim pentru sprijinul implicit și explicit pe care l-am primit de la cadre didactice, care ne-au împărtășit din experiența lor în cadrul proiectului și ne-au ajutat să cunoaștem contextul real din comunitățile în care se află școlile sprijinite care au făcut obiectul cercetării noastre. Toți cei de mai jos sunt persoane resursă, iar experiența pe care o dețin este un exemplu de bună practică ce poate fi valorificată.

Au contribuit:

✓ Ali Leila	✓ Lascu Cornelia
✓ Avram Larisa Andreea	✓ Macsim Adonis Cristian
✓ Arsene Maria	✓ Mangu Nina Cristina
✓ Arsene Nicolae	✓ Mășu Antonela
✓ Anghel Mariana	✓ Mihai Florina Clarissa
✓ Bacter Marinel	✓ Mladenovici Gabriela
✓ Bejenaru Mihaela Larisa	✓ Niculae Alina
✓ Bugeag Lelia	✓ Oană Cristina
✓ Cazacu Maria	✓ Pacearcă Ștefan
✓ Cimponieru Gabriela Monica	✓ Panait Liliana
✓ Ciulac Bianca	✓ Roman Valeria
✓ Dan Ancuța Georgeta	✓ Scripcariu Lica
✓ Don Georgeta Mihaela	✓ Spina Mariana
✓ Drăgoi Diana Elena	✓ Stancu Cornelia
✓ Echert Mihaela Georgeta	✓ Stoica Gabriela
✓ Frangulea Daniela	✓ Vintilescu Daniela
✓ Gal Lidia Catîța	✓ Visu Dana Georgeta
✓ Hailemas Geta	✓ Tăut Crina Lavinia
✓ Ifrim Nicoleta	✓ Tonț Simona

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UMPF

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Investește în oameni!

**ACEST RAPORT AL STUDIULUI DE IMPACT A FOST REALIZAT ÎN CADRUL PROIECTULUI
“EDUCAȚIA – ȘANSA CĂTRE SOCIETATEA CUNOAȘTERII”
POSDRU/162/2.2/S/136375**